

SLOVENEČ

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivista (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih nolicah stane enostopna garmondvrista 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

13 bloake.

Padla je meseca decembra v »Narodu« beseda, da je najbolj dostojen list. Nasmehnili smo se in deli smo ga na poizkušnjo. »Slovenčevo« uredništvo se je jelo navlaš skrbno izogibati vsaki polemiki z »Narodom«; še skrbnejše nego prej smo brezobzirno metali v koš dopise, ki so imeli oseben značaj. In uspeh? »Narod« maši svoje prazne predale slejkoprej z dolgovznimi osebnimi napadi in s polemiko, ki je tembolj netečna, ker ji manjka vsakega duha. Hkrati smo pa opazili, da nesramnost in lažljivost »Narodova« od dne do dne raste. Ne more ven! Za danes registriramo v pouk svojim bralcem le nekaj glavnih podlosti, ki so se nekatere izmed njih po več številkah razkldavale:

1. Iz zadnjega škofijskega lista je diabolsko zlobno in brezvestno iztrgal nekaj stavkov in potem podlo napadel izpoved. Čuli smo liberalce, ki so se na podlagi tega članka izjavljali, da otrok ne pošljejo več k izpovedi. Kdor prebere vso razpravo, bo pa sklenil, če ima še kaj možgan, da odslej »Narodu«, kadar piše o škofu in cerkvi, ne bo več verjel.

2. Ravno tam je dobil silno trapast povod butiti v izobraževalna društva.

3. S posebno razkačenostjo je poročal, da je kranjske gimnazije profesorska konferenca sklenila, ne naročiti »Zvon« za dijaško knjižnico, dokler ves ne izide. »Zvon« prinaša namreč sila bedasto pisanje pod imenom »Izza kongresa«, ki je hkrati zelo umazano. Profesorji so rekli, da to ni za mladino. Ker je pa pisal dotične čenče dr. Tavčar, bi seveda tega ne smeli reči.

Da taki možje, ki sklepe konferenc vlačijo po javnih listih in pri ti priliki sramote svoje tovariše, nimajo nič značaja, je jasno vsakemu pošteniaku. Njihovo pisarjenje ima edino ta-le pomen: »Dr. Tavčar, poglej nas, kako smo ti zvesti in ne pozabi, kateri so tvoji nasprotniki. Ti sediš v deželnem šolskem svetu in zato je za nas zelo primerno, da se ti priliznemo.« — Odurno!

4. Kako lažljivo brani »Narod« francoske roparje, že vedo naši bralci. En značilen odstavek moramo še posebej povdariti. Tako-le slove:

»Naravnost smešno in neumno je pa »Slovenčevo« pisarjenje, da je bila cerkev oro-

pana. Sklicevanje, da so vsa cerkvena poslopja po kanoničnem pravu last katoliške cerkve, je smešno. Na Francoskem je vsa cerkvena poslopja sezidal narod, cerkev jih je le uporabljala, a niti uprave ni imela v rokah, nego je bila uprava v rokah takozvanih fabrik.«

Naj stoji ta neumnost brez opazke.

5. Jako podlo se je spravlil »Narod« nad duhovščino o priliki razprave o kongruu. Liberalni poslanci njegove baže niso imeli poguma, dodati svojim prejšnjim blamazam še novo; zato se o ti točki v zbornici niti oglašili niso in vse njihovo prejšnje žuganje je padlo v vodo. Pač pa kriči »Narod« in se dere na vse pretege.

6. Z »Domoljubom« se tudi prereka dično glasilo deželnega odbora; tudi tu trga posame besede ven in podtika člankom svoje laži.

7. Duha izobrazbe in tolerance proti lastnim pristašem, če nečelo v enomer besneti, pa označuje najlepše ta-le včeraj priobčena »Narodova« dnevna vest:

»Napredna Postoina in njen kaplan. Iz Postojne se nam piše: Te dni se bodo tu vršile občinske volitve. Včeraj je bilo posvetovalno zborovanje volivcev prvega razreda. Z večino glasov se je sklenilo voliti v odbor tudi — kaplana Ažmana! V znani napredni Postojni to ne čuven škandal. Mi spoštujemo sicer mirno in simpatično osebo gospoda kaplana Ažmana, ali za nas mora veljati izrek: Principiis obsta . . . Gospod kaplan sam ni kandidiral; čemu ga tedaj siliti v odbor?! Ko se je v trgu izvedelo o gori navedenem sklepu, so izjavili nekateri bivši in prihodnji odborniki, da ne sprejmejo odborništva, če bo tudi »far« izvoljen odbornikom. To je edino pravo stališče za Postojno, če si hoče pridržati ime naprednega trga!«

Tako! Dobro vemo, da je za ogromno večino slovenskega naroda »Narod« brez pomena. Naj piše, kar hoče. Zato bomo le od časa do časa v informacijo svojim bralcem na kratko označili njegove izbruhe. Pomenijo res nič ne, onesnažijo pa vendar le nekoliko našo javnost. Zato je vsaj toliko potrebno vedeti o njih, da si moreš o pravem času zatisniti nos in stopiti v stran!

•

Štajerska „Narodna stranka“.

Slovenske gorice, 24. jan.

Z velikim navdušenjem in pompom od strani štajerskih liberalcev se je ustanovila »Narodna stranka«. Napravili so si velikanski organizacijski preparat, ki bo pa ostal večinom na papirju. Mislili so si, da bo šla reč imenitno. Pa že zdaj uvidevajo, da ne bo šlo, kakor si oni mislijo. Nekaj učiteljev in nižjih uradnikov lahko skupaj zbornajo. Pa ljudstva nimajo za seboj. Ljudstvo stoji neomajano za svojimi starimi voditelji in za duhovniki. Za dokaz naj omenimo le dva shoda. V nedeljo, dne 20. t. m. se je v Brezju pri Mariboru vršil shod liberalne stranke. Kaj se je trudil že tedne in tedne za ta shod mladi učitelj Maks Zemljič! Kako so delali za ta shod! Na kuvertih vabil je bilo zapisano: »Proč z oderuhi advokati!« Pa prišlo ni k temu shodu, h kateremu sta se potrudila oba generala »narodne« stranke še niti 20 ljudi. V ponedeljek pa je bil ustanovni shod »kmečke zveze«. Ni se za ta shod veliko agitiralo, nekaterim našincem se je shod zdel prehitro sklican, malo časa je bilo za agitacijo, še vabilo je moral vsak prej si preskrbeti in vendar kako impozanten je bil ta shod. To je velikanska manifestacija proti »Narodni stranki«, tako se je izrazil neki nič manj ko klerikalni mariborski advokat.

Nič ne pomaga »Narodni stranki« vse hinavstvo. V tem je dosegla ta stranka že vrhunec. Izdala je svoj program »Štajerski Slovenci, kaj hočemo!« Zvitno in hinavsko je spisan. Pa ena točka je kočljiva: »Nikdar ne bomo pripustili, da bi se v titalo versko vprašanje v javno življenje.« Na shodu izobraževalnega društva v Celju pa je pravil dr. Kukovec, da to ni njihov program. Zdaj res ne vč človek, kaj ti ljudje prav za prav hočejo. Na zadnje sami ne bodo vedeli, kaj hočejo. Ker vidijo, da jim ta točka povzroča lahko smrtni udarec, pa jo kar tajijo. To je tisto slavno načelo dr. Kukovca »po ovinkih«.

Glasilo »Narodne stranke« je imelo očitno papeža za puntarja. Papež ne more namreč na Francoskem dopustiti, da bi bilo od kakega policaja odvisno, če sme duhovnik maševati ali pridigovati. Papež se je protivil in se še protivi tej čudni francoski postavi, ki to zahteva. Zato ga je »Narodni List« imenoval »puntarja«. Tako je najti dobesedno v eni številki glasila »Narodne stranke«. Ko jih je nekdo prijel zaradi tega, in ko so videli, da se ta notica lahko rabi proti stranki, so kar tajili, da so to pisali.

Na deveti strani brošure »Štajerski Slovenci, kaj hočemo«, beremo lepe besede: Zavračamo pa ostudno gonjo proti ljudem, vzraslim iz istega naroda, ki imajo drugačno prepričanje. Kako ostudno gonjo prizarjajo ti ljudje, ki so ta program podpisali, proti osebi dr. Korošca, ki je že toliko storil za narod,

osebito za kmečki stan. Ko je prišel dr. Korošec v Zalec govoriti, pozdravili so ga z žvižgi in proti njemu vprizorili grdo demonstracijo. Cel govor je bil brez polemike in je omenjeni gospod zgolj hmelsko postavlo obravnaval. Med čisto nepolitičnim govorom so se slišali žvižgi, dr. Korošec ni nikogar žalil, še »Narodne stranke« ni omenil in ko je odšel, so navzoči Spindlerjevi pristaši zopet na grd način manifestirali. V zgoraj omenjeni brošuri pa stojijo hnavske besede: »Ne odrekamo tudi svečenikom pravice, da se udeležujejo javnega življenja, da se poslužujejo pravice, ki jih imajo kot državljani. Nasprotno vesel nas, če se bori svečenik nesebično za narodne pravice.« Pod tem programom pa je podpisan isti Vekoslav Spindler, ki je bil med demonstranti. Nimamo izraza, s katerim bi tako počenje pravice ožigosali.

Bližajo se državnoborske volitve. Kandidati te »Narodne stranke« bodo ljudem vse obljubljali. Gotovo bodo bolj za vero naenkrat vneti kot naša stranka. Podpisali bodo tudi program proti razporoki in svobodni šoli. Ti ljudje bi tudi podpisali, če bi se od njih zahtevalo, Bog vé kako zatajevanje. Da le pridejo do svojega namena. Namen posvečuje sredstva, to je njihovo geslo. Caveant consules. Paziti moramo, da jim ne gremo na limanice.

Prve dni meseca februarja mislijo se sniti zaupniki slovenskega Spodnjega Štajerja, da si izvolijo narodni svet in napravijo neki kompromis med strankami radi volitev. S tem kompromisom ne bo nič in mi že zdaj zahtevamo, da se kompromis ne sme na noben način, če bi bil tudi v prid naši stranki, skleniti. Volilni okraj po novi volilni reformi so vsi kmečki in edino slovenska kmečka zveza kot politična zveza ima pravico, postaviti kandidate. Te bodo kmetje pripoznali, drugih ne bo šel nihče voliti, mogoče samo liberalni učitelji in odvetniki pišajo. Če se to ne zgodi, je kmečka zveza že zdaj mrtvo rojeno dete. Seveda, dr. Kukovec e tutti quanti bi po takem kompromisu prišli radi na lahek način do svojih mandatov. Ne boš Jaka!

Politiška in socialna kriza na Ogrskem.

Ogrsko vprašanje je prava državnopravna posebnost, kakoršne ni pač nikjer v Evropi. Ne morda zaradi korupcije, ki tam vlada — te je dovolj tudi drugod, tudi ne zato, ker se v Avstriji še dozdaj ni pojavil noben državnik in noben parlament, ki bi mogel trajno urediti naše razmerje z Ogrsko in s tem eliminirati večno ogrsko vprašanje, ki je na škodo zdravemu političnosocialnemu razvoju obeh državnih polovic — ne, ampak zato je ta problem nekaj izvanrednega, ker je mažarska magnatska hegemonija in advokatokracija

LISTEK.

Giuseppe Saracco.

Umrli je, 89 let star, Giuseppe Saracco, bivši ministrski predsednik in minister za notranje stvari, slednjič predsednik italijanskega senata. Bil je eden od onih ne maloštevilnih italijanskih državnikov, ki imajo dve duši v svojih prsih, in tudi katoliški listi italijanski pišejo jako simpatično o njem ob njegovi smrti.

Bil je rojen Piemontez in je študiral pravo, a ga ni hotel izvrševati, češ: Če bi hotel zagovarjati samo tiste, ki imajo prav, ne bi imel zaslužka. Posvetil se je politiki in je že l. 1849 bil izvoljen v savojski državni zbor. Vse njegovo delovanje je torej bilo pod savojsko dinastijo, že davno prej, nego je kdo mislil, da bo ta dinastija zasedla Rim in vladala zedinjeni Italiji. Sledil je potem tej dinastiji, a v srcu je ohranil vendar vsikdar katoliško misel, ki se je jasno pokazala slednjič ob njegovi smrti.

V majhnem mestecu Acqui je bil njegov oče občinski tajnik. Zvečer se je vedno z županom razgovarjal o občinskih stvareh, in mali deček je sedel med županom in očetom ter poslušal njiju razgovore. Slednjič so poklekli vsi skupaj ob peči, molili rožni venec

in šli spat. Tako se je Saracco navadil že v otroških letih misliti na javne zadeve, in ti prvi vtiski so ga gotovo ohranili, da je tudi pozneje, ko je deloval ob strani takih mož, kakor je bil Crispi, ohranil svoje osebno poštenje. Bolj ponosen, nego na vse državne službe, je bil vedno na to, da so ga njegovi domačini vedno volili za župana, in ko so v Florenci sklenili, da prenese rezidenco v Rim, je neki poslanec vzkliknil: Ko bi šlo po Saraccovem, bi se moral italijanski državni zbor preseliti v Acqui!

Bil je tako skromen v svojem življenju, da so rekli o njem, da živi od dveh orehova na dan. Pa tudi v italijansko upravo je izkušal uvesti štedljivost in pametno gospodarstvo. Ko je kot minister javnih del nastavljal Facourja za tajnika, mu je rekel: Tu si zdaj ti gospodar. Lahko izpreminjaš generalne ravnatelje, kaznuješ uradnike, ustavljaš dela, kakor hočeš, a eno ti pravim: Nobenemu ne daj nikdar železniškega listka, ako ni skrajno potreba!

Ko je bil predsednik ministrskega sveta, mu je upravitelj palače Braschi predložil račune. Tu vidi Saracco postavko: Za mačke — 4 lire. Začuden vpraša upravitelja:

»Kaj pomenijo te štiri lire?«

»Ekscelenca; mnogo let jih že plačujemo

mesarju, ki prinaša mačkam vsak dan kosti!«

»To ne sme biti. Čemu imate te mačke?«

»Ekscelenca, pri tolikem računu to ne igra nobene vloge; imamo pa toliko podgan v hiši . . .«

»Razumem, razumem,« vzklikne Saracco.

»Če jedo mačke podgane, jim ni treba mesarjevih kosti; če jih ne jedo, nam pa mačk ni treba.«

In je črtal te štiri lire.

Nekoč so mu podložniki izročili kot darilo lepo pisalno orodje. Pokazal jim je pa, da ni vesel takih daril, in ko je zapustil palačo Braschi, je pustil na mizi tudi darilo. Mislili so, da ga je pozabil, a Saracco je rekel, da to darilo ni njegovo, kajti ni bilo darovano Jožefu Saraccu, ampak ministrskemu predsedniku.

V zasebnem življenju ni nikdar zakrival svojega katoliškega prepričanja, dasi je bilo to neljubo njegovim političnim prijateljem.

Bilo je neki petek v gostilni v Astih, ko je prišel tja tudi neki duhovnik, ki je hotel jesti postno jed. Natak se je na glas norčeval iz njega, misleč, da bo s tem ustregel drugim gostom. A med gosti se oglasi nekdo, vstane in vpraša natakarja, kdo mu je dal pravico, da se norčuje iz duhovnika, ki samo izvršuje svojo dolžnost, če se v petek posti. Nato ga

je tako ozmerjal, da je natak pobegnil iz sobe in se ni več prikazal. Ta gost je bil Saracco.

Nekoč — kot senator — je srečal pogrebni izprevod s križem in duhovnikom. Poleg njega je bil neki liberalni poslanec, ki se je norčeval iz cerkvenega obreda ter dejal: »E, senator, kaj ne, mi ne potrebujemo takih stvari.« Saracco pa mu odvrne: »Ne tako! Jaz sem rojen kot kristjan in kot kristjan hočem umreti, in videli boste, da si bodete tudi vi nekega dne želeli duhovnika in križa.« In bilo je tako: Čez nekaj let je tudi ta umrl in pred smrtjo zahteval duhovnika, da se z Bogom spravi.

Zadnje dni je bil pri Saraccu karmeličan oče Beccaro, ki ga na njegovo željo ni zapustil do smrti. Mnogo se je razgovarjal z njim, dokler ni skoro devetdesetletni starček mirno ugasnil.

In takih mož se dobi še v Italiji, ki jih vleče v javnosti liberalni duh časa s seboj, ki pa si na tihem žele sprave in edinosti s cerkvijo. Zato pa framasoni s svojimi načrti v Italiji nimajo zdaj več toliko sreče, kakor na Francoskem, kjer je verska zavest mnogo bolj padla in se v nekaterih celo izpremenila v protiversko besnost.

na Ogrskem sezidana na tako trhlji podlagi, da se vsakemu zdi: nič lažjega, kakor vreči tako častito bando.

Številno je mažarsko pleme dosti slabše, kot nemažarske narodnosti, kulturno daleč za srbskim, nemškim in slovaškim, celo Rumunci so mu povsem kos. Res je, da so na Ogrskem potlačili ne samo nemažarski, ampak tudi mažarski ljudski glas z gorostasno volivno geometrijo za parlament in za občinske zastope, ki pravemu ljudstvu ne zagotavlja niti petnajstodstotno zastopstvo v zakonodavne korporacije — toda to je še najmanjša ovira za odpor proti temu zistemu. Kje je ovira, kaže metresa Schönberger, kajti od nje vodijo vidne niti do tiste mreže, v katero so zapleteni tisti ljudje, ki bi po svojem poklicu ne smeli biti vezani na nobeno stran.

In vendar ni položaj tako temen. Komaj je zavlada la koalicija, v kateri so pravzaprav edini gospodarji Košutovci, že se je pokazalo, da je vlada brez opozicije nemogoča. Nastopil je Zoltan Lengyel, ki je za Polonyjevo grešno preteklost že davnej vedel. Prišel je z njo na dan, ko je ležalo nekaj v zraku, kar je bilo vsem nezno: parlament brez opozicije; če bi ne bili dobili Polonyja, bi bili našli mrhovino drugod. Toda Lengyelova opozicija še ni tako hudo zlo, hujša je opozicija, ki vre v ljudstvu. Tam je Polonyi postranska stvar. Na Ogrskem je namreč na deželi huda agrarnopolitiška kriza, ki je, čeprav tako žalostna, veselo znamenje za prihodnje dni.

Pod prejšnjo vladjo so se organizirali mnogoštevilni ogrski kmečki delavci. Ustanovili so 300 strokovnih organizacij, ki združujejo 25.000 delavcev. Prišlo je do štrajkov. Zaprli so 1.581 kmečkih delavcev žanjcev. Letos so žanjci začeli drugače delati. Socialni demokratije so se lotili dela od vseh strani. Ustanovili so tri agitacijske liste: »Szabad Szó« (Svobodna beseda), »Toldmívelő« (Kmet), »Testveriség« (Bratstvo), ki jih čitajo cele vasi po vsi Ogrski, list »Világ szabadság« pa ima 35.000 naročnikov. Poleg mednarodne deželne zveze so kmečki delavci ustanovili še »Deželno društvo za varstvo kmečkih delavcev«.

Vlada ne vé, kaj bi počela; zasedaj pač niti Andrassy noče vedeti, kaj zna vse povzročiti ta agrarnosocialna kriza na Ogrskem. Delodajalci so sicer 10. t. m. v Budimpešti sklenili ustanoviti »Zvezo delodajalcev« ter zahtevati od vlade, naj razpusti vse delavske strokovne organizacije, toda vlada si še prav ne upa poseči tako globoko. Gotovo pa je, da bo vlada izvedla štrajkovski zakon, ki je že sprejet in da bo skušala zadeti socialnodemokratsko agitacijo v živo meso z napovedanim novim tiskovnim zakonom, katerega je sestavil Polonyi. Vlada ogrske koalicije je torej čisto na potu do policijskega režima, ako noče, da izbruhne na Ogrskem kmečka revolucija. Katoliški list »Alkotmány« očita vladi, da v kulturnem oziru zanemarija šolstvo, v socialnem pa celo maso ljudstva. Delavsko varstvo tako zelo zanemarija, da se je leta 1905 med kmečkimi delavci, žanjci, pripetilo 8385 nezdod, med temi 6740 smrtnonevarnih. Podpredsednik neodvisne stranke Gabriel Ugron pa piše: »Nisem pričakoval, da bo naše ljudstvo tako neumno, da bo topo gledalo, kako njegovi voditelji v Budimpešti razkošno živijo, medtem, ko samo strada in ne more dobiti dela.«

Odtod bo torej zavelo po deželi. Personalna kriza v koalicijskem kabinetu, v poslanskih klubih in zbornici se bo morala polagoma pokazati taka, kakršna je v resnici: socialna kriza. Polonyi in Schönbergerca, to sta le dva pojavi; ko se bo vzbudilo ljudstvo, bo prišlo za korenine in jih bo izruvalo. Do tega pa ni več tako daleč.

Tedenski pregled.

Državni zbor. Zbornica je sprejela načrt, po katerem se izboljšajo plače državnih uradnikov, profesorjev in uslužbencev. Vsi troški

zato se pomnože v tekočem letu okroglo za 29 milijonov kron, v bodočih šestih letih pa za 60 milijonov. Zadovoljnosti še ne bo, ker tisti, ki so v istini potrebni, dobe od 40 do 200 K več na leto; višji gospodje pa po 1000, 2000 in še več. — Sprejeta je bila v sredo tudi predloga o povišanju kongruje. Pri tej debati se je oglašil dr. Tschan, ki je kot pogoj za kongruo zahteval razpoko, češki radikalec Choc in socialni demokrat Seitz sta se pa ogrevala za ločitev cerkve od države. Liberalci so pač vsi enaki, bodisi avstrijski, bodisi francoski. Skrb katoličanov bodi, da jih prihodnji parlament ne bo videl. — Pozornost so tudi vzbudile besede naučnega ministra Marcheta, ki je sicer zagovarjal kongruo, obenem pa izustil, da je ločitev cerkve od države morda program bodočnosti.

Volivna reforma bo uradno najbrže objavljena na Svečnico. Zadnja slavnostna seja bo v ponedeljek, nove volitve pa ne bodo pred koncem aprila, pač pa gotovo meseca maja. — Dunajska »Preša«, ki bi rada strla »klerikalni« vpliv, se posavlja od sedanjega parlamenta in sklone: »Zadnji dnevi starega državnega zbora so prehod k težkim časom, ki bodo prizadeli hude udarce nemškemu narodu in vsem svobodnomiselnim načelom v Avstriji.«

V poslanski zbornici je tudi obveljal načrt, ki zvišuje pokojnine vojaškim vdovam in vzgojino vojaškim sirotam. — Vidi se, da so poslanci sedaj zelo radodarni.

Francija. Briand že odneha. V odseku bo vložil predlog, kako odpraviti objavljenje javnih shodov. Duhovniki bodo potem lahko opravljali službo božjo, samo brezpravni bodo v cerkvi, ako bogoslužnih vaj ne javijo oblasti. — Francoski škofje so sv. očetu izrazili hvalježnost za encikliko zlasti, ker je papež z jasno besedo rešil bistvene točke sedanjega vprašanja. — Ob manifestaciji delavcev za nedeljski počitek v Parizu je prišlo 20. t. m. do velikih nemirov; vojaštvo je bilo poklicano. — Vojski so z naskokom pregnali semeniščnike in profesorje v mestu Beaupreau. Na tisoče broječa množica je branila poslopje. Ranjenih je 150 vojakov.

Korupcija na Ogrskem. Ogrskemu ministru Polonyju očitajo listi nebroj umazanosti, n. pr. tatvino, krivo prisego, agentstvo pri nečednih stvareh idr. Spioniral je cesarja in izvedel njegove misli in naklepe. V to se je poslužil neke splošne prijateljice ministrov in višjih oseb, — grofice Schönberger, ki o njej časopisi navajajo veliko nečednih podrobnosti in ki se je hotela te dni zastrupiti. Ministrski tovariši so hoteli vse potlačiti, ker so mu bolj ali manj podobni; a preprečil je poslanec Lengyel, ki je raztrosil po časopisih iste nečednosti Polonyjeve, kod poprej bivši podžupan budimpeštanski Halmos. Pri tej aferi je prizadeto celo ogrsko ministrstvo. To je ena slika, ki kaže, kakšne razmere vladajo na Ogrskem in v ogrskem parlamentu, kjer je zastopane komaj 10% ogrskega ljudstva. Klici po volilni reformi se bodo okrepli. — Ministrski tovariši so pregovorili Polonyja, da bo tožil poslanca Lengyela, ker drugače bi morali vsi odstopiti.

Mraz minolega tedna. V Lvovu v Galiciji je bilo tako mrzlo, da so ljudem na ulicah ozeble roke in noge, ušesa in nosovi. Po šolah so morali posredovati zdravniki pri otrokih, ki so prišli v šolo napol zmrznjeni. Večinoma je bilo mraza po Ogrskem, kakor tudi po severnih pokrajinah po 30° C, na Ruskem pa celo do 45°. Po Rusiji nekaj vlakov ni vozilo, tudi šole so zapirali. — V Vipavi je divjala silna bura; v Trstu že ni bilo takega mraza od leta 1869. Dela v pristanišču mirujejo, šole so zatvorjene. Tudi Rim in Neapol sta se ohladila; toplomer je kazal 7° pod ničlo, obenem je močno snežilo v četrtek. Mraz v takih mestih je toliko občutnejši, ker nimajo peči. — V Parizu je zmrznilo na ulici 9 oseb. — Na Črnem morju so silni viharji in sneženi meteži.

Nova stranka na Goriškem pod varstvom Gabrščekovim je 24. t. m. dosegla prvo blamažo. Velikanska agitacija, — pičla udeležba; veliko vpitja, — malo jedra; 36-članski odbor za neznatno armado. »Slovenski Narod« je za-

sanjal o 1400 udeležencih; Gabrščekovo poročilo je zadovoljno s številko 400. V resnici je bilo vsch novostrankarjev 250.

Pesnik Gregorčič in dr. Mahnič. Dr. A. Pavlica je v daljši razpravi, ki jo je priobčil »Slovenec« 25. jan., razkril hinavstvo liberalcev, ki so se radi skrivali za hrbet Gregorčičev ter so stvarno oceno Mahničeve o Gregorčičevih pesmih porabliali, da so napadali vso duhovščino.

V razpravi pojasnjuje gospod pisatelj, da je Mahnič presejal pesmi stvarno s krščanskega stališča. — Nadalje pa tudi navaja nebroj citatov iz kritike, ki kažejo, kako visoko je povzdigoval dr. Mahnič našega pesnika, kako je pohvalil krasen in diven jezik njegov. Po ezije Gregorčičeve imenuje najznamenitejšo prikazen na slovenskem pesniškem polju. Gregorčiča nazivlje Mahnič pesnika po milosti božji.

Dr. Pavlica pa omenja tudi, kako sirovo je pisala o pesniku liberalna »Soča«, ko je videla, da ji je nasproten. Zato je pač nesramno, če govore liberalci o divjanju duhovščine nasproti Gregorčiču. Kako morejo onečastiti spomin njegov s tem, da ga prisvajajo sebi, saj je pesnik sam, ko je spoznal njihove krive nazore in njihovo sovraštvo do duhovstva, govoril v zadnjih letih: »Vam roke nič več!«

Ustanovni shod »Slovenske kmetijske zveze« za Spodnji Stajer, ki se je vršil dne 20. t. m. je obiskalo 500 katoliškonarodnih mož. Navdušenje je bilo splošno. Program, ki se je sprejel, bo merodajen tudi za prihodnje državnozbornske volitve.

Kulturni boj na Španskem. Ker namerava liberalno ministrstvo spraviti pod streho zakon proti cerkvenim zavodom, so nastopili katoličani na javnih shodih, da pokažejo vrata takemu ministrstvu. V Barceloni in Madridu je bilo velikansko zborovanje, kjer je bilo navzočih do 25.000 katoličanov. Pridružilo se je tudi več anarhistov, ki so povzročili nemire in nekatere strele. Ministrstvo bo moralo odstopiti.

To in ono. Ustanovni shod kočevske »Kmetijske zveze« se je izvršil sijajno; nasprotniki so bili poraženi. — Rojak z Vestfalskega je pisal »Slovenec«, naj delavci ne gredo na limanice agentom, ki z neresničnimi obljubami spravljajo ljudi na Prusko. — Liberalno županstvo na Trati se je moralo posloviti. Občinski zastop bo imel 14 naših in 4 liberalne odbornike. S. L. S. je zmagala kljub vsemu nasilstvu liberalcev. — Kmečka zveza za kranjski okraj začne delovati. — Potres na Jamajki je bil hujši kot v San Francisku in Valparaisu. V Kingstownu sta bila zopet dva močna potresna sunka, ki sta porušila več hiš. — V Avstraliji je orkan pokončal tri četrte mesta Kooktown. — Pesnik Ant. Medved je prestal srečno hudo operacijo. — Ruska tajna policija ima v službi 30 tisoč oseb, ki imajo dolžnost pred vsem čuvati carja, ministra in visoke osebe. — V francoski zbornici bo sprejeta postava, ki odpravlja v mirovnem času vojaški kazenski red ter podreja vojake civilnemu razsodišču. — Shod zaupnikov S. L. S. bo 28. februarja. Vabila se razpošiljajo. — V Črnomlju se je ustanovila zveza belokranjskih županov. — Štiridnevni poučni tečaj o živinoreji bo v Komendi od 28. do 31. jan. — 30.000 potresnih sunkov so zaznamovale potresne opazovalnice v preteklem letu. Kot vzrok pogostim potresom navajajo najbolj dejstvo, da se zemlja vsled vednega ohlajenja krči. — Vlada namerava meseca februarja sklicati več deželnih zborov.

Godovi prihodnjega tedna: Nedelja 27. januarja: Janez Zlatoust; ponedeljek 28.: Marjeta, Julijan; torek 29.: Frančišek Sal., Konstantin; sredo 30.: Janez Milošč., Martina; četrtek 31.: Peter Nol., Marcela; petek 1. febr.: Ignacij, Efreem; sobota 2. febr.: Svečnica.

Državni zbor.

Dunaj, 25. jan.

Vojaški novinci.

Sinoči zbornica ni končala razprave o vojaških novincih, ker so šli mnogi poslanci radovednost past na plesno veselico, ki jo je priredil občinski zastop v magistratni palači. Danes so ponavljali že znane pritožbe glede na vojaščino grof Sternberg, dr. Schreiner, Glöckner, Schachinger, Reichstädter in Hofer. Minister za deželno brambo fcm. Latscher je prečital kratke odgovore na razne pritožbe. Odgovori so vedno isti. Vojna uprava obljubljuje in zagotavlja, toda obljube ostanejo neizvršene. Edino pri zalaganju armade opazujemo, da se vojna uprava malo več ozira na producente. Zbornica je seveda dovolila vojaške novince, ker Avstrija sama ne more biti brez armade.

Avstrijski Lloyd.

Nato je zbornica pričela razpravo o novi pogodbi z avstrijskim Lloydom. Prometna sredstva se mogočno razvijajo v vseh kulturnih državah. Poleg železnice so pač parobrodne družbe najvažnejše prometno sredstvo, za katero žrtvujejo bogate svote Anglija, Nemčija, Italija, v največjem času tudi Japan. V tem oziru je Avstrija jako zaostala. Le zadostna in primerna prometna sredstva morejo pospeševati trgovino in posredno tudi domačo produkcijo. Morje je odprta in široka cesta za veliko trgovino, ki izvažajo domače izdelke ter uvažajo tuje prideleke. Avstrija se v tem oziru opira v prvi vrsti na avstrijski Lloyd, s katerim od časa do časa sklepa parobrodno in poštno pogodbo. Ker je z novim letom potekla zadnja pogodba, je vlada predložila načrt nove pogodbe za nadaljnjih petnajst let.

Proračunski odsek, odnosno pododsek se je temeljito bavil z vprašanjem, ali naj Avstrija sploh še obnovi pogodbo z Lloydom in pod kakimi pogoji. V prvi vrsti se je iz pogodbe z Lloydom izločil promet z Dalmacijo, Vzhodno Afriko in Brazilijo, nova pogodba se omejuje le na Levanto in Vzhodno Azijo. V odseku so razni člani ostro grajali upravo avstrijskega Lloydja ter zahtevali čisto bilanco in višjo glavnicu. Razmere pri Lloydju so naravnost nezno, društvo je na robu propada. Občni zbor 16. maja 1906 je sklenil, da se nabavi več novih ladij ter sploh preosnuje vsa uprava. Dasi so mnoge pritožbe proti Lloydju opravljene, meni vlada, da si je Lloyd tekom desetletij vendar-le pridobil precej zaslug za avstrijsko trgovino. Zato vlada predlaga, naj država z Lloydom sklene novo pogodbo. Lloydove agencije v Turčiji so že sedaj obenem poštni uradi, v Levanti in Aziji pa trdne postojanke za avstrijsko trgovino. Zato je sklenil tudi odsek, naj se z Lloydom podaljša pogodba. Ta nova pogodba pa je taka, da posredno skoraj podpravi Lloyd.

V prvi vrsti določa pogodba, da se glede na vožnje v Adriji, v Brazilijo in Vzhodno Azijo sklene poseben dogovor. Dalje se zvišajo hitrost vožnje od Trsta v Aleksandrijo in Carigrad na 12 in 14 milj, v druga mesta v Levanti na 10 milj. Istotako se zvišajo hitrost ladij tudi v Azijo. Seveda se zvišajo hitrost, ko si Lloyd nabavi nove ladje. Tudi glede na preosnovo uprave je družbi dovoljena petletna prehodna doba. Doslej je država dovoljevala Lloydju na leto 5.820.000 kron podpore in pa povračilo pristojbin v Sueškem prekopu. Podpora se je plačevala po hitrosti ladje od milje po 3:40 do 7:10 krone. Ta ključ ostane tudi v bodoče, vendar pa bode podpora znašala 7.234.412 kron, potem pa še sueške pristojbine. Ta svota je najvišja, ki jo sme vlada izplačati; najnižja podpora pa mora biti 4 milijone 700.000 kron.

Po novi pogodbi dobi trgovinsko ministrstvo pravico, da izpreminja, oziroma odobruje tarife. Tudi na refakcije bode po novi pogodbi moglo vplivati trgovinsko ministrstvo. Re-

oni nadpismi in narodne pesmi, izprevidimo, kako imenitno ume slavn romanopisec plonkati. Radovedni smo, če mu je avtor, oziroma založništvo dovolilo to plonkanje.

»Slov. Narodu« moramo prav iskreno čestitati, da ima take lepe povesti iz slovenske zgodovine, ki so prepisane iz nemščine od besede do besede. V naslednjem navedemo le nekaj mest iz originalnega romana, da jih čitatelji morejo primerjati s preplonkanim romanom. Če bi se pa ta ali oni zanimal, kako imenitno in dobesedno je roman preplonkan, naj si kupi en snopič knjige »Roman-Perlen: Die Bukanier. Von Paul du Plessis.« Založil »Deutsches Druck- und Verlagshaus Berlin«. En snopič stane 14 vinarjev in se lahko naroči v »Katoliški Bukvarni«.

Str. 24.: »Dieser da wenigstens wird sich nicht einschiffen,« rief Legallec, indem er ihn am Wamms fasste. »Der mag sich hütten, wenn uns die Gottesgabe heut entgeht!«

Št. 6.: »Ta vsaj ne pojde na morje,« je kričal dolgi Juri. »In gorje mu, če ne dobimo svojega plena, ki nam ga je namenilo morje.«

»Mein Freund,« sprach der Rosskamm zu Alains Feind ruhig, »es nützt Euch nichts, dass Ihr mir die Kleider zerreisst; erklärt mir dieses Recht, und ich werde zurückbleiben,

ohne mich erst darum bitten zu lassen; wenn Ihr aus eigener Willkür handelt, dann ist es was anderes, dann nehmt Euch in Acht, dann werde ich böse sein.«

»Spoštovani prijatelj,« je rekel dolgemu Jurju z najljubeznivejšo prijaznostjo, »blagoizvolite mi povedati, s kako pravico ste se polastili moje osebe. Ni treba, da mi trgate obleko. Saj se lahko iz lepa pomeniva. Če je pravica na Vaši strani, se ji uklonim, če pa ni, bi bilo bolje, da izginete, drugače postanem nejevoljen.«

Str. 34.: »Vater, mein guter Vater,« sagte sie, indem sie sich auf dem Boden der Barke aufrecht setzte und den Kopf des stolzen graubärtigen Mannes in ihren Schoss legte, »ich bin es, Eure Tochter Nativä, die Euch ruft... mein Herr, ich beschwöre Euch, kommt mir zu Hilfe! O, Eure Dienste sollen Euch grossmütig belohnt werden; mein Vater ist reich, sehr reich, er sieht nicht aufs Geld...«

Št. 8.: »Oče, ljubi oče,« je zdihovala deklica in stiskala starega gospoda k sebi. »Jaz sem, ki te kličem, jaz, tvoja Asunta. Oče — saj bode-mo kmalu rešeni.«

»Prosim Vas, pomagajte mu. Morda oče še ni izgubljen. Ah, če mi umrje. Pomagajte!

Moj oče je bogat, neizmerno bogat in Vas bo bogato poplačal.«

Str. 36.: »Nicht weil Ihr in Gefahr ward, bin ich Euch zu Hilfe geeilt, denn ich kannte Euch nicht; ich habe nur der Stimme der Menschlichkeit und meines Gewissens gehorcht...«

»Aber mein Vater, Herr, mein armer Vater, der ohne Euren Heldenmut nicht mehr wäre!«

»Mein Fräulein, ich hätte mich auch ins Meer gestürzt, um einen Matrosen zu retten.«

Št. 9.: »Pustite to, gospodična,« je dejal Kržan. »Nisem prišel na pomoč, ker ste bili Vi na ladji, saj še vedel nisem, da ste na svetu. Pomagati sem hotel nesrečnim ljudem in če bi to bili sami berači. Slušal sem samo glas svojega srca in svoje vesti.«

»Da, verujem, ali da ste rešili mojega očeta iz valov...«

»Skočil bi v morje tudi za vsakim najzadnjih pomorščakov.«

Str. 36.: ... als Morvan durch eine heftige Wendung des Steuerruders dem Fahrzeug eine andere Richtung gab.«

»Habt Ihr denn Lust, eine neue Seefahrt zu beginnen?« fragte ihn der Rosskamm Maturin.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Priobčuje »Slovenski Narod«).

Ali:

„Die Bukanier.“

(Napisal Paul du Plessis.

Že precej časa razveseljuje neki slovenski »pisatelj« čitatelje »Slov. Naroda« z brezkončnimi podlistki a pet kron. Dase ti šauderomani razširijo tudi med ljudstvo — ustanovilo se je celo posebno društvo, takozvano »Narodna založba«, ali originalno povedano, »Deutsches Druck- und Verlagshaus. G. m. b. H.« V to nemško podjetje se je »Narodovo« uredništvo popolnoma zaljubilo in prav nič čudno ni, da jo šestkrajcarski romani BUR čudno ni, da je uredništvo »lista inteligence« šestkrajcarski roman tako navdušil, da je hotelo tudi Slovence osrečiti s takimi duševnimi proizvodi. In začelo je kupovati one snopiče, — čitatelji »Slov. Naroda« so se pa začeli naslajati o romanu viteza Kržana — recte »Ritter Louis von Morvan«.

Precejšnjo dozo predrznosti mora imeti človek, da tako za nos vleče celo javnost. Če rečemo, da so pri celem romanu, nazvanem »Strahovalci dveh kron«, originalni edino-le

vizija tarifov se bode vršila vsako drugo leto. Po novi pogodbi ima trgovinsko ministrstvo pravico nadzorovati tudi kartelet v varstvo avstrijske trgovine. Sploh dobi država vrhovno nadzorstvo tarifov, dolžnosti Lloydove pa so strogo določene in tudi odškodnine.

Nova pogodba daje vladi pravico, tudi ladje nadzorovati, ali zadoščajo v prometnem in zdravstvenem oziru. Lloyd sme le izjemoma naročati nove ladje v inozemstvu, ako bi bile cene izredno ugodnejše ali bi jih domača podjetja ne mogla izgotoviti v določenem času. Lloyd se obveže, da v 12 letih zgradi novih ladij za 12.000 ton, država pa mu izplača brezobrestnega posojila za prvih 60.000 ton po 100 kron od tone.

Upravni svet Lloydov je štel sedaj osem članov; dva člana je imenovalo trgovinsko ministrstvo, predsednika pa cesar. Po novi pogodbi more biti v upravnem svetu 8 do 11 članov; seje so bile doslej navadno v Trstu, v bodoče na Dunaju. V pokojninski zaklad za uslužbenca mora Lloyd vsako leto vplačati 250.000 kron; najpozneje leta 1910 mora Lloyd vpeljati starostno zavarovanje. Vlada dobi pravico, vsak čas pregledati vse računsko knjige. Delniška glavica je določena na 28.800.000 kron. Kazni za zamude ladij se zvišajo od 30, odnosno 50 kron na 100, 200, 250 in 500 kron. Pogodba določa tudi dolžnosti, ki jih Lloyd prevzame glede na prevažanje vojakov in pošte. Za pošto dobiva Lloyd posebej še 120.000 kron na leto. To so bistvene določbe nove pogodbe z Lloydom. Vsa tvarina je preobširna za eno poročilo.

Promet z Dalmacijo.

Istra in Dalmacija sta za Avstrijo največjega pomena v gospodarskem, trgovinskem in političnem oziru. Avstrija mora paziti, da Mažari ali celo tuji ne dobe v roke trgovinskega prometa v Adriji. Vlada mora torej skrbeti za stalno zvezo med Trstom in Dalmacijo. Vlada je mnenja, da država sama ustanovi redno parobrodno vožnjo v Dalmacijo. Obenem pa naj bi država podpirala zasebna društva, ki bi vzdrževala redno zvezo med Trstom, Istro, Dalmacijo in otoki. V ta namen je vlada že dobila kredita 1.500.000 K. Sedaj zahteva s posebnim zakonom še 1 milijon 800.000 kron. S tem denarjem naj vlada nabavi nove ladje in ladjedelnice v Dalmaciji.

Tretji zakon začasno uravnava parobrodni promet z Brazilijo. Vlada se pooblašča, z Lloydom skleniti pogodbo za devet, oziroma dvanaest voženj iz Trsta v Santos in za ravno toliko voženj še v Buenos Aires. Država plača za miljo 4 krone podpore. Vožnja traja povprek 12.504 milj.

Četrty zakon določa podpore za prosto trgovsko mornarico. Tudi ta zakon je za razvoj avstrijske trgovine največjega pomena. Koncem leta 1905 je avstrijska prosta mornarica štela za daljne vožnje 76 parnikov s 146.783 tonami in 16 manjših parnikov za obrežne vožnje. Podpore pa niso dosegle namena. Nečuvno dejstvo je, da dobivajo ogromne podpore tuje ladje, ki pač nosijo avstrijsko zastavo, a niso bile zgrajene v Avstriji in ne prevažajo avstrijskega blaga. Po novem zakonu se vlada pooblašča, dovoljevati podpore trgovskim ladjam po razmerju velikosti in daljave, in sicer v tekočem letu v skupnem znesku 4:2 milijona kron, l. 1908 skupaj 4:7 milijonov, leta 1910 skupaj 5 milijonov, leta 1911 skupaj 5:3 milijonov, nadalje pa na leto 5:6 milijonov kron.

Po daljši razpravi je zbornica odobrila vse štiri zakone.

»Nein,« antwortete der junge Mann, »aber ich habe keineswegs Lust, erschlagen zu werden. Seht doch einmal, welcher Empfang uns am Strande bereitet wird.«

St. 9.:

... a kar naenkrat je Andrej obrnil krmilo in zapeljal jadrenico na stran.

»Ali hočete napraviti še enkrat malo promenado po morju?« je vprašal kupčevalec s konji.

»Raje napravim mal ovinek, kakor da bi se na bregu dal ubiti,« je rekel Kržan. ... Izvolite pogledati, za kak sprejem je na bregu vse pripravljeno.«

Str. 43.:

... Herr, ich bin es, Alain, Euer Diener! ... Er erkennt mich nicht ... Er ruft schon wieder Nativ! ... Es wird ihn weidlich lachen machen, meinen Herrn, wenn ich ihm später erzählen werde, dass er sich während seiner ganzen Krankheit mit dieser kleinen blassen Dame beschäftigt hat ...»

St. 11.:

... Jaz sem pri Vas ... Tomo! ... Lej ga! Mene ne pozna, a že zopet kliče Asunta ... No, to se bo smejal, kadar mu bom povedal, da je ves čas svoje bolezni vzdihoval Asunta — Asunta.«

... Vergib mir, heilige Jungfrau von Aury, wenn ich seit vierzehn Tagen vergessen habe, zu dir zu beten; ich dachte nicht, dass ich dich brauche, aber sei ohne Sorgen. Ich werde mich, und das gleich heute, meiner Schuld gegen Dich entledigen ... Ich bin dir

Članke pišejo.

Combes in Briand se zdaj po raznih listih prepirata, kateri ima prav. Zanimivo je, da oba svoje misli odkladata v inozemskih listih. Ali hočeta na ta način, zvesta framasonski politiki, kulturni boj zanesti tudi v druge države? Res poizkuša loža na Španskem, v Italiji, v Belgiji, v Avstriji vneti tako versko borbo, kakor jo ima Francija, a se ji ne bo nikjer več tako posrečilo, kakor na Francoskem, ker katoličani se ne bodo dali drugod framasonom voditi kakor ovce v klavnico.

Dunajski liberalizem je posebno prijazen francoskim framasonom. Zato se Combes in Briand pogovarjata v »Neue Freie Presse«. S tem misli dunajska judinja delati reklamo zase in tudi pri nas razširiti nekoliko »francoskega« duha. Pa ta polemika dosega pri nas ravno nasprotni učinek, kajti kaže nam, da liberalci cerkev samo sovražijo in sicer tako sovražijo, da izgubljajo pri tem pamet in preudarek, sami pa ne vedo prav nič, kaj naj naredijo, da bi bilo pametno. Mojstri v razdiranju so slepci, kadar naj sami kaj zgrade. Ne Combes nam ni povedal svojih jasnih načrtov, ne Briand, pač pa razkazujeta svojo lažljivost in neodkritost.

Combes je najprej izbil Briandu glavno orožje, ki ga je imel v rokah, ko je vedno trdil, da papež neče iz nasprotstva do Francoskov — Bogve iz kakih političnih vzrokov, najbrže tiči zadaj sam papežev ljubljene Viljem II. — priznati tako mile, dobrotljive in pravične separacijske postavbe.

Herod je Pilatu povedal, da papež ne more nikoli sprejeti take postavbe, ki bi bila smrt za katoliško cerkev, ker razdira vso njeno organizacijo. Seveda nima Combes mnogo zasluge, da je to dokazal, kajti stvar je jasna kot beli dan in jo je že M. Plou lani v zbornici dokazal, pa tedaj mu niso hoteli verjeti. Zdaj, ko Combes sam priznava, da je Briandov zakon pustil papežu na izbero samo, »ali da izbere gmotno ali moralno uničenje cerkve,« in da je papež »ne da bi se obotavljal, žrtvoval vse cerkveno premoženje in za cerkev izbral uboštvo, le da ne bi postal nezvest njenemu nauku.« Zdaj, ko je Combes sam to priznal, bodo morda verjeli.

Ker torej Briand več ne more upiti: »Papež je kriv,« pa pogreva drugo trditev: »Škofje so sprejeli kulturalna društva, a papež jih je prisilil, da so jih morali zavreči, papež je torej francoskim državljanom silo delal, tuja oblast se je vmešavala v francoske notranje zadeve.«

Pa tudi s to trditvijo, ki jo je tudi Clemenceau izrekel v zbornici, ne bodo framasoni več rib lovili. »La Croix« v Parizu iz najkompetentnejšega vira to trditev odločno pobija. V sebi francoskih škofov dne 12. novembra prošlega leta, na katero se Briand sklicuje, je namreč poročevalec, nadškof besançonski, izjavil glede postavbe: »Dolžnost škofov, duhovščine in vseh katoličanov je, da se odslej brez prenehanja bore zoper to nesrečno postavbo, dokler po ustavnem potu ne dosežejo vseh potrebnih bistvenih izprememb.«

K tej seji je papež stavil škofom sledeča vprašanja:

1. Kaj sodijo o kulturalnih družbah.

2. Ali se je mogoče prilagoditi separacijski postavi tako, da se ustanove družbe, ki bi bile hkrati kanonične in legalne.

In škofje so odgovorili — bilo jih je čez 80 navzočih — vsi, proti dvema glasovoma, — da ne!

Kar so torej pisali listi, kar sta govorila opetovano v zbornici Briand in Combes, tudi to, kar je ponavljal Briand zopet v »Neue

Freie Presse«, je bilo torej izmišljeno, recimo — zlagano.

Francoska vlada je hotela dobiti pismene dokaze in zato je z roparsko roko vzela tajni arhiv papeževnega poslanca. Tudi ta zločin na mednarodnem pravu, po katerem so diplomatska pisma nedotakljiva, ji ni pomagal, ampak samo potrdil njeno blamažo. Clemenceau je v zbornici napovedal, da bo objavil tajne spise, ki so jih vzeli msgr. Montagniniu. A dasi je preteklo že toliko časa, vendar ne objavijo nič, ker so v teh spisih najbrže videli samo neovrgljive dokaze, da so lagali.

Combes se je zopet usedel in je za braseljski »Soir« napisal članek, v katerem je pa padel tako nizko, da le kaže, kako so framasoni pri kraju s svojo modrostjo. Prišel je namreč zopet do tiste argumentacije, ki jo je rabil rajni Stremayr v Avstriji po vatiškanskem cerkvenem zboru, češ, da je papež s tistim trenutkom, ko je proglasil svojo nezmožljivost v verskih rečeh, katoliško cerkev odpravil, oziroma izpremenil, in da zato francoska republika ne more več z njim paktirati.

Stvar je preneumna in vatikanski »Osservatore Romano« zadnji Combov članek odpravi s kratko besedo, da o tem ni več vredno razpravljati.

Zdaj morda še pri »Slovenskem Narodu« čakajo, da jim Briand in Combes pošljeta kak članek. Naj bodo prepričani, da pri nas takih francoskih tičev ne bomo pustili gnezdit, ampak jim bomo kmalu posvetili, kakor zaslužijo.

Loške novice.

I Najstarejši fant v fari, Miha Blaznik iz Puštalca, je te dni umrl. Dosegel je visoko starost 89 let.

I Zdravo leto je bilo lansko leto za škofje-loško župnijo. Umrlo je le 100 ljudi. V 68. letih jih je le enkrat, pred 37 leti, manj umrlo. Včasih je pa bilo do 200 mrličev v enem letu.

I Manj veselo se je začelo novo leto. Nevarno je namreč zbolela loška čitalnica in jo hudo vije. Reva ni zbolela toliko vsled starosti, kolikor vsled preobilo zavžitega liberalnega strupa. V vseh liberalnih krogih, posebno med liberalnimi frajlami, vzbujajo njeno stanje veliko sočutje in bojazen. Kam bodo namreč reve hodile cigarete kadit, za razpoko in ločitev zakona od države se navduševati in plesati, če ona umrie! Na Silvestrov večer je še plesala do ranega jutra, nato ji je pa slabo prišlo, da je skoraj omedlela. V nedeljo je bila silno slaba, ko je pri župni cerkvi nekemu zvonilo zadnje uro, je vedel Žoržev Pepe, dober prijatelj bolnice, da čitalnici zvoni. No, ravno umrla še ni, a ker so prišli zvečer k njeni bolniški postelji vsi zdravniki in so imeli dolg posvet, je gotovo, da je bila nevarnost velika. Ker je bil navzoč tudi sodni adjunkt Dev, so hoteli nekateri iz tega sklepati, da dela bolnica testament. Posebno je zdravnik skrbelo, ker se ji je že mešalo in je reva v deliriju bledla, da kupuje Štemarje za svoj dom, kakor ve njen prvi sluga Lavrič. Naše mnenje je, da se ni treba toliko bati za njo, ker taka stara baba, kateri se je duša prirastla, vsem padarjem in napovedovalcem bližnje smrti fige kaže in še prav dolgo živi. Kakor stare vojaške pare, že na pol mrtve, naenkrat novo moč v sebi čutijo, ako zaslišijo vojaško godbo, tako bo tudi to staro lahkoživko prvi ples po koncu spravil in bodo vse hude bolečine pozabljene. Nam Ločanom bo pa še naprej pela:

Stara sem, stara sem, delat' ne morem.

Godci mi godejo, plesat pa pojdem.

I Dva občna zbora so imeli v treh tednih v naši liberalni čitalnici. Ravno kar voljeni no-

vi odbor je nenadoma odstopil in treba je bilo voliti novega. Kaj je bilo vzrok odstopa? Ne boste verjeli, gospod urednik! Na prvem občnem zboru so bile v odbor voljene po naključju samo take osebe, ki so majhne telesne postavbe. V Silvestrovi noči je pa po dokončanem plesu neki ud nastopil in kot učitelj olike svojim tovarišem za spremstvo v novo leto podal mali šopek izbranih izrazov, kakor n. pr. smrkavci itd. Te besede je odbor malih možicelnov nase obrnil in sklep je bil storjen: ker smo vsi majhne postavbe, te besede nam vsem veljajo, zato smo mi vsi razžaljeni in celi odbor odstopi. In tako se je zgodilo. Pri drugih društvih se pri volitvi odbora gleda le na zmožnost, po liberalnih društvih bo pa treba tudi na visokost gledati. Našim čitalničarjem pa svetujemo, naj za naprej vsakega kandidata za odbor prej denejo pod mero in pa še na vago, da ne bodo imeli s svojimi odbori take smole! Škoda, da se je tista Flisova vaga, ki je bila toliko časa na rotovžu, prodala! Za mero naj bo pa Gašper!

I Za v muzej! Da se otmo pozabljenosti in razdjanu, se priporoča, naj se shranijo v muzeju trije ravnokar izpraznjeni županski sedeži liberalnega kroja v loški okolici, namreč v Stari Loki, v Poljanah in na Trati. Sicer so razbiti, ker je lim popustil, a kot posebnost so vredni, da se shranijo. Ravno tako naj se shranijo tiste burkije, s katerimi so žene na Trnju liberalnega agitatorja Jurija iz vasi podile.

I Gledališka predstava »Dve materi«, katero nam je podala v katoliškem izobraževalnem društvu zadnje nedelje dekliška Marijina družba, se je prav dobro sponesla. Vsebinska lepa in spodbudna, igranje dobro, udeležba velika, ker je bila velika dvorana popolnoma polna.

Ildrijske novice.

I Mleko so nekteri podražili na 10 kr. liter. Slišimo, da so nekteri odpovedali, a drugi ga sprejemajo po zvišani ceni. »Naprej« napada dva župnika iz okolice, da bi bila našuntala kmete v svojem okraju. Nam o tem ni nič znanega, pač pa vemo, da sta veleposesnika Gruden in pl. Premerstein prva podražila, a Kristan ju ne napada, pač pa se znaša nad duhovni. Je pač prav imel dotični, ki je na zadnjem javnem shodu se izrazil, da Kristana najbolj župniki in dunajski Lueger vznemirjajo.

I Javni shod katol. polit. društva za idrijski sodni okraj, je bil zadnje nedeljo prav dobro obiskan. Poljudno je razlagal reformo g. Oswald v eno uro dolgem govoru. G. Kristan je pripeljal tudi nekaj svojih pristašev na shod. Tudi on je za razširjanje volivne pravice, obžaluje le, da je čudno speljana. Na Dunaju imajo nekateri okraji poslanca, kjer je komaj 20.000 prebivalcev, a drugi, v katerem so delavci v večini zastopani, šteje do 80.000 duš, pa ima tudi le enega poslanca. Se ve da so tega krivi kršč. socialci, v prvi vrsti dunajski župan, ki nezaslišano terorizira po Dunaju. Sledi sedaj nekaj zaničljivih opazk čez Luegerja, ki nima smisla za delavca. Odgovarja mu dekan Arko, da je Lueger za Dunaj že davna razširil volivno pravico, saj je znano, da po njegovem načrtu je prišlo 180.000 novih volilcev do volivne pravice. Več ni mogel storiti, ker se mu roke zavezane, kakor vsakemu družemu županu. Kristan pravi na to, da je dunajski župan nekako vsegamogočen, on lahko izvrši kar hoče, a on le to speljuje, kar je njemu in njegovi stranki v prid, boji se pa delavstva, ki je na Dunaju zelo proti njemu organizirano. Dekan Arko mu popravlja, da ni vse tako. Lueger še potrjen ni bil za župana, dasi je bil tudi z veliko večino izvoljen. Da on sebe ne išče, pokazal

schon nicht wenig schuld dafür, dass Du uns bei unserer letzten Seefahrt nicht untergehen liessest! Ich werde alles zusammen abzählen: das muss eine feierliche Beleuchtung werden ...»

»Materi božji sem dolžan še dve sveči, ker je zadnjič mene in gospodarja srečno pripeljala z morja na breg. Veš, ljuba Mati božja, nič ne zameri, da sem malo nate pozabil, pa te dni sem imel res veliko skrbi. Danes pa pridem gotovo. Dve sveči sem ti dolžan, dve bom pa še dodal, dve prav debeli, da boš mojemu gospodarju na noge pomagala ... Štiri sveče, to je že nekaj. Takih razsvetljav ti ne delajo vsak dan ...»

Str. 73.:

In dem Augenblick, als er hinaus gehen wollte, öffnete sich die Türe rasch, und Morvan konnte einen Ausruf des Erstaunens und der Überraschung nicht zurückhalten, als er plötzlich dem Rosskamm Mathurin entgegenstand ...»

Štev. 62.:

Še ko je govoril, so se odprla vrata in v sobo je vstopil mož, ki je ves presenečen vskliknil:

»Kaj vidim? Vi ste tu, plemič Kržan. In čvrsti in zdravi?«

Kržanu se je ta glas zdel znan. Obrnil se je hitro in na svoje največje začudenje zagledal skrivnostnega kupčevalca s konji ...»

Nepotrebno se nam zdi, da bi še dalje na-

vajali mesto za mestom, ker bi na ta način morali potem priobčiti kar celo plankarijo. Stvar je imenitna! Sicer imamo pa še precej na razpolago in v najkrajšem času posvetimo tudi ostalim romanom, ki so potekli izpod peresa slavnega romanopisca Narodne tiskarne!

Slavni »Narodni založbi« pa želimo prav mnogo uspeha z razširjanjem takih preplan-kanih šauderromanov.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespuđ redehter!

Uni sa e-

na prsmo-

da! Jest na

vem, če uva

še kej douh

skp furala.

Uni čja use

ta nar bulš

vedet in s

še glihe na

streja, če en

druh kakšna pogrunta.

Kua jh je jest prusil, de sa se šli u tistga ta nazavestnga utikat, ke vnder nm nč am na gre. Kua pa zastop en nazavestn? Prou nč! Sej še jest dostkrat na vem, kua je iz mana, keđr ga ena kapla preveč pužajfam! Pol se greja pa tlela u gespuda žepana zaderat, kokr de b bia on uržah, če kdu u nezavest pade.

Pa iblansk pulci naprej mečeja, de je še le čez dva dni tistga ta nezavestnga u špetau zlfirala. Al nm ni gespud žepan puslov enga puprauka zavle tega ta nazavestnga? Al nm ni puvedu, de ga je dohtar (pa na smeja mislt, de tist dohtar, k je še pred kratkm kularabce pu plac pregledavu) prec, ke sa ga na vohtcimer prnesl, pugledu. Sam Buh ga bod zahvalen, de ga ni dohtar namlatu, kokr tist suldašk dohtar u Marpurge tistga dragonarja. Če pa u špetal glih tekat ni placa, a mislja, de uja useli, kedr kašn u nazavest pade, hitr spet ena nova hiša zravn przidal? Nej nauja sitn, ket perga! Gespuđ žepan jm je vnder dukazu, de sa vohtcimri glih tku dobr, kukr špetau in de če ni drgač, se prou lohka tud brez špetala gvera. Prava reč, če en nazavestn u vohtcimre na pričnah čaka, de h seb pride, al pa u špetal na tleh.

Mi gespuda žepana še use premal spuštujema, pusebn uni, ke sa pr klerikalceh, b mogli mt gespuda žepana bl u čast. Vidja, gespud žepan sa murde bulš klerekalc kokr vi usi skp, pa na smeja mislt, de sam tekat kedr sa v Cerklah, ampak fort in fort. A ni tu zadost klerikaln, de pesterja sam ub nedelah use lahterne na jubelejskm most pržgane, med tednem pa ne? A misl'a, de gespud žepan tu zatu delaja, de se bulš vid tista tabla na most? Kaj še! Sej pesti tud ta velke električne lampe pu mest sam ub nedelah douh u nuč gort, u delavnkeh, ke je pouhn ldi na cest, jh pesti pa že ub osmeh, prec ke se tema nardi, ugasnt! Tu je ja gvišn, de gespud žepan nedele spuštuje, kokr se spudob in zatu tud na more nubedn člouk

je s tem, da se je zadovoljil s polovico plače, katero so prejeli njegovi predniki. Obče je znano, da so on in njegovi svetovalci pristo- volno polovico svoje nagrade prepustili mestu, tako da so v 10. letih nad 1 milijon kron od svojega zaslužka darovali mestni blaginji; taki mo- že pač sebe ne iščejo. Kaj takega nismo nobenkrat slišali od liberalnih njihovih pred- nikov. Tudi delavstva se mu ni treba bati, saj je ravno on zboljšal mestnim uslužbencem plačo za 1.060.000 kron, potem ko je Judom odvzel konjsko železnico in omislil mestno električno. Čudi se, da je sedaj že četrtič na shodu na vrsti župan dunajski in ko je bil Ri- naldi še vodja socialnih demokratov v Idriji, se je tudi on v Luegerja zadiral. Kristan ome- nja, da Lueger ni pošten, ker ne nastavi no- benega nemškega nacionalca in soc. demo- krata in naj bode tudi učitelj v mestno službo. Pojasni mu g. Oswald, da pravično in pošteno ravna. On je prisegel v roke cesarju, da bode se ravnal po postavah in v dinastičnem smislu vodil županski posel. Nemci skilijo čez našo mejo, se ogrevajo za Hohenzollerje in to očitno v zborih pripoznajo, ko bi take sprejemal Lu- eger, bi deloval proti svoji prisegi. Enako je z učiteljstvom soc. demokratov. Oni nečejo nič slišati o versko naravni vzgoji, kar je te- meljna postava naših šolskih pravil. Ker je dr. Lueger značajan, mora te toliko časa od- stranjevati, dokler ne obljubijo, da se bodo ravnali po običajnih in potrjenih šolskih po- stavah. Nadalje se je govorilo na shodu o novi postranski železnični progi Idrija-Sv. Lu- cija. Kristan pravi, da se njemu krivica godi. Očitno so mu, da le radi bližajočih volitev je zopet spravljal v občinskem odboru na dan idrijske železnice. To ni res. Saj ravno Lo- gatčani veliko zgubijo, ako se promet iz Idrije obrne na drugo stran, tedaj on ne more iti v Logatec agitirati za svojo stranko. Hribar in Lenarčič sta se vrezala pri vrhniški želez- nici, zato bi jo bila rada podaljšala do Idrije. Načrti so že izdelani, a radi krajevnih težkoč in prevelikih stroškov ni misliti na to progo, pač pa sedaj na Sv. Lucijo, ker je državni na tem, da glavna proga dobi kar največ stranskih železnic, ki ji obogate promet. Odgovarja se mu, da je bila do sedaj navada, pred vsakimi volitvami govoriti o idrijski železnici. Saj je celo pred več časom pravil velik gospod, pri- staš liberalne stranke, da v dveh letih bode železnica že dovršena. Minulo je že parkrat po dve leti, a smo še vedno tam kot prej. Pač je idrijska občina in iranilnica že žrtvo- vala v ta namen 11.000 kron, a načrtov hiso še nobenkrat v občini pokazali. Povpraševali so opravičeno naši odborniki, naj vsaj poka- žejo, kaj se je storilo in kam obrnil denar, a vselej se je tako zasukano odgovorilo, da nismo nič vedeli, pri čem da smo. Vsaj načrte naj bi bili pokazali, pa bi bili potolaženi. Ako bode pa res Kristan dosegel Idrijsko železnico, naj bode prepričan, da se bode njemu hvala pela.

i Predmet prihodnjega javnega shoda, predlaga g. predsednik, naj bi bilo pojasnje- vanje pravil naše bratovske skladnice. On iz lastne izkušnje vé, da rudarji ne vedo popolnoma ne dolžnosti ne pravice te naše skupne naprave. Gosp. Kristan je proti temu. To je le politična vada, s tem se hoče le rudarje slepiti in pridobi- ti za katoliško stranko. Predsednik, rudar Ivan Kavčič vzdrži svoj predlog in zaključi dve in pol ure trajajočo zborovanje z izjavo, da se bode na enem prihodnjih shodov go- vorilo o bratovski skladnici.

i Pripravna poštna zveza se je uvedla z dnem 20. tek. mes. med Cirknem in postajo Sv. Lucija. Pošta odhaja iz Cirknega ob 3. uri popoldne, da imajo potniki ugodno zvezo z vlaki proti Gorici in Gorenjskemu. Dobro je to tudi za Idrijo. Ob pol 1. uri popoldne od- haja pošta iz Idrije proti Cirknem. Na želino lahko počakaš prav kratek čas, prisedeš na poštini voz, ki pride iz Cirknega, popelješ se ž njim na Sv. Lucijo in si na večer lahko že v Gorici.

i Železnica v Idrijo. V petek, dne 25. jan- uarja, je bil v Idriji razgovor glede želez-

nice, po kateri naj bi se Idrija zvezala s sve- tom. Prišel je ljubljanski župan Ivan Hribar in Jelovšek z Vrhniko. Tudi okoliška župan- stva so se udeležila razgovora, ki se je vršil v dvorani občinske hiše. Najprej se je Kris- tan oglašil k besedi ter očitni konsorciju, ki je bil za zvezo Vrhnika-Idrija, nedelavnost. Izrekel je tudi dvome glede naprave te pro- ge, ker bi bili stroški preveliki. Sicer pa je popolnoma prav, da prizadejajo faktorji napra- vijo železniško zvezo Vrhnika in Idrija, a za Idrijo pa je sedaj pomenljivejša misel na pro- go Idrija-Sv. Lucija, ker pridemo tako v stik z novo zvezo s Trstom ter imamo upanje, da s to progo lažje proderemo. — Župan lu- bljanski Ivan Hribar se zavzame za konsorcij ter odklanja očitane, da je konsorcij nedela- ven. V dobre pol ure trajajočem govoru raz- klada, koliko so se trudili, da dosežejo svoj namen ter zvežejo Idrijo z Vrhniko. Mnogo potov je bilo v ministristvo. Sedaj je upati, da se bo zavzelo tudi železniško ministristvo za progo Vrhnika-Idrija. — Idrijski župan Jos. Šepetavc prosi navzoče župane, da podpirajo konsorcij, pričakuje tudi od okrajne hranil- nice, da bo kaj darovala. — Rudniški nadsvet- nik Billek je mnenja, da je zveza Sv. Lucija- Idrija ugodnejša in bi tudi mnogo manj stala. — Odgovarja mu župan Hribar. — Po daljši debati se je sklenilo, da se prepusti doseda- njemu konsorciju še nadalje vsa zadeva, v konsorcij se privzame notar Pegan, ker je član Gruden umrl. Ko je bilo zaključeno javno zborovanje, ostal je v dvorani še železniški odsek, ki se je še nekaj dogovarjal z županom Hribarjem.

Jeseniske novice.

i Martinarij, delavci pri Martinovih pečeh v tovarni, izročili so 20 K od veselice pre- teklo nedeljo podružnici sv. Cirila in Metoda za Jesenice-Kor. Belo. Prisrčna jim hvala za ta dar! Da bi našli mnogo posnemalcev! — Podružnica sv. Cirila in Metoda za Jesenice- Kor. Belo.

i Nove Jesenice. V zadnjih petih letih se je na Jesenicah zgradilo čez dvajset novih hiš, ki dajejo Jesenicam lepo zunanje lice. Naj- večje in najlepše hiše so v bližini kolodvora. Letos se bodo ob cesti od kolodvora proti Savi zidale tri velike, dvonadstropne, nove hiše za železniško osebje, dve dolgi po 47 m in ena 30 m. Stale bodo v isti vrsti, kakor hiša za železniško osebje nasproti kolodvoru. Železniško osebje se bo na Jesenicah znatno pomnožilo, ko bo cela proga nove železnice dodelana, pa pripravljajo stanovanja železni- čarjem že sedaj.

i Krasna vožnja na saneh od Sv. Križa do Jesenic je res nekaj zanimivega in obenem zdravega. Več kot 3 km je dolga pot, pa pri- držiš na saneh v desetih minutah na Jesenice. Tržačani so pridno začeli prihajati k nam uživat zdravi gorski zrak in razveseljevat se prav poceni s tem zanje še novim športom. Tudi ljubljanci so se odzvali povabilu Ro- varjev, pa jih je začelo vleči v naš planinski raj. Prav! Le gori, le gori, pri nas tudi ni tako mraz! Največji mraz je bil v sredo dne 23. t. m.. Bilo je 19 stopinj Celzija. Kaj je to, ko je bilo drugod isti čas po 25° do 30° mraza!

i Odpadel od katoliške cerkve je želez- ničar Janez Bizjak. Znan je na Jesenicah kot zagrižen socialdemokratski agitator, raznašalec »Rdečega Praporja« in lista »Arbeiterwille«. Kdor ga pozna, ne čudi se nič, da je postal odpadnik.

i Občinske seje dr. Kogoj tudi ta teden še ni sklical. Njegovo postopanje se ne dá opravičiti. Čas beži, občinski proračun za l. 1907 pa še ni bil predložen. Občinski sveto- valci Vilman, Pongratz in Čebulj so vsled tega poslali županu pretekli teden tako-le pi- smo: Po § 60. obč. reda je župan odgovoren za dela svoje službe občini, to je občinskemu odboru, ki je od občine izvoljen, da zastopa njene interese. Občinski odbor Vas ne more

poklicati na odgovor v seji, ker se ne skli- čete, čeravno ste bili že dvakrat k temu po- zvani v smislu § 41 obč. reda, torej Vas pokli- čemo podpisani občinski svetovalci v imenu znane Vam večine občinskega odbora tem po- tom na odgovor in Vas vprašamo: 1. Zakaj ne skličete seje, kakor jo je zahtevalo za- dostno število odbornikov v smislu § 41 obč. reda? 2. Zakaj ne predložite odboru prora- čuna za l. 1907? 3. Zakaj odlašate z oddajo vsakega vodovoda? 4. Ali ne mislite več sklicati občinske seje, ampak hočete kot ab- soluten gospodar sami vladati v občini? Žu- panu dr. Kogoj se ni zdelo vredno odgovoriti na to. Za seboj ima liberalne magnate jese- niške, pa menda misli, da mu nihče ne more blizu. Kaj pravzaprav nameravajo liberalci z dr. Kogojem, ker hočejo vladati brez ob- činskih sej, brez proračuna, brez kredita? Na kaj se zanašajo pri svojem nečutenem postop- anju? Na potrpežljivost ljudstva ali na to, da bodo tudi višje oblasti odobravale njih kr- šenje postav? Blaznava županu in liberalnim odbornikom ne izostane, pisali smo že pred enim mesecem. In res ni izostala!

i Dolg nos je dobil župan dr. Kogoj in ž njim njegovi prijatelji, liberalni odborniki. Pos- lal ga je iz Ljubljane deželni odbor. Tak-le je: »Da je manjšina preprečila zborovanje s svojo odstranitvijo, se nikakor ne dá opravi- čiti, in se zategadelj gospod župan pozivlje, da skliče novo sejo, ter k seji povabi vse ob- činske odbornike. Če bi bila ta seja zopet nesklepčna, naloži naj gospod župan onim ob- bornikom, ki so sklepanje onemogočili, de- narno globo po smislu § 42. občinskega reda kranjskega. Pa tudi še potem ima gospod žu- pan seje občinskega odbora odrediti in je vsa- kokrat odbornikom, ki so zakrivali nesklep- nost seje, naložiti nove denarne globe. Gospod župan je za izvršitev predstoječega ukaza od- govoren in se že zdaj pripomni, da bo deželni odbor v slučaju, če bi se ukaz točno ne izvršil, gospodu županu naložil globo po smislu § 92 obč. reda v besedilu zakona z dne 23. avgusta 1876. dež. zak. št. 15. »Kaj bo sedaj naredil gospod župan dr. Kogoj? Samo troje je mo- goče. Ali bo nos spravljal in sklical sejo, ali se pustil kaznovati, dokler mu županstva ne vza- mejo, — ali pa bo odložil župansko čast pro- stovoljno. Bomo videli, kaj ima rajši.

i Veseloigro v treh dejanjih »Čevljar« pri- redi v nedeljo 27. t. m. katol. delavsko društvo pri Markotu na Savi ob pol 8. zvečer. Na programu je tudi tamburanje in petje.

i Vabilo k predpustni veselici, katero pri- redi jeseniške žene v prid jeseniškega otro- škega vrta, v soboto, 2. svečana t. l., v go- stilni g. K. Višnarja na Jesenicah. Začetek ob 6. uri zvečer. O pomenu veselice. Ogovor in deklamacije. Godba na lok. Vstopnina 80 v. za gospe in gospodične. Gospodje so vstop- nine prosti. Preplačila se hvalježno sprejemajo. Torej prijatelji in prijateljice, na svidenje pod podobno sv. Cirila in Metoda. — Jeseniški ženski odsek.

Polonyjevi škandali.

Roza Schönberger se producira.

Polonyjeva prijateljica Roza Schönber- ger je prišla na Dunaj, kjer leta pozno ponoči po uredništvih listov, odkriva, namiguje, na- pol pove resnico, napol utaja, se pri tem skriv- nostno smehlja, tako da je očito, da ima ta baba vplivne zveze. Uredništvo nekega lista je naprosila, naj dementira vest, da je grda; dotični list piše včeraj, da se je baronica v uredništvu postavljala, hodila gori in doli in se zapeljivo smehljala; list konstatira, da je baronica lepa in nosi briljante, velike kot leš- nike. Očito ji ugaja, da se pišejo o njej take čedne stvari, dela se semtertja, kakor da bi bila razžaljena, potem pa sama odkriva stvari, o katerih je težko soditi, koliko je na njih res- nice, kaj je prikrito, kaj izkrivljeno, kaj za- molčano, kaj pretirano.

»Mein Alter.«

List »A Nap« objavlja dolg pogovor ba- ronice z nekim vplivnim gospodom, predno je odpotovala na Dunaj. Pravila je, da je ona izposlovala, da je cesar sprejel Košuta, da se ji ima ogrska koalicija zahvaliti za vse, da je pri tem izgubila skoro vse svoje premože- nje, ki je iznašalo 300.000 kron. Sedaj pa da se postopa z njo, kakor da bi jo nikoli nobe- den ne bi bil videl. Sicer ni res, da je ona v zvezi s cesarjevim generaladutantom Paa- rom, kakor pravi Polonyi okoli, pač pa — tu se je nehote zagovorila, piše »A Nap« — ima od nekdanj razmerje z dvornim maršalom knezom Liechtensteinom, katerega baronica imenuje »mein Alter«. Baronica je nato dejala, da so grofa Paara potlačili zato v celo afero, da bi zakrili Liechtensteina. Pri tem je baro- nica, histerična, propala babnica, jela jokati in se onesveščati. S svojim prijateljem Polo- nyjem se je vedno prepirala, postala pa sta zopet prijatelja, tudi njegovega sina »pozna«. Pri njih je bila tudi ponoči. Polonyi jo je ved- no goljufal za denar, za njene muje pri dvoru ji ni dal počenega groša. Naposled pa je še pravila, da je bila pri cesarju zaradi Polo- nyja že v avdienci in da se sedaj tudi poda k cesarju.

Baronica uradna oseba.

Ogrski uradni korespondenčni biro izjav- lja, da baronica Schönberger z nobeno osebo na dvoru ni znana. Baronica sama hodi po du- najskih uredništvih ter pravi, da je sicer res sprejela nekega žurnalista, o knezu Liechten- steinu pa mu ničesar ni pravila. Povrh pa je uredništvom poslala še pisma, kjer izjavlja, da s politikom ni ne direktno, ne indirektno v nobeni zvezi, pismo Polonyjevo nanjo pa da je »A Nap« objavil, ne da bi bila ona dala za to dovoljenje.

Baronica postavlja na laž.

Žurnalst Ladislav Fenyas, ki je poslancu Lengyelu dal na razpolago znano pismo Po- lonyjevo na Schönbergerco, izjavlja z ozi- rom na zadnji dementi baronice, da ga ba- ronica ni pooblastila samo ustmeno, ampak na njegovo zahtevo celo pismeno z lasnoroč- nim podpisom, objaviti pismo v listu. Baro- nica da mu je povedala, da je ona Polonyja napravila za justičnega ministra in še druge stvari.

Baronica v škripelch.

Baronica je v spremlstvu svojega advo- kata Morica Herca prišla 24. t. m. ponoči v uredništvo dunajske »Zeits«. Začela je praviti o pismu Polonyjevem. Priznala je, da ji je Po- lony res pisal, da pa si tega ne more razla- gati, kajti z dvorom da ona ni v zvezi. Ured- nik ji je dejal, da ni verjetno, da bi tak lisjak kot je Polony, naprosil žensko, ki nima z dvo- rom nobenih zvez, za pomoč pri dvoru. Nato se je baronica prisrčno smejala. Dejali so ji tudi, da je Polony sam priznal, da jo je rabil za informativne namene, nakar je bila baronica v veliki zadregi. Pomagala si je s tem, da je vstala s stola, jela po sobi hoditi gor in dol in prositi urednika, naj dementira vest, da je ona grda.

Prešiča koljejo.

Z ozirom na tožbo, ki jo bo Polony vložil proti Lengyelu, piše Lengyel v večerni izdaji »A Napa« od 24. t. m., da bo v tem pro- cesu treba klati prešiča. Zaklal ga bo že on sam, toda drugi mu bodo morali pomagati pujska držati, kajti prešiček je močan in zelo umazan. Zato prosi vse svoje prijatelje, naj mu dajo na razpolago vse podatke o prejš- njem življenju Polonyjevem.

Krona.

Ogrski ministrski predsednik Wekerle se je podal 25. t. m. na Dunaj. 26. t. m. bo od cesarja sprejet v zadevi Polonyjevi. Splošno se poroča, da afera vpliva na dvor zelo slabo in da nikakor ni res, da bi cesar držal Polo- nyja; nasprotno, cesar želi, da bi bilo te uma- zane zadeve kmalu konec in da se položaj docela pojasni.

Novi manevar Polonyjev.

»Budapesti Naplo« poroča, da Polonyi sam baronica Schönberger sedaj prigovarja, naj kolikor mogoče visokih oseb potlači v blato. Baronica dela to v sporazumu s Po- lonyjem. Polonyi namerava namreč v procesu proti Lengyelu, ko bo nastopila za pričo Schönbergerca, delati na to, da se baronica proglasi za histerično in umobolno, ker pri- poveduje izmišljene stvari. To je jako ver- jetno.

Grof Sternberg o Polonyju.

Včeraj je grof Sternberg v avstrijski zbornici spravljal na dan Polonyjevo afero. Ma- žarsko blato pljuska v obraz osebam, ki ni- koli niso imeli opraviti z umazanimi kavalirji v Budimpešti. Grof Paar se ni nikoli v nobeno stvar mešal, živi vzorno, kot malokateri in vendar ga tlačijo v blato, ravnotako princa Liechtensteina, katerega vse spoštuje, ki je znan po svojem neomadeževanem življenju in ki je zares prvi kavalir v državi. Krivci so drugod in ti krivci hočejo zavrniti krivdo na nedolžne. Pri nas se je, in posebno na Ogr- skem, pojavil zistem prikrivanja, kakršen je bil za časa Ludovika XVI. in Napoleona III.

Demisija.

Vsi listi so edini v tem, da mora Polo- nyi vendarle demisionirati. Baje dela pred- vsem na to grof Andassy. »Magyar Hirlap«, ki je več ali manj list Andassyjev, piše 24. t. mes., da bi se prekršilo »vse moralne tra- dicije ogrske politike«, ako Polonyi še nadalje ostane minister. List neodvisne stranke »Ma- gyarorszag« pravi, da se je Polonyi sicer moralno opral, da pa vendarle mora iti, ker bi v nasprotjem slučaju nastal konflikt med vlado in krono.

Polonyi še ne toži.

Polonyi še ni vložil tožbe proti Lengyelu, ker bo, predno nastopi pravdno pot, prej »ori- entiral javno mnenje«.

VOLIVE NA NEMŠKEM.

Hamburg, 25. januarja. Tu so zmagali so- cialni demokratje, ki so si priborili vse tri hamburške mandate.

Berolin, 25. januarja. Tu pride v l. vol- livnem okrožju do ožje volitve med socialnim demokratom dr. Aronsom in Kempfom iz svo- bodomislne ljudske stranke.

Altona, 25. januarja. Tu je izvoljen so- cialdemokrat Frohme, dosedanji zastopnik.

KAKO SE BODO ORGANIZIRALI FRAN- COSKI KATOLIČANI?

Urednik lista »Croix« je vprašal Dela- maira, pomožnega škofa cambraiskega, kako se naj organizirajo francoski katoličani. Ime- novani škof pravi, da se mora katoliška orga- nizacija razvijati na treh osnovnih načelih:

1. Da more zdaj duhovnik izpolniti svoj poklic, ni dovolj, da si svoje dolžnosti raz- laga le v ozkem pomenu, ampak postati mora v resnici živo središče svoje župnije.

2. Ravno tako je potrebno, da verniki po- stanajo pravi župljani. Ponavadi se zdj katoli- čanom njihova vera nekaj čisto zasebnega in domačega. Pravi vernik pa se mora zanimati za vse zadeve katoliške cerkve, svoje škofije in župnije. Ti visoki oziri morajo biti tako- rekoč del njegovega življenja.

3. Okoli škofov in župnikov se morajo osnovati zveze katoličanov, katerih namen bodi v prvi vrsti agitacija in delo.

Škof Delamairie hoče, da vsak župnik zbere okoli sebe odbor laikov, raznih stanov in starosti, ki si naj razdeli delo; v vsaki sel-

rečt, da nima kršanske duše pud lajblcam. Zatu nej pa pusteja že enkat gerspuda žepana prgmah, ke usakmo rad pustrže, kulkr je u negau moč. Vidja, unkat je Rormannu Viket zdrčal pred negava hiša na forštat, ke je biu preglaček tretuar, pa je gerspud žepan dau še tist dan prec tist tretuar nasekat, čepron je biu tak mraz, de b štajnmece hmal parkli udmr- nel in b se kej taega lohka prej pu let upraul. Pol nej pa edn reče, če ni gerspud žepan dobr člouk in usmilen.

De na uja rekl, gerspud redehter, de jh jest zmeri sam zmerjam in u roka jemlem, nej jm pa še dons pr te prložnost puvem, kuku imeni- tnga dohtarja sm vidu una sebotu u Unione na plese. Veja, tu je biu tist ta prau dohtar, ke mal pu lpausk zavja, ne tak dohtar, kokr je gerspud Kam, ke zdej za leberalce kandidata pu lblan iše in mu še gerspud prefesar Trstniak neče jt na lim. Ta dohtar se na use šraufe zastop, zna za žepane cajtne vn dajat in še enu regement družr rči kumendera, zatu je pa tud lohka tku nobl, kokr je biu una sebotu u Unione na plese ke je s tistm puperčkam ke jm prauja kurjanduli, tod niklnaste groše pu zol ukul metu, tku de jh je ena frajca še ceu tedn vn pluvata, tulk jh jh e na te veselie dol pužrla, če jh prou ni bla pusebn putrebna.

Groše s kurjanduli ukul metat, tu je drgač hedu nobl, ampak še bl nobl b blu, če b ta dohtar dau tiste groše špetauskmo secirmaj- stre, de b mu na blu treba pu iblansk ukolc

iz žaklam bere puberat. Tist je že res, de sa nahter ldtje tku usmilen, de sa mu pouhn žakl naložl, ampak tu je hudiman, ke je secirmajstr ublubu,de u dau tistmo, k je iz nim žakl nosu, pu žakla preč, in kašn revež b biu secirmajstr, če b soja ubluba tud res držu in le tu je še zajnga dobr, de ia ni. No za dons ga um pu- stu zavle tega, če u pa še kerkat čez klere- kalce zabaulu, um pa jest negau žakl seciru, de u mou zadost.

Predn lejnam, nej jm še puvem, de u čez ene par dni konc državnga zbora in de uja hmal dohtar Ferjančič, dohtar Taučar in Plan- tan brez službe. Dohtar Ferjančičuva glori- ja se u razkadila, kokr dm iz kašnga raufnka; dohtar Taučar s je pustu pr »Rože« že en stou na nou prou mehku tapecerat, de na u dubiu žulu, ke u dan na dan tam presedeu in iblan- ska košta prežvekvou; no gerspuda Plantana sa pa iblansk frezeri vesel, ke na u nosu sojh grošu več duniskm frezerim. De u ja pa te pu- slanci tku nagrauzen skus padl, je pa uržah sam iblansk žepan gerspud Hribar, ke je dau gerspude Duffete izdelat plane za iblanska re- gulacija, gerspud Duffe je pa puvrh izdelu Hribarju tud plane za leberalna pulitka; zatu je pa use tku narobe, de sa leberalci zlezl pud klop, ke sa mislel, de uja stal na klon. Use drgač b ta reč vn izpadla, če b za leberalna pulitka izdelu plane jest.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

naj poročajo o svojih uspehih in namerah. Ti odbori naj ne bodo društva, ampak proste zveze, središča za podrobno delovanje, ki ga naj izvršujejo društva za brambo vere, katoliška šolska društva, tiskovna društva itd. Poleg teh bodo katoličani snovali ljudska društva za politično borbo.

ALKOHOLIZEM NA FRANCOSKEM IN POLITIKA.

Georges Barbey, odvetnik pri apelacijskem dvoru v Parizu in predsednik francoske protialkoholne zveze, je v Bruslju predaval o desetletni borbi proti alkoholu na Francoskem. Rekel je med drugim:

»Pri nas je uspešen boj proti alkoholizmu skoro nemogoč zaradi našega volilnega sistema. Kjerkoli hočemo alkoholizmu izpodkopati tla, nam nasprotujejo politični oziri in poslanci se postavijo med nas in med vlado, ker se boje za svoje mandate. Vsak poslanec je zastopnik majhnega kroga z lokalnimi interesi, in to je v veliko škodo javnemu blagru.«

Barbey po pravici sodi, da je to zmanjšanje velikega narodnega propada v francoskem narodu. Belgijska protialkoholna društva ravno kar prosijo vlado, da naj pomnoži državni donesek za protialkoholno agitacijo, ki znaša že 70.000 frankov na leto. Tačas pa velika Francija v ta namen neče dati več nego borih 3000 frankov. Ljudje nizkih misli in ozkega obzorja na Francoskem vidijo namreč svojo nalogo v alkoholizmu in borbi proti katolicizmu.

»KULTURNI« BOJ NA FRANCOSKEM.

O zakonskem načrtu, ki ga je Briand vložil v zbornici glede na odpravo prijavljanja političnih shodov, kar naj velja tudi za bogoslužna dejanja, smo poročali obširno včeraj. Zakon je krivičen, ker tistim duhovnikom, ki javijo bogoslužje, prizna zakonsko uporabo cerkva, tistim, ki se ne javijo, pa ne, dasi jih zato ne kaznuje. Ta postava je torej čisto izjemna. Briand pa je vložil še drugi zakon.

Zakon o višjih naukih.

Katoličani imajo na Francoskem že nekaj višjih šol. Da katoličanom redovnikom prepreči ustanovitev višjih učnih zavodov, je Briand v zbornici vložil zakon, ki določa, da ima sicer vsak tridesetletni Francoz pravico ustanoviti višji učni zavod, nimajo pa te pravice tisti, ki so bili obsojeni zaradi tatvine, goljufije, nenravnosti in — redovniki. Redovnike postaviti s tatovi v isto vrsto, je pač čisto po svobodomiselnosti.

Ne gre se proti veri.

Poročali smo že, kako so morale cele stotine vojakov naskočiti semenišču v Beaupre-ajuu, katerega so zasedli prebivalci in ga branili. Ko so vojaki vdrli v semenišče, so raztrgali mašne obleke, razbili vse svete podobe, kelihe pokradli, neki križ pa razbili in vrhli v stranišče.

Rep.

Vrata romarske cerkve St. Anne d' Ouray je policija morala razstreliti z dinamitom, da izvede inventarizacijo. Katoličani so se postavili v bran in ranili policijskega komisarja. Naposled je policija vdrla v cerkev ter zapisala za državno premoženje darove, ki so jih verniki iz vsega sveta darovali cerkvi. To, pravijo liberalci, da ni rop, ampak »inventarizacija«.

KULTURNI BOJ NA ŠPANSKEM.

Kulturni boj na Španskem se je ponesrečil, saj začas. Katoličani so napeli vse moči, da razdvoji liberalno vlado, ki je hotela uveljaviti zakon proti cerkvenim redovom in društveni zakon. Španske žene so kralja pozvale, naj ne dopusti zakonov proti cerkvi ter so za svojo prošnjo nabrale 518.159 podpisov. V Madridu samem je v Areni zborovalo 20.000 katoličanov. Ta odpor je od 30. oktobra 1905 pa do danes pokopal že šest liberalnih ministrstev: Montero Riosovo, Moretovo, prenovljeno Moretovo, Lopez Dominguezovo, Moretovo, Vega de Armijo. 20. t. m. se poroča: Vega de Armijo je demisijsiral. Novo ministrstvo je sestavljeno sledeče: Maura (predsedstvo), Allen de Salazar (zunanj), Lacierva (notranje), Osma (finance), Besada (javna dela), Lono (vojaška), Ferrandoz (mornarica), San Petro (nauk), Figuera (pravosodje).

MED BOLGARIJO IN TURČIJO.

Carigrad, 25. januarja. Turški mornariški minister in poveljnik topništva sta dobila povelje, da ne smeta dovoliti neki bolgarski topničarki, katero je Bolgarija naročila pri Crenzotu, prehoda skozi Dardanele v Bolgarijo.

RUSIJA.

Umor. V Grodnem je neznanec umoril nekega policijskega častnika. Nato je vojaška patrulja jela streljati med ljudi, jih mnogo ranila, dva pa ustrelila.

Rusija se umakne iz Mandžurije. Vlada je sklenila, umakniti vojaške čete iz Mandžurije že te dni, ne pa 15. aprila, kakor določa pogodba z Japonsko. Rusija je o tem že obvestila japonsko in kitajsko vlado.

Gospodarstvo.

Tržne vesti.

Tudi hudi mraz v tem tednu ni vplival na tržišča, katera so ostala tako mrtva, kakor so bila pretečeni teden. Cene naših tržišč so ostale nespremenjene, medtem ko so Amerikanci nam javili neznanat hoss, katera pa ni vplivala na nas. Za terminsko blago je bilo mnenje slabo in so kurzi za več vinjarjev zgubili. Mraz ne bo vplival na setve, katere so dobro pokrite s snegom.

Pšenica nespremenjena, vendar so vstrajale cene in tendenca, april 7:41—7:42, oktober 7:75—7:76.

Rž istotako nima za seboj velikega prometa, ali je tudi vstrajala. April 6:72—6:73, oktober —:—.

Oves zahteva nespremenjeno svojo visoko ceno. April 7:32—7:33, oktober —:—.

Turšica pa je poskočila, ker je postal promet večji. Maj 5:11—5:12, juli 5:24—5:25.

Moka nam zopet ni pokazala življenja in je kupčija neznanja. Cene so zategadelj nespremenjene. Dnevne cene mlinom ne konvenirajo in tedaj ponujajo v prvi vrsti za poznejše, ali tudi te ponudbe ne najdejo kupcev. Hudi mraz posebno našim domačim mlinom jako nagaja in jih je že več zamrznilo.

Otrobi pa živajo največ zanimanja ter so v ceni poskočili. Konzum nastopa z velikimi zahtevami, katerim mlini ne morejo povsem zadostiti, ker jim vsled reducirane obrata nedostaja blaga.

Špirit so rafinerije v ceni nekoliko zvišale, kar pa ne vpliva na konzum, ker druga roka ponuja po ugodnih cenah.

Sladkor nespremenjen.

Kava istotako nespremenjena. Tržaška trgovska zbornica se trudi, da bi dobila dovoljenje za uvedbo terminske kupčije s kavo v Trstu. Pravila za novo borzo so se že predložila finančnemu ministrstvu. Istotako bo zbornica prosila za dovoljenje ustanoviti potom akcijske družbe likvidacijsko blagajno po vzorcu Hamburgške.

Ij Jedilno olje. Silna draginja pri tem za življenje zelo važnem predmetu je postala vsled povišane carine, katera se je uveljavila s 1. marcem preteklega leta. Prejšnja carina je znašala pri 100 kg. 9 K 60 h, povišana pa je bila na 40 K, to pa kar pri bruto-teži, tako da če se odšteje taro za sod 20 odstotkov, znaša carina zdaj 48 h od kilograma pri čisti teži. Blago samo na sebi pa je zbog slabe letine in večje porabe ceno tudi dvignilo. Dnevna cena notira 66 do 70 K, kakor je kakovost, transito Trst. Olje, o katerem se tu omenja, uvaža se k nam večinoma iz Amerike, nekaj malega slabše marke iz angleških kolonij. Pravilno se imenuje bombažno (koton) olje, ker se prideluje iz bombažnega semena; z imenom laško olje je nepravilno označeno. Uvoz tega olja je naravnost ogrožen, kajti že na Kranjskem se ga porabi na sto in sto vagonov na leto. Z visoko carino štiti in povzdigniti se hoče naš tuzemski pridelalec? Kakor je znano, prideluje se v naši monarhiji tudi nekaj oljivnega olja, zlasti pridelka pridelka iz Istre in Dalmacije v posev, žal, da je tega olja veliko veliko premalo, kajti skoraj za lastno porabo se ga v omenjenih oljkorodnih krajih premalo pridelava. Cena pridelku iz omenjenih dežel se je pa vspretno s povišano carino in še nad isto dvignila, kajti v Istri kot v Dalmaciji zahtevajo danes za oljivo olje 115 do 120 kron. Konsumenti so vsled povišane carine občutno prizadeti, na boljšem se seveda zato producenti v Istri in Dalmaciji, ker je njim omogočeno olje po višjih cenah spečati. Bodi jim to privoščeno. Toda ogromni večini konsumentov pri tem gotovo ni ustrezno. Sigurno je dejstvo, da ostane draginja pri jedilnem olju, ako se ne bode znižala carina. Z novo carino prizadeto je ljudstvu novo breme in to ni drugega kot velik davek. Značilno pri tem je to, da je ostala carina na finejša inozemska oljiva olja, katero konsumirajo bogatejši krogi, neizpremenjena, oziroma je za 80 h pri 100 kg. še nižja, kot pred 1. marcem preteklega leta.

g »Zadružna zveza« v Trstu se je osnovala dne 20. t. m. Predsednik je dr. Rybač.

g Posojilnico so osnovali v Središču.

g Meso v Gradcu bodo v februarju prodajali kg 100 vin, da 158 vin.

g Pile se z dnem 25. jan. podraže.

Novice iz Zagorja ob Savi.

z Zdravstveni zastop za litijski okraj je imel nove volitve v Zagorju. Izvoljen je stari odbor.

z Semenij sv. Antona v Kotredežu je bil bolj slabo obiskan, vendar nekoliko boljše kot nekatera prejšnja leta. Dobro bi bilo ta semenji zopet poživiti in povzdigniti, kakor je bilo včasih.

z Delavsko bralno društvo v Zagorju je imelo v nedeljo, 20. t. m. občni zbor s predavanjem o pomenu in o uspehih društev. — Sklenilo se je izdatno razširiti društveno knjižnico pod imenom »Ljudska knjižnica v Zagorju ob Savi.«

z Umri je vpokojeni paznik g. Valentin Zabovnik, vrl, značien mož. Bil je med ustanovitelji »Del. bralnega društva« in je tudi ves čas ostal zvest društvenik. — Rajnemu blag spomin. Ostali rodovini odkrito sožalje.

z »Delavsko stavbeno društvo«, ki že par let več ne deluje, se namerava raziti. Prodalo je vse svet in vse društveno imetje spravilo v denar. — Strastno se je agitiralo svoje dni zoper to društvo, od več strani so se mu stavile zapreke. Sedaj bo pa vendar ostalo primeroma precej dobička.

z Plesno veselico s šaljivim nastopom je priredil zagorski »Sokol« v Medvedovi gostilni dne 20. t. m. Iz Litije je prišlo 14 gostov. Sicer pa je bila vdeležba bolj pičila.

z Volitve v Kotredežu, pri katerih je župan Fr. Drnovšek popolnoma propadel, se bodo najbrže vršile še enkrat. Volivci se jih bodo udeležili v večjem številu.

z Hud mraz je pritiskal pretečeni teden. Bilo ga je vsaki dan krog 12 do 15 stopinj

Celzija. Bolj oddaljeni otroci so zaradi tega več dni morali izostati iz šole. Res bi ne bilo pametno malih otrok pošiljati od doma v tako hudem mrazu.

+ P. n. naročnike, ki še doslej niso obnovili naročnine za leto 1907, nujno opozarjamo, da prejmo zadnjo sobotno številko, ako nemudoma ne pošljejo naročnine za naprej.

Dnevne novice.

+ Politična »Katrc«. Volitve bodo, a nikjer na slovenski zemlji ne kaže, da bi volivci želeli izročiti zastopstvo svojih teženj kakemu liberalnemu učitelju. In samo v vrstah liberalnih učiteljev je toliko poštenega rodoljuba, toliko nesebičnosti in požrtvovalnosti in toliko talentov, kakor v nobenem drugem stanu. Ali bi ne mogli volivci izkazati hvaležnosti tem ljudem. Ali bi ne bilo lepo, ko bi poslala Ljubljana na Dunaj Luko, Notranjska Gangla, Radovljica Fabinca, Kranj Grmeka in okolica ljubljanska Žirovnika? Potem bi se liberalni učitelji že spoprijaznili z volivno reformo! A masa je »nezavedna« in »nerazsodna«. Ogromna večina volivcev je izšla iz nove šole, a takih učiteljev kar nič ne mara. In to dejstvo žene liberalnim učiteljem na Kranjskem, kakor tudi na Štajerskem in Goriškem solze v oči. . . Nobena politična stranka nas ne bo vpoštevala, jamra neki Štajerc v zadnjem »Tovarišu«. Zares hudo, a tudi mi ne moremo pomagati! Le naprej trobite v »Učiteljskem Tovarišu« z »Narodom« in capljajte za »Narodovimi« prvaki!

+ Shodek v prestranski mlekarni. Liberalni »Notranjec« poroča, da so se zbrali dne 17. t. m. v prestranski mlekarni nekateri liberalni volivci iz vasi Orehek, Grobišče, Rakitnik, Matenjavas, Zeje in Koče ter so liberalni mlekarni v tej mlekarni po načelu točke svojega novega programa »gospodarska organizacija naj bode izven politike« — sklenili ustanoviti samostojno politično »neodvisno kmetijsko stranko«. Ta samostojna politična stranka je — liberalni »Notranjec«, »Notranica« pa pišejo ljudje, ki n. pr. v »Narodu« pišejo, da poleg »farija« nihče ne sme sedeti. Predsednik te »Notrančeve« »kmečke stranke« Jakob Kristan in tajnik Milan Znidaršič si gotovo nista predložila vprašanja, ako prestranska mlekarna geografično in kulturno tako leži, da bi bila središče slovenskih kmetov. »Notranjec« zagotavlja, »da njegova stranka, kar se tiče drugih strank noče nikakega boja«. Prav ima! Slovenski kmetje bodo šli tudi preko tega najnovejšega liberalnega vabljenja možato naprej.

+ Notrančeva »liberalna kmečka stranka« ima dne 17. marca v St. Petru na Notranjskem shod. Izvolili bodo »eksekutivni odbor«, in bodo, kakor poroča »Notranjec«, postavili »eventualno« tudi kandidate za prihodnje državno- in deželnozbornske volitve.

+ Občinske volitve na Trati. O tem se nam še piše: Zob časa in odločnost volilcev Slov. Ljudske Stranke porušila sta dne 19. januarja zadnjo liberalno trdnjavo Trata v škofješkem okraju. Agitacija za volitve je bila velika od obeh strani. Liberalcem je manjkalo mož za agitacijo, radi tega privedli so še neko žensko, katero so gonili iz hriba v hrib. Ta agitatorica izgovarjala se je, da nosi telegram, v resnici pa je vabila liberalce na žalostni pogreb. Kakor nalašč je bil tudi za liberalni lov, lovec Andrej Rihteršič, sedlar iz Gorenje vasi. Ta je prav dobro vedel, kje ima večina svoje mlade. Pred volitvijo so liberalci raztrosili med volilce vse polno laži za namenom zbegati naše volilce. To se jim ni posrečilo, ker vsak le malo razumen človek te tiče že po perju pozna. Volitev vodil je sam župan, brez vladnega zastopnika. Umevno je, kako se volitev vrši pod liberalno komando. Volilni prostor — mala sobica — če pa se pomisli, da so bile med volitvijo odprta vrata v vežo in na cesto, bi pa bilo volišče prav lahko dolgo do Dunaja. Med volitvijo postavil se je v špalir cel liberalni generalštab. Ta je na naše volilce pritiskal z vso silo. Vmes se je čulo kletvine, zabavljanje, vpitje. To surovost je odločno obsojal še celo nek liberalce. Župan je parkrat v tem vpitju, pa je navedel, opozarjal na red in mir, toda njegove ovčice niso bile poslušne. Vkljub vsej liberalni sili smo priborili 14 odbornikov, liberalci pa 4. Liberalci, tako hudo žalostno potrti, opravili so pri pijači še osmino. Seveda se je ob tej priliki pela slava umirajoči postojanki. Mi pa pristavimo: V miru počivaj! Čuje se, da bodo zoper volitve liberalci vložili priziv. Smešno! Župan je vodil volitve sam in zdaj hoče razbiti in uničiti svoje delo. — Popotnikom skozi Gorenjo vas priporoča se gostilna Ivan Perčuti. Naročen je tudi na »Slovenca«. Občanom za nakup raznih potrebščin in blaga priporočamo trgovino Neže Mrak v Gorenji vasi.

+ Širitelji izobrazbe. Vse delo »papa« Žirovnika in tov. je zastoj. Liberalni učitelji jih ne poslušajo. Tako ginljivo jih uče, kako naj ravna, da bodo dobro izhajali z ljudstvom in da si ga bodo pridobili. Pa nič! Kar ne ubogajo jih! Če »papa« še tako dobro svetuje, učitelji narede ravno nasprotno. Sedaj so liberalni učitelji sklenili, da bodo izobraževali ljudstvo s pamfleti. E. Kristan je zaradi dobrega zaslužka poslovenil nemški pamflet »Unter dem Beichsiegel« nekega Kirchstei-

gerja in to brošurico »Pod spovednim pečatom« ponuja seveda Slovincem. »Učiteljskega Tovariša« šte. 3 priporoča učiteljskim knjižnicam, čitalnicam in izobraževalnim društvom ta »senzacionalni roman« tako-le: »Se enkrat opozarjamo na ta znameniti roman, ki je povzročil neopisno senzacijo. S to knjigo med ljudstvo, da mu pride spoznanje!« Spoznanje prihaja in skrbeli bomo, da bodo širitelji take izobrazbe popolnoma razkrinkani. Tem ljudem ni za izobrazbo, ampak imajo vse druge namene. Ne »pod spovednim pečatom«, ampak pod nekim drugim pečatom morajo leteti taki kulturonojci iz izobraževalnih društev in iz vsake poštene družbe. Opozarjamo, da se ta pamflet prodaja pri zborovanih društvih »Svobodna šola«. Zato lahko vsak spozna, koliko je ura tudi pri nas.

+ Nova podružnica slovenskega planinskega društva. Iz selške doline se nam piše: Dne 24. t. m. je bil pri Franju Demšarju, deželnem poslancu, ustanovni shod podružnice »Slovenskega planinskega društva« za selško dolino. Sklicatelj g. Anton Pfajfar, župnik v Drazgoših, pozdravi navzoče »planince« v kratkih izbranih besedah in pojasni pomen planinarstva za našo dolino. Nato se je volil odbor. Načelnikom je bil izvoljen gosp. Josip Demšar iz Železnikov. Dosedaj ima podružnica 12 udov, a upanje je, — zlasti ker se kaže za stvar veliko zanimanje — da število članov v kratkem naraste. Dal Bog, da bi se naša podružnica krepko razvijala in olajševala pot obiskovalcem naše lepe doline in njenih romantičnih gričev.

+ Kandidat Kočvarjev. Ustanovno zborovanje kočevskega »Bauernbunda« se je vršilo po § 2., ker so prvotno zborovanje nemški nacionalci motili s tuljenjem. Glasno je shod postavil kandidatom za prihodnje državnozbornske volitve profesorja Obergföllja.

+ Svobodna plonkarija. Poleg svobodne cerkve v svobodni državi in svobodne šole se »Narod« sme tudi ponašati s svobodno plonkarijo. Njegovim pristašem se to sicer primeri tudi pri predavanjih: tako doktorju Novaku, ki je svojim poslušalcem v »Mestnem Domu« pravil, kar je teden poprej bilo čitati v »Prešer«. Ta struja je tudi zastopana v »Zvonu«, ki je priobčeval za izvirni esej o Jacobsenu, kar mu je V. L. prepisal iz Reklamove izdaje »Niels Lyhneja«, najbolj se pa peča s to stroko »Narod«. Znano je, da je priobčeval v podlistkih pisal dr. Bretl dobesedno iz dr. Portove knjige o »higijeni zob«, zadnji čas pa strašijo v »Narodu« v podlistku »Strahovalci dveh kron.« Ta povest je dobesedno prepisana povest »Die Bukaniere«, ki jo je spisal Paul du Plessis in je izšla v neki zalogi za krvave klobase v »Deutsches Druck- und Verlagshaus«. V današnjem podlistku smo »Strahovalce dveh kron« vestno primerjali z »Bukanci« in občinstvu podajamo dokaz, kako vestno je prepisal »Narod« svojo slovensko »zgodovinsko storijsko« iz nemške zaloge za romane. Škoda, da ne vemo za ime dičnega pisca »Strahovalcev«, katerega bi radi ovekovčili poleg Pavla du Plessija v zgodovini — menda je v odboru »Narodne založbe« — izvemo pa ga gotovo takrat, ko posvetimo tudi v plonkarijo »Kralja Matjaža«. Da je tudi študija o socializmu, za katerega je »Narod« izvedel še le, ko je zmaga splošna in enaka volilna pravica preplonkana, ni menda treba posebej povdarjati.

+ Cesarska jubilejna razstava v proslavo 60-letnice vladanja našega cesarja, se bo vršila na Dunaju l. 1908. Ta razstava bo slika cele Avstrije in nje razvoja tekom šestih desetletij za vladavine cesarja Franciška Jožefa I. Komisija za to veliko razstavo ima jutri na Dunaju sejo ter je k tej seji povabilen iz Ljubljane zaslužni podpredsednik trgovske in obrtne zbornice veletržec g. Fran Kolimann.

+ Osebene vesti. Kustos vseučiliške knjižnice na Dunaju g. dr. Franc Simončič je stopil v pokoj ter bil tem povodom od cesarja odlikovan z vitežkim križcem Franc Jožefovega reda. — G. dr. Hubert Souvan je imenovan za adjunkta pri tukajšnji finančni prokuraturi.

— Poročil se je g. Ivan Urbas, gostilničar in posestnik na Uncu z gđ. Angelo Žitnik iz Sivška pri Cerknici.

— Konkurz je razglašen nad imovino na Jesenicah umrlega mesarja Franceta Kočar.

— Prememba posesti. Gospod Zakotnik iz Postojne je prodal svojo hišo na Rakeku nasproti južnega kolodvora g. M. Gabrenju, posestniku na Rakeku.

— Občina St. Vid - Zatičina. Pri volitvi dne 24. januarja t. l. je bil za občino St. Vid-Zatičina enoglasno izvoljen za župana dose-danji šestletni župan Jože Gorišek ml., posestnik iz Mekin. Svetovalca sta: Fran Kovač, nadučitelj iz Zatičine, in Fran Zadelj, posestnik iz St. Vida. Odborniki so: Ivan Kristan, c. kr. poštar od Sv. Roka; Jože Kastelec, posestnik iz Zatičine; Ignacij Kastelec, posestnik iz Metnaja; Anton Kavšek, posestnik iz Goričice; Matija Lunder, posestnik iz Debečega; Franc Lesjak, posestnik iz Gaberja; Ivan Fortuna, trgovec in posestnik iz Zatičine; Franc Medved, posestnik iz Zatičine; Anton Balant, posestnik iz Metnaja; Franc Lesjak, posestnik »Kaffehaus«; Franc Kastelec, posestnik iz Poljane; Engelbert Gorišek, posestnik iz Zatičine; Bernard Berčan, posestnik v Osredku; Anton Vencelj, posestnik iz Petrušne vasi; Jože Gorišek st., posestnik iz Zatičine.

— Burja. Iz Vipave se nam piše: V Vipavi smo imeli tri dni strašanski mraz, kateri bo skoraj gotovo škodoval stari trti. Ljudje se niso upali izpod strehe. Burja je tulila; pretrgala je na več krajih brzozjavne žice. Voznikom pa je iz prilaznosti preobračala vozove, ljudi metala na tla, da so se do krvi poškodovali. Vozniku Alojziju Kepicu iz Most pri Komendi je preobrnila sredi ceste voz lončene posode, kar ima veliko škodo. Gospodu

Majerju v Vipavi je raznesla od pile mnogo žagane, jih pokončala, da niso za drugo, kot za drva. Škode ima 1200 kron. Ptici niso bežali pred človekom, iskali so le pomoči. Taka burja naj nas več ne obišče, jo bomo lahko pogrešali. V naših hribih je bil o tem času v službi deželni dacar iz Hruševja. Dasi je bil dobro oblečen, pravijo, da je precej v roki ozebel.

— **Prešernov spomenik.** V svrhu proučevanja končnega, po blaginikovem namestniku sestavljenega obračuna, se je sešel odbor za postavljenje Prešernovega spomenika 4. t. m. k svoji zadnji seji. Odbor je odobril obračun in sklenil, naj se izkazani prebitek v znesku 334 K 11 vin. izroči mestni občini ljubljanski s prošnjo, naj ostane plodonosno naložen ter se naj porabi z naraslimi obrestmi vred, — kadar nastane potreba, — za vzdrževanje Prešernovega spomenika. Odborovo delo je s tem končano, zato se razide. Kot zadnjo točko svojega poslovanja pa polaga javnosti še račun za Prešernov spomenik v Ljubljani. Prostovoljni doneski od posameznih, društev, korporacij itd. 39.463 K 93 v., obresti od hranilnih vlog 6.580 K 88v., zbirka pisateljskega podpornega društva 2.903 K 89 v., skupilo za prolog ob Prešernovi stoletnici 137 K 32 v., skupilo za Ivan Resmanove pesmi 1.876 K 46 v., dohodek od inseratov na ograji ob spomeniku 589 K 50 v., dohodek veselje v »Zvezdi«: dne 15. julija 1903 10.152 K 10 v., dne 21. julija 1905 13.221 K 23 v., vstopnina na tribuno ob odkritju spomenika 320 K. Skupni dohodki 75.245 K 31 v. — Stroški: Zajec Ivan, nagrada za načrt 600 K, Ivan Zajec za spomenik 22.000 K, Progar Alojzij, nagrada za načrt 400 K, Krupova livarna na Dunaju 20.475 K, Vodnik Alojzij, kamnoseška dela 25.302 K 96 v., voznišine od modelov in načrtov 203 K 68 v., tisk Ivan Resmanovih pesmi 1.489 K 30 v., strošek ob priliki razstave načrtov 37 K 04 v., strošek ob priliki Prešernove stoletnice 366 K 37 v., darilo Ernestinovi Jelovškovi 500 K, tiskovine 350 K 06 v., papir, poštno znamke, brzojavi itd. 515 K 24 v., Vzidano ustanovno pismo z denarjem vred 36 K 33 v., ograja za inserate okolo spomenika 450 K, strošek ob priliki odkritja spomenika s tribunami vred 1.981 K 22 vin., razni stroški 204 K; skupaj 74.911 K 20 v.

— **Iz senožeške fare.** V »Kmetovalcu« od 16. t. m. čitamo pod naslovom: »Kaj delajo naše podružnice«, med drugim tudi v tem članku: »Podružnice zlasti prosimo, pridno prirejati shode.« Kaj bo ravnatelj c. kr. kmetijske družbe g. Pirce rekel na to: Podružnica za senožeško faro v Senožecah ni obdržavala od leta 1896, tedaj 10. let, nobene seje, nobenega shoda in večni podružnični načelnik Metez ni dal še nobenega računa v tej dobi, akoravno je bilo to njegovo spanje že večkrat v »Slovenecu« in »Domoljubu« grajeno?

Podružnični člani. — **Izobraževalno društvo v Preski** ima jutri ob 3. uri popoldne občni zbor.

— **Načelstvo hranilnice in posojilnice v Št. Vidu n. Ljubljano** objavlja, da so odslej uradne ure in vsak torek zvečer od 6. do 8. ure. Ob nedeljek in vsako sredo dopoldne od 7. do 11. ure in vsak torek zvečer od 6. do 8. ure. Občni zbor bo v nedeljo, dne 10. februarja t. l. Za načelništvo: V. Zabret, t. č. tajnik.

— **Stražnik zblaznel.** V Trstu je zblaznel vpokojeni stražnik Franc Šusteršič.

— **Otok zgor.** V vasi Skrilje na Vipavskem je zgorela v nedeljo 1 in pol letna hčerka kmeta Saksida, ko je oče šel iz hiše. Ko je oče prišel domov, je mogel gasiti le sežgane ostanke svojega otroka.

— **Poročil** se bo v Monakovem slikar g. Matej Sternen z gdčno. Rozalijo Klein, hčerko bivšega lastnika tiskarne v Ljubljani.

— **Na smrt obsojen** je bil te dni v Oseku 44 let stari Mihael Braun iz Bačke, ker je v Vukovaru s sekuro umoril nekega Adama Wolfa in ga oropal za 16 kron.

— **Pozor dekleta!** Nekli lastnik zloglasnih hiš na Korfu poizkuša s sleparskimi obeti zva-biti dekleta z južnih krajev na Grško. Obeta dobre službe, a išče le žrtev.

— **Pred upravnim sodiščem** so 30. t. m. obravnave o pritožbi Janez Tančnika in tovarišev z Iga proti deželnemu odboru radi neke cestne zadeve, 1. februarja pa o pritožbi Viktorja Bolaffia iz Spodnje Šiške o pritožbi proti prevelikemu odmerjenju osebno-dohodninskega davka.

— **Rokodelski pomočniki** v Kranju priredijo plesno veselico v nedeljo, dne 27. januarja 1907 v dvorani g. R. Jegliča, hotel »Nova pošta« v Kranju. Začetek ob 8. uri zvečer. Svira oddelek meščanske godbe. Vstopnina 60 vinarjev. Čisti dobiček se porabi v dobrodelne namene. K obilni udeležbi najljubdeje vabi pripravljajni odbor.

— **Predpustno veselico** s prosto zabavo in petjem priredi prostovoljno gasilno društvo v Šent Vidu nad Ljubljano v nedeljo, dne 27. januarja 1907. V Cebavovi dvorani. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstop prost. Čisti dobiček je namenjen za gasilno orodje, prostovoljni darovi se na hvalježne sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Jezik je izgubila** krava kmeta Špana v Sobočah pri Borovnici. Špan je krmil konje in krava je iztegnila svoj dolgi jezik v konjske jaslji. V tistem hipu ji je odgriznil konj precejšen kos jezika.

— **Srebrno poroko** sta praznovala te dni g. Slavoj Jenko v Podgradu in njegova soproga Franja.

— **Od orožnikov umorjen.** Tržaški »Piccolo« priobčuje neko pismo iz Zadra, v katerem se opisuje naslednji dogodek: Nekaj mož iz Trebinja se je po 20letni odstonosti vrnil v domovino s prihrankom 36.000 kron. Na postaji Konjica je izstopil iz vlaka, da si kupi cigarete, a je zapoznil vlak. Ker se s tolikim denarjem ni upal prenočevati v gostilni, šel je

na orožniško postajo in ondi prosil prenočišča. Prenočišče je dobil; po noči sta ga pa dva orožnika umorila, oropala in denar skrila v svojih čevljih. Predno sta truplo mogla skriti, so prišli s patrolje drugi orožniki in prijeli tovariša morilca. Morilca so vklejnjena odpeljali v Mostar.

— **V škofjeloškem uršulinskem samostanu** je umrla včeraj uršulinka S. Marija Bernarda Zabret iz znane rodbine Zabret iz Britofa pri Kranju. R. I. P.

— **Iz Velike Doline.** V tukajšnji krajni šolski svet so bil izvoljeni vrli možje: župan Janez Frigelj in posestnika Jakob Humeč in Jožef Heimbring. Predsedništvu se je odpovedal radi bolehnosti g. župnik in duhovni svetnik Fr. Brulec, ki si je kot 18letni predsednik za uredbo tukajšnjega šolstva pridobil mnogo zaslug. Predsednikom je bil izvoljen g. župan in šolski nadzornik Janez Frigelj. — Pretečeno leto je nam Bog posebno blagoslovil polje in vinograde. Pridelali smo mnogo izvrstne kapljice. Precej smo je že prodali, pa še lahko z njo postrežemo. Zato le pridite še k nam po izvrstno kapljico.

— **Promoviran** je bil včeraj na dunajskem vseučilišču doktorjem prava c. kr. sod. pravni praktikant v Gorici g. Alojzij Gradnik, ki je spesnil mnogo slovenskih pesmi.

— **Od kapi zadet** je umrl pri Sv. Križu pri Kostanjevici nenadoma Franc Kerin, posestnik in slovec vinogradnik v noči od 24. na 25. Bolehal je že dalje časa, toda hodil je še vedno in še dan pred smrtjo je bil pri svojem bratu. Svetila mu večna luč!

— **Iz Šmarjete.** Predsednikom krajnega solskega sveta je bil pri nas enoglasno izvoljen vlč. gospod župnik A. Zaman. Čast zavednim možem! — Mraz je pri nas zelo hud. Otroci prav malo pridejo v šolo. Bojimo se, da poginje ozimna žetev, da popokajo trte. Bog nas varuj! — Pa četudi je zima, ne spimo zimsko spanje. Saj vprav zadnji čas smo začeli prizadevati se, da vzbudimo zanimanje za »Katoliško izobraževalno društvo«, ki je sicer že zdavnaj ustanovljeno, pa je bilo nekam bolj mrzlo. Fantje in možje le več veselja za to tako koristno stvar! Čim večja udeležba bo, tem bolj bo društvo napredovalo. Proč z vsemi pomisleki in predsodki! — Naša »Čebelica«, ki je imela leta 1906 2249 K 60 vin. v prometu, tudi po zimi pridno nabira. Nobena fara naj bi ne bila brez nje! — Da se »Domoljub« pri nas precej pridno bere, ni treba omenjati. Važen napredek, hvalevredno pa je, da je začel trgovec g. Avg. Streiner prodajati sobotnega »Slovenca«. Glejte, kljub temu, da gotovim osebam ni bilo všeč, jih proda 20 do 25 izvodov. Da bi le v obilnem številu segli po njem in se navzeli tako edino pravega duha! — Zdaj bi lahko navedli še marsikaj, kar bi brez dvoma zanimalo cenjene bravce. Pa nečemo, da se nam ne bo očitalo, da smo škodoželjni, da komu slabo privoščimo! Z res čutečim, pomilovalnim srcem pa moramo reči, da se na lastne oči prepričujemo, kako resnične so besede: »Prevzetnost hodi pred padcem.« Dal Bog, da bi saj zanaprej se vsi zapomnili, da se s poštenostjo najdlje pride, pa da »odvezo« le tisti dobi, ki je res vreden.

— **Volkovi** se letos klatijo po vipavskih hruševskih gozdovih. Te dni so videli lovci pet volkov skupaj. Tudi medved je prišel letos pogledati v Hrušico.

— **Kako znamo Slovenci!** Kakor slišimo, se izdeluje slovenski narodni znak pri nemški tvrdki v Gabloncu na Češkem. Priobčujemo danes to vse brez kritike, ker spregovorimo v kratkem nekaj več o tej in še mnogih drugih »malenkostih«, ki so značilne za našo podjetnost!

— **Učiteljske plače** se na Hrvaškem na novo urede. Dotični načrt je klub hrvaško-srbske koalicije že sprejel.

— **Umrl** je v Zagrebu zaslužni pristaš Starčevićeve stranke prava g. Aleksander Alexander.

+ **Ugnani doktor.** Na naše dokaze o zgodovinskih neresnicah, ki jih je doktor Novak podajal svojemu občinstvu v »Mestnem Domu«, kjer je govoril o cerkvi in državi, odgovarja »Narod« po dveh tednih sledeče: »Gospod dr. Novak nas je pooblastil izjaviti, da vzdržuje bistvo vsega tega, kar je povedal v svojem predavanju, ker je to dognana resnica, v polemiko pa se spušča samo s spodobnimi in resnimi listi, ne pa z listom kakor je »Slovenec«, ki vodi vso polemiko samo s psovkami in smešenji, na katere ni drugega odgovora, kakor molčeče zaničevanje.« Zaničevanje naj Novak ohrani zase, nas zanima zgolj njegova molčečnost. Quod erat demonstrandum.

Štajerske novice.

š Zanimiv popravek nam je poslal veleposestnik g. Fridrich. Popravek bi lahko vrgli v koš, a ga priobčujemo, da se spozna, kako silno je g. Fridrich neveden. G. Fridrich nam je poslal tole jako naivno pisanje: Z ozirom na Vaše, mojo osebo zadevajoče stavke v št. 12. »Slovenca« z dne 15. t. m. blagovolite v smislu št. 19., tiskovnega zakona pod istim imenom in na istem mestu (»Štajerske novice«) dobesedno priobčiti sledeči popravek: Ni res, da sem pristaš liberalne stranke, ker ne poznamo na Štajerskem nobeno stranko, katere bi se imenovala »Liberalna stranka«. Ni res, da sem deklamiral že v četrtrti svoj, iz »Slovenskega Gospodarja« sestavljen govor, ampak res je, da nisem deklamiral in da svoj govor nisem sestavil iz »Slovenskega Gospodarja«, ker jaz navedeni list nikdar ne čitam. Ni res, da sem trdil, da slovenski uredniki iz krščanske ljubezni ne bi smeli nikogar napadati, ampak res je, da sem obžaloval, da gotovi časniki, kateri se imenujejo »krščanski časniki«, ne pišejo v smislu naukov našega odrešenika, ampak napadajo poštno ljudi. Ni res, da že

moram imeti kaj na vesti, da se tako bojim časnikov, ampak res je, da nimam ničesar na vesti in da se nobenega časnika ne bojim. F. Fridrich, veleposestnik. Petrovče, dne 22. januarja 1907.

+ **Dr. Gregorec zavratno napaden.** Iz Ptujja se nam piše: V sredo, dne 23. januarja je prišel že pozno zvečer nek mož iz Mestnega vrha pri Ptujju v Ptuj k zdravniku dr. Gregorecu s prošnjo, da bi šel k njegovi ženi, ki hudo trpi na krvotoku. Nič hudega sluteč se g. Gregorec odpravi z možem na pot; bilo je že opolnoči, ko sta bila že daleč v hribih, reče nenkrat oni mož, ki je šel dotlej pred zdravnikom, da je pot zgrešil in ne zna dalje, naj torej gospod doktor gre naprej, ker mu je pot gotovo znana. Komaj pa je g. dr. Gregorec stopil par korakov naprej, potegne mož bliskoma iz obleke dolg nož in ga zavijti z vso silo proti hrbtu doktorjevemu, a debela zimska obleka je mahljaj prestregla, tako da ni prišlo do živega; v trenutku zamahne napadalec drugič in zadene roko, pa tudi le obleko raztrga. Ves zdvijan zamahne nato tolovaj naravnost proti srcu, a g. dr. parira z levo roko in se s tem reši gotove smrti; pač pa je nož globoko prerezal levo roko. G. Gregorec sune tolovaja, da pade v precej globok jarek, divjak zbeži na to v noč. G. Gregorec je dobil v bližnji hiši dva moža, ki sta ga spremljala nazaj v Ptuj, kamor se je vrnil ob 4. uri zjutraj k prestrašeni soprogi. Rana na roki je zelo nevarna; gospod doktor se je podal na graško kliniko. Zvedelo se je, da je omenjeni tolovaj na Ptujju povpraševal najprej po bolniškem zdravniku, dr. Treitelnu, kateremu je bil najbrž prvotno napad namenjen; a ker ga ni našel, se je podal k dr. Metalerju; ker ta ni bil doma, je šel k dr. Stuhcu, ki je k sreči bil ravno bolan; končno je poiskal dr. Gregoreca, ki se je srečno rešil iz smrtne nevarnosti. Govori se, da je napadalec storil to strašno dejanje iz maščevanja; najbrž je bil pobijalec, imel kot tak opraviti s sodniškim zdravnikom in se hotel sedaj maščevati. Celi Ptuj se zgraža nad tem zločinom. Splošno se povdajra, da se v Ptujju in zlasti v okolici godijo vedno strašnejše reči, odkar brezmejno podli »Štajerc« tako nesramno hujša proti slovenskemu razumništvu! Ta šnopsarski list trga priprostim ljudem vero iz srca, da postanejo divjaki, pijanci in ubijalci. To je sad »Štajerca«!

š **Štajercijanski shod** bo v Ptujju 27. jan. Ptujski Nemci in nemškutarji nameravajo na tem shodu med drugim osnovati tudi tiskovni sklad za razširjanje nemškega duha med spodnještajerskimi Slovenci, zlasti pa podpirati zloglasnega »Štajerca«, katerega bi se morali ptujski Nemci sramovati, ako bi se namreč sramovati mogli! »Štajercu« je začelo sape zmanjkovati, ker so ga doslej vzdrževali večinoma le ptujski nemškutarji in Nemci, ki bi sedaj radi to breme tudi drugim naložili. Pošiljali so vabilne pole povsod, celo po mestnih nemških šolah v Ptujju so lovili zaveznikov med učiteljstvom. Na pozivu so bili podpisani Ornig, Plahki (ki je pravzaprav duša vsega sovražstva ptujskih Nemcev), glavni urednik »Štajerca« Slawitsch in drugi. Tako že združujejo naši sovražniki vedno bolj, da nas uničijo; ptujski Slovenci pa mirujejo in počivajo!

š **Ustrelil** se je v Ptujju dne 25. t. m. zvečer ob polu 7. uri slikar Morelli iz obležal takoj mrtev. Bil je kronični alkoholik, vsled česar si je tudi, kakor se sodi, vzel življenje. Mož je protestant.

š **K državnozbornski volitvam** poroča »Grazers Tagblatt«, da Slovenci kandidirajo v kmečkih občinah celjske okolice dr. Vouška, na desnem bregu Drave Maribor Robiča, na levem bregu Drave Maribor dr. Korošca, za ptujске kmečke občine Roškarija, za kozjanske dr. Ploja, za brežiške dr. Benkoviča, za šoštanjске profesor Verstovška. — Koliko je na teh kandidaturah resnice, ne vemo. »Grazers Tagblatt« pravi, da bode proti tem kandidatom nastopila nova »narodna stranka«, pa tudi stranka »Štajerca« postavi svoje kandidate. — Isti list poroča, da bodo v celjskem mestnem okraju Slovenci in socialni demokratje postavili svoje kandidate ter da se je ustraprteški poštni oficial Pogatschnigg »odpovedal kandidaturi.« Bilo je grozje prekisló.

š **Stavka naročnikov telefona.** Naročniki telefona v Gradcu so imeli shod, na katerem so sklenili, da vsi odpovedo telefon, ako ministrstvo ne prekliče povišanja naročnine na telefon.

š **Državnozbornske volitve v 7. štajerskem volilnem okraju.** Politično društvo »Sava« za brežiški in sevniški okraj je pri svoji seji dne 24. t. m. sklenilo, da odobrava poskus začetek od Slovenskega društva v Mariboru, da se postavi v spodnještajerskih volilnih okrajih kompromisni kandidati. Za slučaj pa, da se ta poskus ne posreči, sklenilo je politično društvo »Sava« z vsemi močmi podpirati kandidate Slovenske kmečke zveze. V kratkem se vrši v Zidanem mostu v svrhu določitve kompromisnega kandidata ali kandidata Slovenske kmečke zveze za Spodnje Štajersko skupno zborovanje političnih društev v Laškem trgu in v Brežicah.

š **Za pogorelce v Radmirju** je vlada vsled nujnega predloga posl. dr. Vovška in dr. Korošca dovolila 3.000 kron podpore.

š **Slabo pivo** je točil natakhar Konrad Sarnitz pri Baumanu v Peklu pri Poljčanah. Zaradi tega je bil obsojen na en teden strogega zaporá.

š **Sokolski dom v Gaberju.** Stavba Sokolskega doma v Gaberju pri Celju je zdaj zagotovljena. Izposloval se je potrebni stavbni kredit proti jamstvu posameznih celjskih Slovencev in proti vknjižbi posojila na stavbišče in poslopje. Stroški stavbe bodo znašali okoli 60.000 kron in bode imelo tamkaj prostore tudi bralno društvo, otroški vrtec in ljudska knjižnica. Stavbni načrti so tako prirejeni, da

se bode stavba obrestovala. Spomladi se bode že zidalo.

š **Surovost in podivjanost nemškega dijaštva.** Iz Gradca se poroča: Pred kratkim je pridrla pijana tolpa nemških visokošolcev v kavarno »Union« v Gradcu. Da so ti veliki kulturonoši in misijonarji »Südmarke« v svoji nadčloveški nadutosti na vse zgodaj zjutraj v kavarni tulili, rjovel in razbijali, to se človeku, ki pozna nemško mladino, še ne zdi nič nenavadnega, to človek članom nemških burševsko-akademskih društev v Gradcu rad odpusti, saj je vendar začetek in konec vsega »dela« in velikonemškega stremljenja te kategorije nemškega dijaštva! A to pot je šlo njih junaštvo še malo dalje. Ko jih je začel glavni natakhar miriti in opozarjati, naj bodo mirni, so ga zastopniki nadvrednostne nemške rase zgrabili, bili in butali tako dolgo ob steno in tla, da je obležal nezavesten, na po mrtev. — nedolžna žrtev nemške surovosti! Nemško časopisje previdno molči o tem »velikem« dogodku, nad katerim se zgraža vsa javnost. Nesrečnež, ki je oče dveh otrok, še do danes ni prišel k zavesti, in je absolutno izključeno, da bi sploh še okrevaj. Omenjamo ta »dogodek« izmed nešteti drugih, ker je preznačilen za one ljudi, ki hodijo nas Slovence in našo mladino »reševati in osrečevati« z nemško »kulturo« in nemško Solo!

š **Oprostiti** so celjski potorniki 21 let starega hlapca Alojzija Umeke, ki je bil tožen radi uboja.

š **Mozirje.** Vabilo na plesni venček, kate-rega priredi »Zadruga rokodelskih obrtnikov« v Mozirju dne 27. prosinca 1907 v gorenjih prostorih gostilne pri Avstrijskem cesarju.

š **Ptujski »Štajerc«** dolži župana občine Turškvirh v Halozah, Blaža Bratuša, da je po-neveril 3.055 K 07 vin. Pričakujemo poasnila.

Koroške novice.

k **Slovenski kandidati na Koroškem.** »Mir« priobčuje: Razni slovenski časopisi so prinesli vest, da kandidira v slovenskem volilnem okraju g. Piskernik. belski župan. Nam o tej kandidaturi ni nič znanega.

Ljubljanske novice.

Nova krščansko-socialna delavska organizacija v Ljubljani.

Dne 24. t. m. se je ustanovila v prostorih »S. K. S. Z.« ljubljanska podružnica avstrijske zveze krščanskega tobačnega delavstva. Zborovanje je vodil jako spretno tovariš Catar, ki omenja, da je bila lani meseca junija v Ljubljani predsednica »Avstrijske zveze krščanskega tobačnega delavstva avstrijskega« Ob tej priliki se je ustanovila v Ljubljani tudi plačilnica »Zveze«. Omenja zasluge, ki si jih je pridobila že »Zveza« za tobačno delavstvo. Zveza je prava. Njeni voditelji so vsi tobačne delavke in delavci. Koristno je, da se skupno z drugim tobačnim delavstvom borimo za izboljšanje naših razmer. Delavka Franciška Zajc poroča o dosedanjem denarnem poslovanju plačilnice. Članov je zdaj v »Zvezi« že 473. Ana Češnovar prečita in pojasni pravila nove podružnice. V odbor se izvolijo soglasno: predsednik: Valentin Sever; podsednika namestnica Terezija Bučar, blaginjica Franciška Zajc; tajnica Ana Češnovar; odbornice: Ivana Brate, Marijana Götz, Mrhar Franciška, Nartnik Ivana, Novak Ana; odborniki: Bučar Francišek, Pezdur Francišek, Zajc Ivan. Revizorji so: Catar Alojzij, Sevcen Jožef in Svetek. Po dokončanem obnem zboru govori dr. Krek o pomenu in važnosti nove organizacije. Gotovo je, da postane v novem državnem zboru dunajska krščansko-socialna stranka ena najmočnejših strank, ki bo imela v rokah tudi vpliv na vlado. Ni dvoma, da kar se je doseglo v prilog pokojnini tobačnega delavstva, se je doseglo po vplivu dunajske krščanskosocialne stranke. Velezanimivo dokazuje, kako se draži vse, a delavske plače ne naraščajo v oni meri, kakor narašča draginja.

lj **Državnozbornska volitev.** Jutriob 11. uri dopoludne ima magistratna stranka shod svojih »zaupnikov« v mali dvorani »Narodnega Doma«. Na tem shodu se bo določil kandidat za državnozbornski mandat Ljubljane. — Socialni demokratje prirede dne 10. februarja javen shod, ki bo sklepal o volitvah in o njihovem kandidatu.

lj **Velika predpustna veselica obrtnikov.** Veliko prepustno veselico s plesom priredijo ljubljanski obrtniki na svečnico, dne 2. februarja t. l. v veliki dvorani hotela »Union«. Svira vojaška godba c. in kr. pešpolka Kralj Belgijcev št. 27. Med odmorom: Kupleti, komični prizori s petjem in spremljevanjem glasovirja. 1. Kozel ni, osel ni, kakšna brna si pa Ti. Al. Sachs. 2. »Dinstman«, Al. Sachs. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za gospode 1 K 40 v., za dame 1 K. Vabijo se tudi vsi prijatelji obrtnega stanu. Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri gosp. Čudnu, Prešernove ulice in v trafiki gosp. Soukala, nasproti stolne cerkve. — Kakor čulemo, se ljubljanski obrtniki pripravljajo, da bo njihova predpustna zabava kar najbolj zabavna. Prepričani smo, da bo tudi ljubljansko občinstvo, ki ljubi dobro zabavo, počastilo obrtni stan z obilno udeležbo. Na svidenje dne 2. februarja v veliki dvorani hotela »Union«!

lj **Kranjska podružnica društva za bolne na pljučih** je kupila od barona Codellija med Ljubljano in prisilno delavnico ležeče posest-vo za 20.000 kron ter bo ondi spomladi pričela graditi dom za otroke. V »Mestnem Domu« je podružnica otvorila pomožni urad za bolne na pljučih.

lj **Na veliki ljudski koncert »Glasbene Matice«** 1 V nedeljo, dne 27. t. m. ob pol 5. uri popoldne v »Union«. Z veseljem konstatue-

mo, da se vstopnice za ljudski koncert prav marljivo kupujejo, osobito tudi od rodoljubov z dežele. Pozitivno delo na polju narodne prosvete ima pač svojo privlačno silo. Kdor želi priti na koncert, naj se požuri zaradi vstopnic, da ne bode gneče pri blagajni. Stojšča po 60 vin., za dijakke po 40 vin., sedeži po 1, 2, 3 in 4 krone se dobivajo tudi jutri dopoldne v trafiki gospe Češarkove, popoldne do treh pa v njenem stanovanju v Selenburgovih ulicah št. 1 na dvorišču, levo. Blagajna pred koncertno dvorano hotela »Union« se odpre od pol 4. uri popoldne. Začetek bo točno ob pol 5. uri, na kar naj bi se slavno občinstvo oziralo in prišlo vsaj četrt ure prej, da se složno razvrsti v garderobah.

Ij Občni zbor »Delniške družbe za plinovo razsvetljavo v Ljubljani« je sprejel danes dopoldne vse predloge, ki jih je stavila družbi mestna občina. Nemški delničarji niso vložili za občni zbor nobene akcije.

Ij Izžrebani porotniki pri c. kr. deželnem predsedništvu v Ljubljani za porotne sodbe, ki se pričnejo 25. februarja 1907. Glavni porotniki: Accetto Jakob, podjetnik in posestnik v Ljubljani; Andretto Raimund, tovarna salam, Vič; Arhar Jakob, posestnik, Zapuže pri Ljubljani; Arko Vencelj, trgovec in posestnik, Smarno pri Litiji; Bahovec Janez, trgovec, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Belle Avgust, trgovec in posestnik, Urec (Cerknica); Bergant Fran, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Cirar Fran, posestnik in gostilničar v Vernek (Litija); Čuček Jože, posestnik in trgovec, Knežak (Ilir. Bistrica); Demšar Fran, trgovec, Zalilog (Škofja Loka); Dr. Dolschein Guido, veleposestnik, Spodnji Logatec; Ferjančič Rihard, obrtnik in kmetovalec, Goče (Vipava); Guzelj Ignacij, tovarnar, Škofja Loka, Ječminek Tone, trgovec in posestnik v Ljubljani; Kaiser Fran, puškar in posestnik, Ljubljana; Krenner Jože, trgovec, Kranj; Lipah Fran, trgovec in posestnik, Dobrunje; Majaron Janez ml., gostilničar in posestnik, Brezovica-Vrhnika; Mally Lampert, trgovec, Izlake (Litija); Ogorelec Vinko, gostilničar in posestnik, Škofelja; Perhavec Bogomir, posestnik, Vipava; Pirc Fran, posestnik, Ljubljana; Premrou Fran, trgovec in posestnik, Martinjak-Cerknica; Rakovec Janez, tovarnar, Kranj; Rus Janez, posestnik, Zagorica (Radoljica); Rus Jože, posestnik, Št. Vid, Brdo; Schlegl Avgust, posestnik, Sturja-Vipava; Slatnar Anton, posestnik tiskarne, Kamnik; Stare Janez, mlinar, Spodnji Bernik, Kranj; Strgulic Janez, trgovec in posestnik, Begunje (Cerknica); Tönnies Emil, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Tršan Alojzij, posestnik, Tace; Zadnik Fran, trgovec in posestnik, Senožeče; Žužek Fran, c. kr. nadinženir v pok. v Ljubljani; Žužek Karol, pek in posestnik v Ljubljani; Zvab Fran, posestnik, Javornik, Kranjska gora. — Nadomestni porotniki: Boštjančič Jože, izvošček, gostilničar in posestnik; Gostinčar Jože, skuhar in posestnik; Klovvar Jože, črkostavec in posestnik; Kriegl Norbert, urar, Novakovič Miklavž, vinski trgovec; Podrekar Gregor, trgovec in posestnik; Ravnikar Matvež, izvošček in gostilničar; Rozman Janez, čevljar; Vidali Franc, mizar in posestnik; vsi iz Ljubljane.

Ij Kostumna veselica na mestnem drsalšču, ki se je vsled nastalega hudega mraza morala položiti, vrši se prihodnji ponedeljek 28. t. m., ob 5. uri popoldne. Vstopnice po 80 vin. dobivale se bodo pri blagajnici na drsalšču.

Ij Srbske »Čitalnice« letni občni zbor se vrši jutri, v nedeljo, dne 27. januarja t. l., ob 8. uri zvečer v hotelu »Strukelj«, na kar se opozarjajo člani ter se obenem prosijo, da se ga polnoštevilno udeležijo. — Odbor.

Ij Tatovi na železnici. Lesni trgovec g. Ivan Caleari je oddal dne 15. t. m. na tržaškem kolodvoru košaro z razno obleko, ki je bila namenjena v Škofjo Loko. Ko jo je pa doma odprl, je videl, da je ključavnica odtrgana, iz košare je zmanjkala zimska suknja, vredna 30 K in kos suknja vrednega 10 K. Tatvina se je najbrže zgodila med vožnjo.

Ij K včerajšnjemu ognju v stanovanju g. Križmana se nam poroča, da se je lokalna policija včeraj še enkrat prepričala, kako da je ogenj nastal in prišla do zaključka, da so pričele tla tleti na znotranji, to je na spodnji strani. Tudi zaboji, ki je bil pri peči, je začel tleti od spodaj. Tudi v peči ni bilo med Križmanovo odsotnostjo nobenega ognja in je mogel ta nastati je vsled kake zveze z dimnikom. Križman tudi ni bil zavarovan na pohoštvo.

Ij Iz pisarne slovenskega gledališča. Noč (par) se vpripori prvikrat v sezoni narodni igrokaz »Divji lovec«, spisal F. S. Finžgar. Sodelujeta možki in ženski operni zbor. — V terek (nepar) se prvikrat ponovi melodiozna Donizettijeva opera »Lucia di Lammermoor«, ki je dosegla pri premieri tako lep uspeh.

Ij Na mestnem drsalšču pod Tivolijem svira jutri, v nedeljo od 3. do pol 5. ure popoldne ljubljanska društvena godba.

Ij Osobe tvrde Tönnies opozarja slavno občinstvo na plesni venček, kateri se vrši jutri v nedeljo v Puntigamski pivnici (Katoliški dom). Svira ljubljanska društvena godba. Začetek ob 8. uri, vstopnina 80 vin. Za dobro postrežbo bode skrbel občezni gostilničar gosp. Remic.

Razne stvari.

Dr. Lueger bolan. Župan Lueger je zopet obolel. Naporna dela so ga zadnji čas tako izmučila, da se tudi že pri sijajnem sprejemu rumunskega župana in rumunskih gostov, ki so prišli posetit Dunaj, ni dobro počutil. Ta sprejem je še bolj poslabšal njegovo stanje. Prišel je sicer na ples mesta Dunaja, pri sprejemu dvora pa se je moral naslanjati na palico. Po plesu se je Lueger podal v posteljo in od

tedaj ni vstal. Zdravi ga dr. Szongott. — Budimpeštanski list »Napa« je včeraj poročal, da je dr. Lueger zblaznel in da je na plesu mesta Dunaj pričel metati v zdravnika razne posode. »Napovo« poročilo pa z Dunaja dementirajo.

Telefonska in brzojavna poročila.

VOLILNA REFORMA.

Dunaj, 26. jan. Cesar bo volilno reformo sankcioniral prihodnji torek, zakon bo pa priobčen prihodnjo sredo.

OBČINSKE VOLITVE V POSTOJNI.

Postojna, 26. jan. Večina uradnikov dane besede ni držala in tako je ostal pri volitvi I. razreda kaplan Ažman z 1 glasom v manjšini.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 26. jan. Državni zbor je sprejel v vseh branilih predloge, ki provizorično urejajo brzovozno parobrodno zvezo z Dalmacijo in Brazilijo ter je sprejel nujnost predloga glede na lokalne železnice.

ZA ŽELEZNICE PO SLOVENSKEM OZEMLJU.

Dunaj, 26. jan. Danes je drž. zbornica razpravljala o lokalnih železnicah. Dr. Korošec je govoril za železniško zvezo Celje-Velenje - Kamnik - Ljubljana in Velenje - Kamnik - Kranj. S to železniško zvezo bi dobili preko Jesenic tretjo zvezo s Trstom. Dr. Žitnik je govoril za železnico Vipava-Postojna.

GOSPOSKA ZBORNICA.

Dunaj, 26. jan. Komisija gosposke zbornice je sklenila, da sprejme gosposka zbornica kongruo tako, kakor jo je sklenil državni zbor in da je prav nič ne izpremeni.

POSLANEC PFEIFER NE BO VEČ KANDIDIRAL.

Dunaj, 26. jan. Poslanec Pfeifer je naznanil dr. Susteršiču, da pri prihodnjih državnoborskih volitvah ne bo več kandidiral.

OGRSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK PRI CESARJU. — POLONYI DEMISIJONIRA.

Budimpešta, 26. jan. Danes je bil ogrski ministrski predsednik Weckerle dve uri pri cesarju. Polonyi je padel ter ga je vrgla v prvi vrsti afera z baronico Schönberger. Minister na cesarskem dvoru je rekel, da ne bi mogel več ostati v ministrstvu, ako bi se dokazalo, da je vladar na drug način, kakor parlamentarno iskal informacij. Polonyjeva afera bo jutri razglašena. Polonyjev naslednik bo dr. Günther.

DOSEDANJI IZID DRŽAVNOZBORSKIH VOLITEV NA NEMŠKEM.

Berolin, 26. jan. Dozdaj je znanih 281 volilnih rezultatov, izmed teh 164 gotovih. Od teh je dobil katoliški centum 56 mandatov, socialni demokratje 24, Poljaki 9, državna stranka 10, konzervativci 28, nacionalni liberalci 16. V ožje volitve pride 27 centumovih mandatov, 72 socialdemokratov, 47 nacion. liberalcev, 19 konservativcev, 30 iz svobodomiselne stranke, 14 iz državne stranke, 8 svobodomiselcev. Socialni demokratje so že dosedaj izgubili 18 mandatov in je veliko vprašanje, ako bo pri ožjih volitvah sploh izvoljenih kaj socialnih demokratov, ter bo izguba socialnih demokratov znašala v novem parlamentu 20 do 30 mož. Že sedaj je gotovo, da obdrži katoliški centum svoje dosedanje stališče, upati pa je, da dobi še nekaj novih mandatov. Danes si je priporil en nov mandat ter bo najmočnejša stranka v nemškem drž. zboru.

Berolin, 26. jan. Pri državnoborskih volitvah v Berlinu so izvoljeni socialni demokratje Fischer (II okraj), Heine (III okraj), Schmidt (IV. okraj), Lebedour (V. okraj). V I. okraju prideta v ožjo volitev socialni demokrat dr. Arons in liberalci Kempf.

Berolin, 26. jan. Velika množica je včeraj zvečer manifestirala pred palačo kancelarja Bülowa. Bülow je množico nagovoril, povdarjal nacionalni moment ter dejal: Bismarck je rekel: Vzdignimo nemški narod v sedlo, jahati bo že sam znal. Današnji dan je pokazal, da Nemci znajo jahati in če vsakdo pri ožjih volitvah stori svojo dolžnost, tedaj bo ves svet videl, da trdno sedimo v sedlu, in da pojahamo preko vsakega, ki nam stopi na pot.

CHAMBERLAIN OSLEPEL.

London, 26. jan. Chamberlain je skoro popolnoma oslepel. Tudi govori le s težavo. V nesrečnih spekulacijah je izgubil vse premoženje.

METEREOLOGIČNO POROČILO.

Dunaj, 26. jan. Deževno. Temperatura ne kaže velikih izprememb.

Spretnega korektorja

== sprejme ==

:: Katoliška tiskarna. ::

Ponudbe z dokazili sposobnosti naj se naslovi na tiskarno.

†

Potrjim in tugepolnim srcem javljam sorodnikom, prijateljem in znanecem v imenu vseh žalujočih ostalih, da je naš dobri in ljubljeni soprog, oziroma oče

Janez Štercin

danes dne 25. t. m. dopoldne ob polu 12. uri po dolgi in mučni bolezni previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 59. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika pojde v ponedeljek 28. t. m. ob 8. uri dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Komendi.

Svete maše zadušnice se bodo darovale na dan pogreba in ob osmini v farni cerkvi sv. Petra v Komendi.

Dragega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Komendi, dne 25. januarja 1907.

Katarina Štercin
soprega.

Ivan in Katarina Štercin
otroka.

Zahvala.

Za mnoge dokaze presrečnega sočutja med boleznijo in ob smrti naše iskreno ljubljene hčerke

Marije Porenta

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, dalje vsem darovalcem lepih vencev in spremljevalcem na poslednje počivališče najtoplejšo zahvalo.

170

Žalujoči ostali.

Izjava in priporočilo.

Hčerka podpisanega, Ivana Frančiška, je bila lani v decembru zbolela na očeh ter dobila temno-rdeče oči. Po preteku petih dni dni je jela rabiti na priporočilo takozvano Čoketovo vodo iz Črnuč pri Ljubljani. Deklici je čez 3 dni takoj odleglo in se sedaj brez zdravniške pomoči veseli popolno zdravih oči. Dolžan sem priporočati to sredstvo iz lastnega prepričanja vsakomur najtopleje.

Brdo pri Lukovici, 19. jan. 1907.

Bizjak,

161 3—1 c. kr. sodni kancelist.

Išče se kuharica

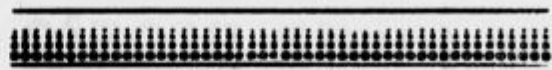
za župnišče na deželi. — Nastop takoj. — Naslov pove uredništvo »Slovenca«.

171

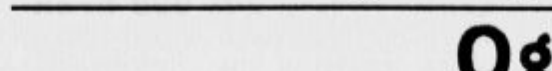
Preklic.

Jaz **Ivana Bogataj** v Stariloki št. 74 prekličem vse, kar sem nečastnega govora o **Urški Hafner** iz Binklja.

V Stariloki, 25. januarja 1907.

Kupujte narodni kolek!

Oglas.

Podpisano društvo išče

izurjenega trgovca

z mešanim blagom, kateri bi prevzel tudi vodstvo gostilne v novo sezidanem Narodnem domu v Buzetu, Istra.

Ponudbe naj se pošiljajo na **Buzetsko društvo za štednjo i zajmove** do konca februarja.

Ženitbena ponudba

Gospica z dežele, 20 let stara, ki ima 3000 kron premoženja, s primerno izobrazbo, navajena vseh ženskih del, želi se seznaniti z gospodom — vdovci niso izključeni — do 28 let starim. Denar postranska stvar. Resne ponudbe naj se blagovolijo poslati do 2. februarja 1907 — ako mogoče s sliko — pod »Gorenjka št 3« na upravništvo »Slovenca«.

165 Diskrecija zajamčena. 3-1

Izjava.

Pripravljen sem vsakomur, kdor mi dokaže, da sem g. Vekoslav Šesku, najemniku v moji hiši, v noči od dne 19. na 20. t. m. snete izložbe snel ali komu naročil ali velel sneti, plačati **500 K** nagrade. Obenem pa opozarjam, da bom brezobzirno tožil vsakogar, o komur izvem, da se drzne širiti to lažljivo govorico.

Jesenice, dne 22. jan. 1907.

Anton Čebul

hišni posestnik in krojač.

Kuharica,

dobro izurjena, **išče** primerne službe, najrajši v župnišču. Stara 45 let. 154 2-1

Naslov pove upravništvo »Slovenca«.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

— Podružnica iz Berlina. —

Razstavljeno od 27. jan. do 2. februarja 1907:

Belgija.

Zanimivi Antwerpen.

100 1-1

Borzna poročila. „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 25. januarja 1907

Založbeni papirji.	Denar	Blago
majeva renta	99 20	99 40
marecna renta	100 10	100 0
avstrijska krona renta	99 30	99 50
slata renta	117 25	117 45
ogrska krona	95 75	95 95
slata	114 35	114 55
posojilo dežele Kranjske	99 10	100 10
posojila mesta Spljet	13 30	13 85
Zader	98 90	100 85
bosn.-herc. žel. pos. 1902	99 70	100 70
češka dež. banka k. o.	99 60	99 70
zast. pisma gal. d. hip. b.	99 10	99 90
pešt. kom. k. o. s 10% pr.	101 35	101 35
zast. pisma innerst. hr.	105 75	106 75
ogr. cen. dež. hr.	100 —	101 —
ogr. cen. dež. hr.	100 —	100 25
ogr. cen. dež. hr.	100 —	100 35
obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 —	101 —
obl. češke ind. banke	100 25	101 25
prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
prior. dol. žel.	99 60	—
juž. žel. kup. 1/2	316 40	318 50
avstr. pos. za žel. p. o.	100 65	101 65

Srečke.	1860 1/2	1864
greške od l. 1860 1/2	186 75	188 75
1864	266 50	268 50
tiske	53 30	155 30
sem. kreditne I. smislje	274 75	284 75
II.	284 25	294 25
ogr. hip. banke	53	262
arbske a frs. 100	101 —	03 40
turške	69 —	170 —

Basilika	arčke
Kreditne	448 —
inomoške	80
Krakovske	91 —
Ljubljanske	86
Avstr. rud. križa	47 60
Ogr.	28 25
Rudolfove	86
Salcburške	83
Dunajske kom.	497 50

Dalmacija.	189 —	170 —
južne železnice	92 50	93 50
Državne železnice	78 —	792 —
Avstr. ogrske bančne dalmice	68 7 10	68 8 40
Avstr. kreditne banke	837 —	83 —
Ogrske	2 45 —	2 6 —
Zivnostanske	774 —	777 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	622 75	623 75
Alpinske montan	2655 —	2660 —
Praske žel. ind. družbe	570 —	71 —
Rima-Murányi	289 —	284 —
Trbovjske premog. družbe	568 —	70 —
Avstr. orožne tovr. družbe	44 —	145 —

Valute.	11 35	40
C. kr. cekin	90	19 10
20 uranai	28 48	3 6
20 marke	4	24 08
Severneigns	11 47 5	17 675
Marke	96 45	65
Laški bankovci	2 6250	2 6325
Rubli	4 85	5
Dolarji		

Tržne cene v Ljubljani

dne 26. januarja.

K	H	K	H
Goveje meso I. v. kg	36	100 kg pšen. m. št. 0	29
II. v.	12		12 40
III. v.	108		227 40
Telečje meso	124		326 30
Praske sveže	170		424 9
prek.	170		523 5
Koštrunovo meso	112		622 40
Kozljic	140		717 60
Jagnje	140		814 4
Masio	230	koruzne moke	16
surovo	221	ajdove	35
Mast praske	170		
Slanina sveža	160	Fižol, liter	24
prekajena	170	Grah	48
Salo	150	Kaša	3
Jajca, tri	3	Ričet	24
Mleko, liter	16		
posneto	18	Pšenica	100 kg 16 5
Smetana sladka, lit.	24	Rž	15
kisla	9	Ječmen	14 50
Med, kg	124	Oves	17
Krompir, 100 kg	8	Ajda	17 50
Piščanec	130	Proso, belo	12
Golob	4	navadno	17
Raca	170	Koruz	1 60
Gos	7	bosenska	—

Nevropatholog - psihiater
M. U.
Dr. Ivan Robida
Sodnijske ulice št. 6,
(vis à vis justični palači v Čudnovi hiši)
Ordinira od 11.-12. in od 3.-4. h. 123 3-3

VABILO k
veliki predpustni veselici s plesom
katero priredijo ljubljanski obrtniki
na svečnico, dne 2. febr. t. l. v veliki dvorani hotela „Union“.

Med odmorom: Kupleti, komični prizori s petjem in spremljevanjem glasovirja. 1. Kozel - ni, osel ni, kakšna brna si pa Ti, Al. Sachs. - 2. „Dinstman“, Al. Sachs. -
Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina za gospode K 1 40, za dame 1 K.
Vabijo se tudi vsi prijatelji obnega stanu. - Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri gosp. Čudnu, Prešernove ulice in v trafiki gosp. Soukala, nasproti stolne cerkve.
Na svidenje dne 2. februarja 1907 v veliki dvorani hotela „Union“!

164 2-1 **Veselični odsek ljubljanskih obrtnikov.**

„Kunard Line“
Trst-New-York
je najpripravnější, najcenejša in najboljša pot
iz Ljubljane v severno Ameriko,
ker tod ni dolgotrajne mučne vožnje po raznih železnica, nobenega presedanja, ne prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov med potjo. Parniki so prostorni, varni, zračni in snažni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik **ANDREJ ODLASEK, Ljubljana, Slomškove ulice 25,** poleg cerkve Srca Jezusovega.

Nadinženir Fran Žužek
naznanja, da se je s svojo
tehnično pisarno
preselil v Šelenburgove ulice št. 3.

175 3-1

Dražba vina.
Kaiser-jev konkurz
Ptuj, Štajersko.
Dne 4. februarja 1907 se prične v Ptuj v konkurzu veletrgovine z vinom **Fran Kaiser** posredovanjem tvrdke Anton Szeifricz nasl., akcijska družba v Budimpešti,
javna prostovoljna dražba
vina, spirituoza, velikih skladiščnih sodov
in manjše posode.
Cenilna vrednost **205.000 kron.**
Navedene premičnine se nahajajo v 41 lokalih, kletih in skladiščih.
Vinski trgovci in drugi interesenti, ki reflektirajo na večji nakup — prodalo se bo **več tisoč hektolitrov vina** — se vabijo k dražbi s pripombo, da bo trajala dražba bržkone 8 dni, od 9.—12. in od 2.—5. ure.
Dražbeni pogoji so oni, ki so predpisani za Štajersko.
Mestni urad Ptuj, dne 24. januarja 1907.

Župan:
Ornig S. r.

AUSTRO-AMERICANA
Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in za neslajno potovati naj se obrnejo
Simon Hmetek
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Štekevrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Cena od Ljubljane do Noy-Jorka 80 gl.
Najcenejše
dežnike in solinčnike
domačega izdelka
priporoča uradniškim rodbinam
JOSIP VIDMAR
v Ljubljani
Pred škofijo šte. 19. — Stari trg šte. 4.
Prešernove ulice šte. 4. 163 52-1
Popravila točno in ceno.

Naznanilo.
Podpisani, pri c. kr. deželni vladi izprašani tesarski mojster naznanja slavnemu občinstvu, da bodem prevzemal vsa v to stroko spadajoča dela, ter se bodo izvrševala točno, trpežno in po najnižjih cenah. 169 2-1
Za obila naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem
FRANC MARTINEC,
konces. tesarski mojster
na Prulah v Ljubljani.

Lepa kopalna bana
postelja (Tafelbett)
ter nekaj slik in še drugo se poceni
proda
Šubiceve ulice št. 5, 3. nadstropje
nasproti muzeju.

Paramente
je mogoče kupiti po ceni in ugodno le direktno pri firmi 0-0
Josip Neškudla
protokolirana veletrgovina in tovarna v Olomucu (Kraljestvo Češko.)
Priporoča po zelo nizkih cenah bogato vezene paramente v vseh barvah in slogih: kazalo, plujale, dalmatke, veta, nebena, bandera, zastave, preproge, pregrinjala, albe, rokete itd. pod jam-tv. m. tr. ednosti; nadalje v lastnih delavnicah narejene kelhe, ciborije, monstrance, svečnike, lestence itd. s krasno opravo strogo po cerkvenih predpisih.
Navodila zavoda.
Podpisani zavod nima nobenega zastopnika, ki bi prodal solidno blago za 20%, t. j. za petino prave cene; radi tega se dobe predmeti potoma direktnega naročila v Olomucu ceneje, kakor jih ponujajo v svojih cenikih konkurenčne češke in nemške firme.
Ilustrirani ceniki zastoj in franko.
Plačilni pogoji ugodni.
Paramenti se pošiljajo na ogled franko.

Podružnica v Spljetu.
Delniška glavica: K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
priporoča k žrebanju dne 1. februarja 1907:
Turške srečke: kurz K 169.
Srečke laškega rud. križa: kurz K 49.
Promese na drž. srečke iz l. 1860 { cele K 35. } gl. dobitek K 600.000.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun po 4 1/2 %.

Podružnica v Celovcu.
Rezervni fond: K 200.000.

63 11

Jasna glava
Močni živci
2970 7-2 a **Zdravo spanje**
se dobe po stalnem uživanju
brezalkoholnega
Ceres jabolčnega
soka
Nova trgatev
znatno cenejša!
Najfinejša in najprijetnejše osveževalna pijača
na zabaviščih.

JURIJ SCHICHT A.-G.
oddelek „CERESWERKE“, Ustje n. L.

Kot kontoristinja
v kako trgovino, ali kot c. kr.
poštna praktikantinja
želi vstopiti gospodična, ki je dovršila
5 ljudskih in 3 meščanske šole, večja slo-
venskega, nemškega in laškega jezika —
Naslov **M. M. v Trnjo pri Št. Petru**
na Krasu. 155 3 2

Lepo stanovanje
obstoječe iz 3 sob, kuhinje, kopalne sobe,
pralnice in drugih pritoklin se odda takoj
po ugodni ceni. — Natančneje pri **A.**
Sušnik-u, Zaloška cesta št. 21.
129 5-2

I križev pot
150 cm visok, popraj 250 gld.,
se proda sedaj za 200 gld. pri
2907. **FRANU TOMANU** 12 19
podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valva-
zorjev trg št. 1. — Od preč. cerkvenega
predstojništva pregledan in odobren.

Hlapec
išče službe v kakem župnišču ali pa
v samostanu. 148 3-2
Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Hiša s sadnim vrtom
pri državni cesti se pod ugodnimi pogoji
proda. — Več se poišče pri **Ivan**
Tischler-ju, Vrhnika. 150 3-2

Izdelane postelje
iz drvega posteljnega lesa! Prar dobo na-
polnjeno. Pernice ali buzina 180 cm dolga,
116 cm široka K 10-12, K 12-14, K 14-16
K 16-18, K 18-20, K 20-22, K 22-24, K 24-26
K 26-28, K 28-30, K 30-32, K 32-34, K 34-36
K 36-38, K 38-40, K 40-42, K 42-44, K 44-46
K 46-48, K 48-50, K 50-52, K 52-54, K 54-56
K 56-58, K 58-60, K 60-62, K 62-64, K 64-66
K 66-68, K 68-70, K 70-72, K 72-74, K 74-76
K 76-78, K 78-80, K 80-82, K 82-84, K 84-86
K 86-88, K 88-90, K 90-92, K 92-94, K 94-96
K 96-98, K 98-100, K 100-102, K 102-104
K 104-106, K 106-108, K 108-110, K 110-112
K 112-114, K 114-116, K 116-118, K 118-120
K 120-122, K 122-124, K 124-126, K 126-128
K 128-130, K 130-132, K 132-134, K 134-136
K 136-138, K 138-140, K 140-142, K 142-144
K 144-146, K 146-148, K 148-150, K 150-152
K 152-154, K 154-156, K 156-158, K 158-160
K 160-162, K 162-164, K 164-166, K 166-168
K 168-170, K 170-172, K 172-174, K 174-176
K 176-178, K 178-180, K 180-182, K 182-184
K 184-186, K 186-188, K 188-190, K 190-192
K 192-194, K 194-196, K 196-198, K 198-200
K 200-202, K 202-204, K 204-206, K 206-208
K 208-210, K 210-212, K 212-214, K 214-216
K 216-218, K 218-220, K 220-222, K 222-224
K 224-226, K 226-228, K 228-230, K 230-232
K 232-234, K 234-236, K 236-238, K 238-240
K 240-242, K 242-244, K 244-246, K 246-248
K 248-250, K 250-252, K 252-254, K 254-256
K 256-258, K 258-260, K 260-262, K 262-264
K 264-266, K 266-268, K 268-270, K 270-272
K 272-274, K 274-276, K 276-278, K 278-280
K 280-282, K 282-284, K 284-286, K 286-288
K 288-290, K 290-292, K 292-294, K 294-296
K 296-298, K 298-300, K 300-302, K 302-304
K 304-306, K 306-308, K 308-310, K 310-312
K 312-314, K 314-316, K 316-318, K 318-320
K 320-322, K 322-324, K 324-326, K 326-328
K 328-330, K 330-332, K 332-334, K 334-336
K 336-338, K 338-340, K 340-342, K 342-344
K 344-346, K 346-348, K 348-350, K 350-352
K 352-354, K 354-356, K 356-358, K 358-360
K 360-362, K 362-364, K 364-366, K 366-368
K 368-370, K 370-372, K 372-374, K 374-376
K 376-378, K 378-380, K 380-382, K 382-384
K 384-386, K 386-388, K 388-390, K 390-392
K 392-394, K 394-396, K 396-398, K 398-400
K 400-402, K 402-404, K 404-406, K 406-408
K 408-410, K 410-412, K 412-414, K 414-416
K 416-418, K 418-420, K 420-422, K 422-424
K 424-426, K 426-428, K 428-430, K 430-432
K 432-434, K 434-436, K 436-438, K 438-440
K 440-442, K 442-444, K 444-446, K 446-448
K 448-450, K 450-452, K 452-454, K 454-456
K 456-458, K 458-460, K 460-462, K 462-464
K 464-466, K 466-468, K 468-470, K 470-472
K 472-474, K 474-476, K 476-478, K 478-480
K 480-482, K 482-484, K 484-486, K 486-488
K 488-490, K 490-492, K 492-494, K 494-496
K 496-498, K 498-500, K 500-502, K 502-504
K 504-506, K 506-508, K 508-510, K 510-512
K 512-514, K 514-516, K 516-518, K 518-520
K 520-522, K 522-524, K 524-526, K 526-528
K 528-530, K 530-532, K 532-534, K 534-536
K 536-538, K 538-540, K 540-542, K 542-544
K 544-546, K 546-548, K 548-550, K 550-552
K 552-554, K 554-556, K 556-558, K 558-560
K 560-562, K 562-564, K 564-566, K 566-568
K 568-570, K 570-572, K 572-574, K 574-576
K 576-578, K 578-580, K 580-582, K 582-584
K 584-586, K 586-588, K 588-590, K 590-592
K 592-594, K 594-596, K 596-598, K 598-600
K 600-602, K 602-604, K 604-606, K 606-608
K 608-610, K 610-612, K 612-614, K 614-616
K 616-618, K 618-620, K 620-622, K 622-624
K 624-626, K 626-628, K 628-630, K 630-632
K 632-634, K 634-636, K 636-638, K 638-640
K 640-642, K 642-644, K 644-646, K 646-648
K 648-650, K 650-652, K 652-654, K 654-656
K 656-658, K 658-660, K 660-662, K 662-664
K 664-666, K 666-668, K 668-670, K 670-672
K 672-674, K 674-676, K 676-678, K 678-680
K 680-682, K 682-684, K 684-686, K 686-688
K 688-690, K 690-692, K 692-694, K 694-696
K 696-698, K 698-700, K 700-702, K 702-704
K 704-706, K 706-708, K 708-710, K 710-712
K 712-714, K 714-716, K 716-718, K 718-720
K 720-722, K 722-724, K 724-726, K 726-728
K 728-730, K 730-732, K 732-734, K 734-736
K 736-738, K 738-740, K 740-742, K 742-744
K 744-746, K 746-748, K 748-750, K 750-752
K 752-754, K 754-756, K 756-758, K 758-760
K 760-762, K 762-764, K 764-766, K 766-768
K 768-770, K 770-772, K 772-774, K 774-776
K 776-778, K 778-780, K 780-782, K 782-784
K 784-786, K 786-788, K 788-790, K 790-792
K 792-794, K 794-796, K 796-798, K 798-800
K 800-802, K 802-804, K 804-806, K 806-808
K 808-810, K 810-812, K 812-814, K 814-816
K 816-818, K 818-820, K 820-822, K 822-824
K 824-826, K 826-828, K 828-830, K 830-832
K 832-834, K 834-836, K 836-838, K 838-840
K 840-842, K 842-844, K 844-846, K 846-848
K 848-850, K 850-852, K 852-854, K 854-856
K 856-858, K 858-860, K 860-862, K 862-864
K 864-866, K 866-868, K 868-870, K 870-872
K 872-874, K 874-876, K 876-878, K 878-880
K 880-882, K 882-884, K 884-886, K 886-888
K 888-890, K 890-892, K 892-894, K 894-896
K 896-898, K 898-900, K 900-902, K 902-904
K 904-906, K 906-908, K 908-910, K 910-912
K 912-914, K 914-916, K 916-918, K 918-920
K 920-922, K 922-924, K 924-926, K 926-928
K 928-930, K 930-932, K 932-934, K 934-936
K 936-938, K 938-940, K 940-942, K 942-944
K 944-946, K 946-948, K 948-950, K 950-952
K 952-954, K 954-956, K 956-958, K 958-960
K 960-962, K 962-964, K 964-966, K 966-968
K 968-970, K 970-972, K 972-974, K 974-976
K 976-978, K 978-980, K 980-982, K 982-984
K 984-986, K 986-988, K 988-990, K 990-992
K 992-994, K 994-996, K 996-998, K 998-1000
K 1000-1002, K 1002-1004, K 1004-1006, K 1006-1008
K 1008-1010, K 1010-1012, K 1012-1014, K 1014-1016
K 1016-1018, K 1018-1020, K 1020-1022, K 1022-1024
K 1024-1026, K 1026-1028, K 1028-1030, K 1030-1032
K 1032-1034, K 1034-1036, K 1036-1038, K 1038-1040
K 1040-1042, K 1042-1044, K 1044-1046, K 1046-1048
K 1048-1050, K 1050-1052, K 1052-1054, K 1054-1056
K 1056-1058, K 1058-1060, K 1060-1062, K 1062-1064
K 1064-1066, K 1066-1068, K 1068-1070, K 1070-1072
K 1072-1074, K 1074-1076, K 1076-1078, K 1078-1080
K 1080-1082, K 1082-1084, K 1084-1086, K 1086-1088
K 1088-1090, K 1090-1092, K 1092-1094, K 1094-1096
K 1096-1098, K 1098-1100, K 1100-1102, K 1102-1104
K 1104-1106, K 1106-1108, K 1108-1110, K 1110-1112
K 1112-1114, K 1114-1116, K 1116-1118, K 1118-1120
K 1120-1122, K 1122-1124, K 1124-1126, K 1126-1128
K 1128-1130, K 1130-1132, K 1132-1134, K 1134-1136
K 1136-1138, K 1138-1140, K 1140-1142, K 1142-1144
K 1144-1146, K 1146-1148, K 1148-1150, K 1150-1152
K 1152-1154, K 1154-1156, K 1156-1158, K 1158-1160
K 1160-1162, K 1162-1164, K 1164-1166, K 1166-1168
K 1168-1170, K 1170-1172, K 1172-1174, K 1174-1176
K 1176-1178, K 1178-1180, K 1180-1182, K 1182-1184
K 1184-1186, K 1186-1188, K 1188-1190, K 1190-1192
K 1192-1194, K 1194-1196, K 1196-1198, K 1198-1200
K 1200-1202, K 1202-1204, K 1204-1206, K 1206-1208
K 1208-1210, K 1210-1212, K 1212-1214, K 1214-1216
K 1216-1218, K 1218-1220, K 1220-1222, K 1222-1224
K 1224-1226, K 1226-1228, K 1228-1230, K 1230-1232
K 1232-1234, K 1234-1236, K 1236-1238, K 1238-1240
K 1240-1242, K 1242-1244, K 1244-1246, K 1246-1248
K 1248-1250, K 1250-1252, K 1252-1254, K 1254-1256
K 1256-1258, K 1258-1260, K 1260-1262, K 1262-1264
K 1264-1266, K 1266-1268, K 1268-1270, K 1270-1272
K 1272-1274, K 1274-1276, K 1276-1278, K 1278-1280
K 1280-1282, K 1282-1284, K 1284-1286, K 1286-1288
K 1288-1290, K 1290-1292, K 1292-1294, K 1294-1296
K 1296-1298, K 1298-1300, K 1300-1302, K 1302-1304
K 1304-1306, K 1306-1308, K 1308-1310, K 1310-1312
K 1312-1314, K 1314-1316, K 1316-1318, K 1318-1320
K 1320-1322, K 1322-1324, K 1324-1326, K 1326-1328
K 1328-1330, K 1330-1332, K 1332-1334, K 1334-1336
K 1336-1338, K 1338-1340, K 1340-1342, K 1342-1344
K 1344-1346, K 1346-1348, K 1348-1350, K 1350-1352
K 1352-1354, K 1354-1356, K 1356-1358, K 1358-1360
K 1360-1362, K 1362-1364, K 1364-1366, K 1366-1368
K 1368-1370, K 1370-1372, K 1372-1374, K 1374-1376
K 1376-1378, K 1378-1380, K 1380-1382, K 1382-1384
K 1384-1386, K 1386-1388, K 1388-1390, K 1390-1392
K 1392-1394, K 1394-1396, K 1396-1398, K 1398-1400
K 1400-1402, K 1402-1404, K 1404-1406, K 1406-1408
K 1408-1410, K 1410-1412, K 1412-1414, K 1414-1416
K 1416-1418, K 1418-1420, K 1420-1422, K 1422-1424
K 1424-1426, K 1426-1428, K 1428-1430, K 1430-1432
K 1432-1434, K 1434-1436, K 1436-1438, K 1438-1440
K 1440-1442, K 1442-1444, K 1444-1446, K 1446-1448
K 1448-1450, K 1450-1452, K 1452-1454, K 1454-1456
K 1456-1458, K 1458-1460, K 1460-1462, K 1462-1464
K 1464-1466, K 1466-1468, K 1468-1470, K 1470-1472
K 1472-1474, K 1474-1476, K 1476-1478, K 1478-1480
K 1480-1482, K 1482-1484, K 1484-1486, K 1486-1488
K 1488-1490, K 1490-1492, K 1492-1494, K 1494-1496
K 1496-1498, K 1498-1500, K 1500-1502, K 1502-1504
K 1504-1506, K 1506-1508, K 1508-1510, K 1510-1512
K 1512-1514, K 1514-1516, K 1516-1518, K 1518-1520
K 1520-1522, K 1522-1524, K 1524-1526, K 1526-1528
K 1528-1530, K 1530-1532, K 1532-1534, K 1534-1536
K 1536-1538, K 1538-1540, K 1540-1542, K 1542-1544
K 1544-1546, K 1546-1548, K 1548-1550, K 1550-1552
K 1552-1554, K 1554-1556, K 1556-1558, K 1558-1560
K 1560-1562, K 1562-1564, K 1564-1566, K 1566-1568
K 1568-1570, K 1570-1572, K 1572-1574, K 1574-1576
K 1576-1578, K 1578-1580, K 1580-1582, K 1582-1584
K 1584-1586, K 1586-1588, K 1588-1590, K 1590-1592
K 1592-1594, K 1594-1596, K 1596-1598, K 1598-1600
K 1600-1602, K 1602-1604, K 1604-1606, K 1606-1608
K 1608-1610, K 1610-1612, K 1612-1614, K 1614-1616
K 1616-1618, K 1618-1620, K 1620-1622, K 1622-1624
K 1624-1626, K 1626-1628, K 1628-1630, K 1630-1632
K 1632-1634, K 1634-1636, K 1636-1638, K 1638-1640
K 1640-1642, K 1642-1644, K 1644-1646, K 1646-1648
K 1648-1650, K 1650-1652, K 1652-1654, K 1654-1656
K 1656-1658, K 1658-1660, K 1660-1662, K 1662-1664
K 1664-1666, K 1666-1668, K 1668-1670, K 1670-1672
K 1672-1674, K 1674-1676, K 1676-1678, K 1678-1680
K 1680-1682, K 1682-1684, K 1684-1686, K 1686-1688
K 1688-1690, K 1690-1692, K 1692-1694, K 1694-1696
K 1696-1698, K 1698-1700, K 1700-1702, K 1702-1704
K 1704-1706, K 1706-1708, K 1708-1710, K 1710-1712
K 1712-1714, K 1714-1716, K 1716-1718, K 1718-1720
K 1720-1722, K 1722-1724, K 1724-1726, K 1726-1728
K 1728-1730, K 1730-1732, K 1732-1734, K 1734-1736
K 1736-1738, K 1738-1740, K 1740-1742, K 1742-1744
K 1744-1746, K 1746-1748, K 1748-1750, K 1750-1752
K 1752-1754, K 1754-1756, K 1756-1758, K 1758-1760
K 1760-1762, K 1762-1764, K 1764-1766, K 1766-1768
K 1768-1770, K 1770-1772, K 1772-1774, K 1774-1776
K 1776-1778, K 1778-1780, K 1780-1782, K 1782-1784
K 1784-1786, K 1786-1788, K 1788-1790, K 1790-1792
K 1792-1794, K 1794-1796, K 1796-1798, K 1798-1800
K 1800-1802, K 1802-1804, K 1804-1806, K 1806-1808
K 1808-1810, K 1810-1812, K 1812-1814, K 1814-1816
K 1816-1818, K 1818-1820, K 1820-1822, K 1822-1824
K 1824-1826, K 1826-1828, K 1828-1830, K 1830-1832
K 1832-1834, K 1834-1836, K 1836-1838, K 1838-1840
K 1840-1842, K 1842-1844, K 1844-1846, K 1846-1848
K 1848-1850, K 1850-1852, K 1852-1854, K 1854-1856
K 1856-1858, K 1858-1860, K 1860-1862, K 1862-1864
K 1864-1866, K 1866-1868, K 1868-1870, K 1870-1872
K 1872-1874, K 1874-1876, K 1876-1878, K 1878-1880
K 1880-1882, K 1882-1884, K 1884-1886, K 1886-1888
K 1888-1890, K 1890-1892, K 1892-1894, K 1894-1896
K 1896-1898, K 1898-1900, K 1900-1902, K 1902-1904
K 1904-1906, K 1906-1908, K 1908-1910, K 1910-1912
K 1912-1914, K 1914-1916, K 1916-1918, K 1918-1920
K 1920-1922, K 1922-1924, K 1924-1926, K 1926-1928
K 1928-1930, K 1930-1932, K 1932-1934, K 1934-1936
K 1936-1938, K 1938-1940, K 1940-1942, K 1942-1944
K 1944-1946, K 1946-1948, K 1948-1950, K 1950-1952
K 1952-1954, K 1954-1956, K 1956-1958, K 1958-1960
K 1960-1962, K 1962-1964, K 1964-1966, K 1966-1968
K 1968-1970, K 1970-1972, K 1972-1974, K 1974-1976
K 1976-1978, K 1978-1980, K 1980-1982, K 1982-1984
K 1984-1986, K 1986-1988, K 1988-1990, K 1990-1992
K 1992-1994, K 1994-1996, K 1996-1998, K 1998-2000
K 2000-2002, K 2002-2004, K 2004-2006, K 2006-2008
K 2008-2010, K 2010-2012, K 2012-2014, K 2014-2016
K 2016-2018, K 2018-2020, K 2020-2022, K 2022-2024
K 2024-2026, K 2026-2028, K 2028-2030, K 2030-2032
K 2032-2034, K 2034-2036, K 2036-2038, K 2038-2040
K 2040-2042, K 2042-2044, K 2044-2046, K 2046-2048
K 2048-2050, K 2050-2052, K 2052-2054,

DELNIŠKA DRUŽBA ZDRUŽENIH PIVOVAREN ZALEC in LAŠKI

TRG v Ljubljani, telef. št. 163. — priporočila svoje

izborno pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona števil. 187.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg števil. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

3 letno pismono jamstvo! Brez konkurence v kakovosti!

5 kron!

Prva švicarska sistem Roskopf patent remont. ura s sidro z masivnim solidnim antima-gnetičkim kolesjem na sidro, pristno emailiranim kazališčem (ne papirnato) z varstveno plombo za varovano pristno nikelnastim okovom. Šanir-pokrovom čez kolesje, 36 ur idoča (ne samo 12 ur) z okrašenimi in pozlačenimi kazalci, natančno regulirana, s 3 letnim pismenim jamstvom, komad K 5—, 3 komadi

K 14—, s sekundnim kazalcem K 6—, 3 kom. K 17—, v pristno srebrnem okovu brez sekundnega kazalca K 10—, 3 kom. K 28—, s sekundnim kazalcem K 1250, 3 kom. K 35—.

Zamena dovoljena ali pa se vrne denar brez odbitka.

Razpošilja po povzetju 2464 20—13

prva tovarna ur **Hanns Konrad**

v Mostu (Brüx) št. 1157. (Češko.)

Bogato ilustr. ceniki s nad 3000 slikami se na zahtevo pošljejo gratis in franco.

Denar nazaj

ako brezuspešno, torej noben riziko. Doslej znano edino res zanesljivo sredstvo za pospeševanje močne in nagle rasti brade, las in obrvi je moj **eleksir za lase** in pomada za lase

2879 13 **„Piliosin“.**

Izreden učinek in prav kratkem času. Cena steklenici ali lončku glid. 1.—, glid 1.50.

Razpošilja le proti povzetju

H. AUER

Dunaj, IX/2, Nußdorferstraße števil. 3 4b.

PODOBE

v največji izbiri priporočila 79 4—3

Alotzij Pauschin

zaloga stekla porcelana in svetilk v Ljubljani, Wolfve ulice 6.

Piča za prašiče in perotnino (mesnina) zjamčeno čista, zmleta, prekaša vse dosedanje piče. Presenetljivi vspehi. — 1 zavitek za poskušnjo 5 kg franco **6 K.**

Piča za pse, (mesnina) stisnjena 5 kg **5 K** po povzetju. Zaloga **R. Ranzinger**, Ljubljana, Dunajska cesta 19.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovlj. 1. 1882. v Ljubljani Ustanovlj. 1. 1882.

podrejena Skontraciji „Združne svete“ v Celju

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. **4 1/2 %** Telefon št. 185

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

273 32 Upravno premoženje kmetske K 8,926.326*73. posojilnice znaša

Stanje hran. K 8,702.874*88. Denarni vlog prom. K 44,396*886*60.

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 %, z 1 1/4 %, na amortizacijo ali pa po 5 1/4 %, brez amortizacije; na menico po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Franc Keber

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Zahtevajte veliki najnovejši cenik, ki ga vsak dan razpošiljam brezplačno in poštne pristat.

Veliki cenik na zahtevo zastonj!

Cenjenim nevestam in ženinom

priporočam svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga v največji izbiri, po najnižjih cenah kakor:

zakonske prstane, prstane s kamni, broške, uhane, verižice, okraske ter drugo zlatnino, srebrnino in briljante, švicarske ure najbolj slovečih znamk, kakor tudi salonske-stenske ure in ure

budilke.

Z velespoštovanjem

87 10—6 **H. SUTTNER, Ljubljana,** Glavni trg, nasproti rotovža.

Pozor! Citaj! Pozor! Pakraške želodčne kapljice

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, uspeh siguran. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaestorica) 5 K franco na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Schicht-ovo milo je najboljše!

Glej, fara gleda cela 2442 1 d

Na oblčila bela, Brez lukenj, ne akrpana, Le Anka naša jih ma. Ker milo je od Schichta vzela, Ji vsaka nit ostane cela.

Trgovina z oblačilnim blagom! Marija Rovšek,

Ljubljana, Kolodvorske ulice števil. 35 nasproti „Tišlerjeve gostilne“. Največja zaloga izgotovljenih oblek, zimskih sukenj in havelokov domačega izdelka. — Velika izbor klobukov, kovčegov, dežnikov, čevljev, perila in raznega drugega blaga. — Ker dobivam blago naravnost iz tovarn, mi je mogoče postreči z najboljšim in svežim blagom po najnižjih cenah. Priporočam se prav toplo preč. duhovščini, p. n. občinstvu iz mesta in z dežele, posebno vsem potnikom, ki odhajate v Ameriko ali prihajate nazaj, — Predno si nakupite obleko, ogledajte si mojo zalogo in prepričali se bodete, da prodajam najboljše blago po zelo nizkih cenah brez konkurence.

Z velespoštovanjem 2519 52—12

Marija Rovšek, trgovka, Kolodvorske ul. 35, nasproti „Tišlerjeve gostilne“

Zahtevajte zastonj

in franco moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 1000 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in starih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glasbütte kakor tudi vseh vrst solidnih starih in srebrnih po izvršnih tovarniških cenah.

Nikel, remont. ura K 3—
sist. Roskopf patent ura K 4—
črna jek. rem. ura K 4—
švic. izvir. Roskopf pat. ura K 5—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. „Gloria“ 7-60
„dvojni plašč“ 11-50
oklep verižica z ravnico
na pero in karab. 15 gr. težka 2-50
ruska Tula nikel. ura s sidro „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukavico K 3-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3—
švicarska ura K 2-80.

Za vsako uro Stejno pismono jamstvo! Nikak riziko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj! Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu 1789 (Brüx) št. 654, Češko. 100—45

OSREDNJA BANKA

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in čuvstva zaloga brezplačno.

CESKIH HRANILNIC, Podružnica: BUNAJ, I., Wipplingerstr. 22 (Ustřední banka českých spořitelén)

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 1/2 % in 5 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4 %, bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kaveče.

Del. kap. 7,000.000— Telegrami: „Sporobanka“. Depoziranje kavečij in vadij raznih vrst. Eskont menic samo denarnih zavodov. Bankovne informacije in svete brezplačno.

Pred. šte. 351. Usnje za voščeno s
močnimi podplati K 8-50.
Pred. šte. 361. Box calf z angleškimi
podplati K 12-50.

Pred. šte. 690. Irhovina s šivanimi
podplati K 6-—
Pred. šte. 720. Isti iz lakovine K 6-30.

Prva in največja zaloga na Kranjskem FRAN SZANTNER

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4

dobavlja kot znano **najboljše čevlje.**

Pri naročilih zadostuje pred. številka.

Zunanja naročila proti povzotju.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Nepriležni izdelki se zamenjajo.

Pred. šte. 747. Cheorette s šivanimi
podplati K 9-—
Pred. šte. 745. Glasgow Cheveau s
močnimi podplati K 11-—.

Pred. šte. 553. Sabakid K. 10-50
podplati K 13-—
610. Lakovina K 12-—
(1323 19)

Vinorejsko društvo v Ormožu

prideji v četrtek, dne 31. januarja 1907 v
dvorani gostilne g. Antona Skorčiča

prvi vinski sejem

Ponujala se bodo vina lanskega, prav dobrega
pridelka, kakor tudi vina starejših letnikov iz vseh
vinorodnih krajev ormoško-ljutomerskih gorc.

Začetek ob 11. uri predpold.

Železniške zveze z Ormožem:

Iz Maribora odh. pošt. vlaka ob 8-15 predpoldne.
Iz Ljubljane " " 5-09
Prihod v Ormož ob 10-24 predpoldne.

Odhod iz Ormoža:
ob 1-23 pop. brzovlak na Pragersko-Maribor-Ljubljana.
" 4-37 " pošt. vlak " " "

Ormož, v januarju 1907.

89 3-3

Za odbor „Vinorejskega društva“

Dr. I. Geršak, načelnik.

Najvišje odlikovanje na
mednarodni razstavi v
Milanu 1906
(avst. razst.)
2745 III a

1 škatlja 20 vinarjev, 11 škatelj 2 kroni.
Naročila izvršuje nattočneje lekar **PICCOLI**,
Ljubljana, Dunajska cesta.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svačarska tovarna. — Ustan. pred 100 leti

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,

voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škatljah v poljubni veli-
kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek
in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplotno priporoča in zagotavlja točno in
pošteno postrežbi.

1550 52-9 LJUBLJANA, Prešernove (Slonove) ulice 7. Perlesova hiša.

HLODE!!

kupuje po najugodnejših cenah
proti gotovini parna žaga **DEGHENGI**
v Ljubljani, in sicer:

smrekove	od 30 cm	debele	naprej	kub. met.	K 19.—
jelkove	30	"	"	"	K 18.—
borove	30	"	"	"	K 17.50
bukove	30	"	"	"	K 18.—
hrastove	30	"	"	"	K 37.—

pod mero in škartne hlode 1/3 manj.

Postavljeni franco Ljubljana, državni kolo-
dvor Šiška. 225 28

FR. ČUDEN,

urar in trgovec v Ljubljani. Samo nasproti frančiškanske cerkve.

Častiti 99. ženini in neveste!

Največja in najbogatejša zaloga lepih
zakonskih prstanov, uhanov
s krasnimi briljanti itd.

Lepe stenske ure in bu-
dike, jako lepe in nove oblike.

Največja izbira namizne opre-
ve, nastavkov itd. vpravem srebru
in China-srebru. Vse po najnižjih
cenah in najlepši obliki.

Na zahtevo veliki cenik s koledarjem in
posebej še cenik za China-srebro tudi po pošti
franko in zastoj.

Zlata 14 kar. anker rem. ura, bije čet-
rtinke in ure **gld. 75.**

Ista s trojnim zlatim pokrovom **gld. 95.**
Sliki enaka 80 g v zlatu težka, s tremi
močnimi pokrovi, bije minute, če-
rtinke in ure, kaže mesece, tedne,
dni in luno **gld. 230.**

Vabi in se priporoča za obilni obisk

131-3

Fr. Čuden,

urar in trgovec na drobno in debelo v Ljubljani
samo nasproti frančiškanske cerkve.

FERDO PRIMOŽIČ,

mizarski mojster,

Ljubljana, Hilšerjeve ulice šte. 5

izdeluje vsa stavbena in pohištvena dela, oprave gostiln, hotelov in prodajalnic.
Priporoča se osobito prečast. cerkvenim predstojništvom za napravo spovednic, klečalni-
kov, klopij in omar za paramente. — Načrti in proračuni brezplačno.

Poskrbi vse vrste parkete, deščice za tla, prevzame polaganje istih in poprave
starih podov, kakor tudi voščeno in snazenje istih tu in na deželi. Prodaja in po-
šilja tudi po pošti domače voščilo (kuhani vosek). 139 10-2

Solidno delo, točna in cena postrežba.

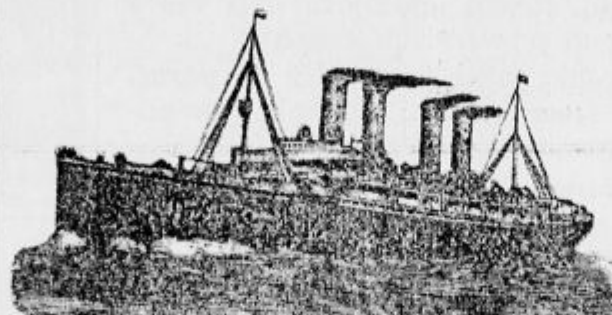
Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz

Bremena

New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori nave-
denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2518 52-12

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
kajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-
ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

FILIP FAJDIGA,

zaloga pohištva 902 52-25

Ljubljana,

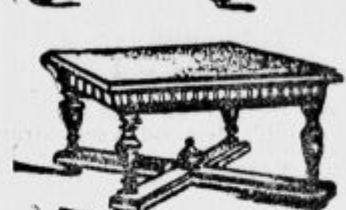
Sv. Petra cesta 19

priporoča svojo veliko

zalogo raznovrstnega

pohištva

po najnižjih cenah.

Trgovina

v Šmarju pri Grosopljem :

dobro vpeljana, se odda v na-
jem s stanovanjem s 1. marcem
tekočega leta. Trgovina je v hiši
nasproti farne cerkve ter obstoji že
nad 5 let, preje g. M. Lavrenčič. —
Pogoji ugodni. 134 2-2

Več se izve pri lastniku **Ant.**
Škerjancu v Šmarju.

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež

le iz kranjskega lanenega olja

1619 100-81 prodaja

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv

firnežev, lakov in steklarskega kle-
ja. Največja zaloga

karbolineja in gipsa.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir

Telefon 154.

Delavnica:

Miklošičeva cesta št. 6

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopčev za pleskarje, sti-
karje in zidarje, štedilnega mazila
za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa
v najino stroko spadajoče delo v mestu
in na deželi kot priznane ročno in fino
po najnižjih cenah. 765 52-30

Herbabny-jev podfosfornokisli

apneno-železni sirup.

Ta je že 37 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izobno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“**, DUNAJ, VII. 1, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi je nadalje pri gospodih lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Reki, Novem mestu, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volšperku.

Zaloga skoro vseh lekarnah.

Herbabny-jev okrepljeni

Sarsaparilla - sirup.

Je že 32 let uveden in najboljši preizkušen. — Izvratno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1-70, po pošti 40 vin. več za zavitek.

2622 20-6

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje **izobno**

2469 150-19

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Solidno delo!

Nizke cene!

Josip Stariha

692 F. S. Noll-jev naslednik 52-30
Ljubljana, Vodnikov trg

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za vsa

kleparska in vodovodna

dela kakor tudi za vsa v to stroko spadajoča popravila.

Pekarija

s stanovanjem in prodajalno

se daje **takoj v najem**. — Posebno ugodno za iste, ki bi želeli postati samostojni in tudi razumejo slaščičarstvo. Vprašanje na „poste restante“ **L. B. 156** — Idrija. 151 3-2

PETER WERNIG

c. kr. dvorni izdelovalec orožja

Borovlje, Koroško.

izumitelj in izdelovalec

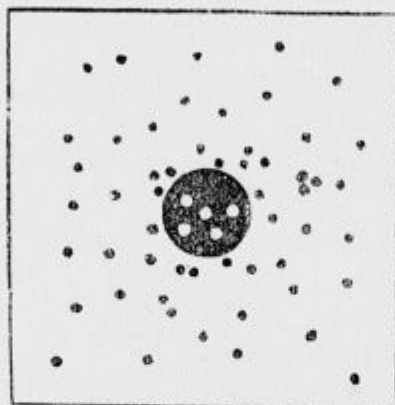
triumf-riefled pušk in Wernig-universal pušk

z najgostejšimi, doslej nepoznanimi, **neprekosljivimi cevni vijali** (Bohrung), ki omogoča, da je strel izredno nagel in močan. za kar se **popolno jamči**, po zmernih cenah, priporoča vsem p. n. lovcem svoje

najizbornejše izdelke

kakor trocevke, lahke kot pero, odl. risanice (stuce), dvocevne risanice (Bockgewehr), puške za streljanje v tarčo (Büchsenflinten), Mannlicherjeve schönauške risanice, kakor tudi Weringove čveterocevke itd.

Ceniki zastoj in franko. 81 10-3

ANTON PRESKER

744 52-19
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14
Odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1904.

Odlikovan z zlato kolajno in križcem v Londonu 1905.

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za vsa **duhovniške obleke** in izdelovanje vsakovrstne **izgotovljene obleke**.
Iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo **izgotovljene obleke**.
posebno na naveleke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Beharitar uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Zaloznik c. kr. avstr. državnih uradnikov

Klobuke,

cilindre in čepice

v najnovejših faconah in v velikih izberah
priporoča 112 52-2

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

900 24 **F. HITI**

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

Pri nakupovanju

= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =

se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 4.

811 52-25

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti **duhovščini** in cerkvenim **predstojništvom** kakor p. n. **občinstvu** za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za **steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki**, stavbno ter **portalno steklarstvo** kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1731 52-11

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

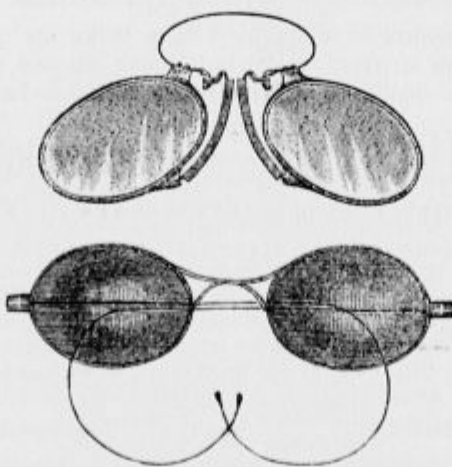

Fr. P. Zajec

optični zavod

Ljubljana, Stari trg št. 26

priporoča čast. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo **optičnih izdelkov**, kot vsake vrste očala, ščipalnice, toplomere, zrakomere, daljnogleda, kompase, vremenske hišice, vage vodoravnosti, vage za v ino, žganje, mleko itd.

Vsa zunanja naročila
odpošiljam z obratno pošto.

Popravila

očal, barometrov itd. se izvrše najbolje in ceno.

Prosim, zahtevajte novi ilustrovani cenik, katerega pošiljam franko.

Očala in ščipalci

se napravljajo po zdravniškem receptu. 2919 5-5

Obrnite se na domačo trdiko, kjer boste postreženi z dobrim blagom.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Oraben 25, Mala stran, Most ulice 17, Žitkov. Brno, Baden, Cejka Lips, Cejka Kamnica, Moravski Zumberg, Hódling, Novi Jičín, Písen, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogel Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiesner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 62, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XXI. Hauptstrasse 72.

Menjalnična delniška družba 45 150-9

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 15.000.000. Reser. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

mož proti takemu navalu! Zato se ljudstvo ne more otresti koprneče plahosti (solisti), ki ga navdaja. V gosli se začuje lep otožen jugoslovanski motiv, ki se večkrat ponavlja, kakor bi si slep goodec hotel zaigrati zadnjič priljubljeno pesem, solist in za njim mešani zbor pa s plahim, skrb in veliko bojazen in nezaupnost v svojo moč izražajočim istotako jugoslovanskim motivom (posebno karakteristična je padajoča zvečana sekunda) prosí presveto Devico pomoči. Zakaj turška druhal se drvi v grozo vzbujajočem hrušču, v instrumentih se že čuje razbijanje na cerkvena vrata, ki vzbujajo smrtni strah po cerkvi. Paša sam v diru na konju pripeketa (posebno instrumenti) čez prag — toda čudo čudovito! nogočen, dolg pedalni ton znači, da paša kakor pribit ostane na mestu. Višji instrumenti se sicer trudijo naprej, ali bas se ne gane in se mora nazadnje počasi pomakniti nazaj, znižuje se počasi navzdol za celo kvinto). Kdo ga je prižgal? Sopran-solo nam razloži v hvaležnem spevu, da ga je Marija s srditimi, svigajočim pogledom (kar je prav značilno izraženo v spevu) ustavila in prestrašila, da se v divjem begu in pekanju (v instrumentih) spusti s celo druhaljo po hribu navzdol. — V veselje, navdušeno pesem nad srečno rešitvijo se izlije začetni motiv, ki so z njim bedni kristjani prosili pomoči za nebes. Veličasten, mogočen zbor nazadnje slavi Marijo, kristjanov pomočnico; v orkestru — se zdi — se že poznajo sledovi prestane groze, nekak daljni odmev trepetja, ki ga srca ubogih vaščanov še niso mogla premagati. Toda nazadnje konča orkester vse delo v zmagovalnih fanfarah. — Tako pojmi mo delo. Seveda bi bilo za natančno umevanje treba obširnega študija, zakaj skladba je globoke umetniške vrednosti, brzokone najboljšo delo za našo slovensko glasbo prezaslužnega skladatelja. Lahko čestitamo nepridržano skladatelju, zakaj skladba je popolno mojstersko delo.

Orkester se je znal bolj krotiti, kar je pripomoglo, da so solisti prišli bolj do veljave. Skoda, da altistinja gdč. Angela Malič s svojim značilnim, jeklenim glasom nima hvaležnejše vloge. — Gdč. Josipina Susteršič bo gotovo izvrstna moč za solo-nastope, ko se nekoliko okrepi.

Kar smo zadnjič poročali o dičnem pevcu g. vitezu Cammarota, ki se kar igra s svojim mogočnim, gladkim, čistim in okroglim tenorom, — to potrdimo tudi sedaj. Ugajal je zlasti v solo-vlogah med zbohom.

G. Juliju Betetto je občinstvo z večkratnim aplavzom pokazalo priznanje.

Mali moški zbor, ki je nastopil za steno v Hudovernikovi »V celici«, — je bil zadnjič tak, da bi ga bili lahko pograjali, kar smo pa opustili, da nismo kalili celotnega, ugodnega vtisa. Včeraj se je častno odlikoval.

»Nazaj v planinski raj« je rajsko pesem in so jo rajsko peli.

Da ne ponavljamo hvale, ki smo jo že zadnjič izrekli vodstvu in zboru, — konstatujemo samo, kar je ob zadnjem koncertu izustil nek tržaški domoljub: »Takega zbora ne premore zlepa kako avstrijsko mesto!«

Književnost in umetnost.

* Nekaj dobromislečih svetov orglarski šoli v Ljubljani. Ker imamo Slovenci razum »Glasbene Matice« skoraj edino strokovno šolo, kjer se muzikalni nadarjeni mladeniči v orgljanju in petju izobražujejo, sem mislil že zdavnej podati sledeče vrstice v predvarek: Znano je vsakemu narodu, ki ima količkaj dotike z našim, da so Slovenci rojeni pevci, vendar pa se moramo čuditi, da naših ljudi tako malo od tega živi. Ali je temu kriva zanesenost, komoditeta, revščina ali domoljubje, to naj pač sodijo merodajni krogi, — po mojem mnenju je kriva največ sicer vsega priznanja vredna slavna orglarska šola. Nekateri ljudje, posebno na deželi, smatrajo orglarjo kakor kak obrt, oziroma še laglje. Ako je len, bolehen ali kakšne druge nadloge deležen, si mislijo: za orgljanje bo že dober, ne pomislijo pa pri tem nikdar, ima li veselje, oziroma naravni dar (talent) za to. Taki ljudje pripeljejo svojega nadebudnega sinčka v orglarsko šolo in niso redki, kateri mislijo, da bo čez dva ali tri mesece, ako ne bloje, vsaj toliko znal, kot njihov »šomašter« (kar vam bo čez dva ali tri mesece, ako ne bloje, vsaj zopet nekateri, ki ostanejo po tri leta, ki bi jim pa čisto primerno lahko rekli: Janezek v šolo, Janez iz šole, samo da zleze, pa je zadovoljen. Takim in enakim učencem naj bi se po preteku dveh ali treh mesecev kar v obraz povedalo, da niso za ta posel. Bolje manj učenec, kot pa polna šola, in med temi polovica slabih, kajti ti poslednji že s tem veliko škodujejo, ko zavzemajo prostor pri orglah, glasovirju in harmoniju. Službe so pri nas sicer redke, ki bi »kaj prida nesle«, zato bi se moral vsak malo širje ogledati. Pri bratskem narodu hrvaškem na primer je skoraj vedno dobrih služb na razpolago; seveda se pa od takega organista, oziroma zborovodje, učitelja na glasovirju ali pevca v prvi vrsti zahteva močnatost in salonska okretnost, ravno te pa pri naših ljudeh ni. Kako bo n. pr. tak boječ umetnik podučeval z uspehom na glasovirju, ko se takorekoč učitelj učenca boji. Kako bo n. pr. tak organist, oziroma pevovodja imponiral celemu zboru? Po mojem mnenju je tega kriva enostranska naobrazba. Orglarski učenec naj bi takoj od začetka imeli širji delokrog, boljši in nadarjeni učenec naj bi se v večernih urah pridno vadili v »Glasbeni Matici« na vseh mogočih instrumentih, v drugem letu naj bi pohačali vse opere in operete v slovenskem gledališču, saj mislim, da bi se dovoljenje za brezplačno pohanje lahko do-

seglo, saj bi to deželi sami s časom bilo na pomen in slavo, če že ne na korist. V tretjem letu bi se mogoče lahko boljšim pevcem dovolilo, da bi sempatje v opernem zboru sodelovali. Kar bi pa bilo posebno nadarjenih, naj bi se od strani šolskega vodstva slavnemu deželnemu odboru za podporo nadaljnjih študij priporočili, ako bi se pa s tem nič ne doseglo, naj bi še eno leto ostal v Cecilijanski šoli tak učenec; mislim, da se pač pozneje ne bi strasil nobenega podvzetja, ker bi bil vsestransko naobrazan in bi mu nič ne bilo novega. So pa zopet drugi, ki imajo mogoče pretirno glavo in prenerodne prste za igranje, pač pa dobro grlo za petje. Tudi na te naj bi se oziralo in se jih napotilo do višje izobrazbe in boljšega kruha. Mnogim je znano, koliko slave so, oziroma še uživajo svetovnoznani tenoristi gg. Trtnik, Bučar, Pogačnik in še mnogo drugih. Zgornja gospoda so vsi bili, oziroma so še na dvornih operah in priznani izmed najboljših svetovnih pevcov. Uverjen sem pa, da se še veliko takih talentov in grl med našim narodom nahaja. Nedavno je bila za Djakovo razpisana služba koralnega pevca, oziroma za male tenorske sposobnega prvega tenorja. Opravila ima pol ure na dan, plače pa 1200 kron v denarju, 24 kvadratnih metrov drva in prosto stanovanje z vrtom, torej do 800 forintov skupno, kar je proti kranjskim organistovskim službam sijajno. Bilo je trikrat razpisano v »Slovenca«, pa ni bilo dobiti niti enega 20 do 30 let starega tenorja, ki bi vsaj »a« mogel peti. Pač čudno! Med Hrvati so tudi druge službe na razpolago, kot n. pr. pevovodja in učitelj tamburanja, organist in obenem lahko glasovir podučuje, kar z lahkoto do 1000 gl. na leto zasluži. Hrvati ljubijo glasbo, vendar pa nimajo dovolj učiteljev iz svoje sredine. Dosedaj imajo večidel Nemce in Čehe, vendar pa imajo Slovenci povsod prednost. Torej kakor vidite, polje je veliko, le dobrih delavcev je potreba, po bode bogato obrodilo. To se bo pa doseglo po primerni prenosovi slavne Cecilijanske šole, katera z lahkoto veliko pripomore, in pa neumornem trudu vsakega posameznega interesata. S tem dopisom nisem imel v mislih nikogar žaliti, imel sem le najboljše voljo, ako bi mogel s tem komu koristiti. J. P.

Dnevne novice.

+ Javen shod pri Sv. Luciji na Goriškem. V nedeljo, dne 27. t. m. se je vršil pri Sv. Luciji na Goriškem javen shod, ki je bil posebno od delavstva dobro obiskan. Predsednikom shoda je bil izvoljen enoglasno spoštovani domači gospod župnik Habjan, govorila sta pa gospod Ivan Nep. Gostinčar o političnem položaju in starostnem zavarovanju delavcev in pa gospod Jakob Milavec o železničarskih težnjah. Udeležniki so bili prav zadovoljni s shodom in se odločno izrekli proti zopetnji kandidaturi Gabrščkovi, ki ga nameravajo liberalci zopet kandidirati. Nasprotnikov na shodu ni bilo.

+ Dr. Kogoj kapitularal. Z Jesenic se nam poroča: Na ukaz deželnega odbora sklical je župan dr. Kogoj občinsko sejo na večer pred Svečnico. Na dnevni red je dal proračun za leto 1907 in oddajo savskega vodovoda. Zahteve, da se odstrani občinski tajnik Humer, ni dal na dnevi red. Z napetostjo vse pričakuje seje.

+ Duhovniške vesti. Začasni pokoj je dovoljen čč. gg. Rudolfu Gregorič, župniku v Kolovratu in Ivanu Jegliču, kapelanu v Podbrezju. — Župni upravitelj v Kolovratu je postal gospod Adolf Knol, dosedaj župni upravitelj na Sv. Planini.

+ Učiteljska imenovanja. Nastavljeni so oziroma definitivni so postali naslednji učitelji oziroma učiteljice gg.: Marija Blagajne, Gorišek v Skocijanu, Pintar Josip v Grosupljem, Brezovar Matija v St. Rupertu, Jos. Verbič v St. Janžu, Golob Ivan v Cerklah, Ivana Lampe v Predosljah, Muc Josipina v Černici vasi, Ferlič Angela v Metliki, Marija Uršič v Vrhpolju, Karol Gregorec v Toplicah pri Novem mestu, Adela Fabiani v Šmartnem pod Šmarno goro, Krašovič Ana na dekliški šoli v Ribnici, Pezdur Marija in Antonija Hribar obe v St. Vidu pri Zatičini, Blagajne Ivan nadučitelj in Doroteja Dereani učiteljica na Vačah, Garvas Ivan v Faravasi, Iv. Dular v Vavtvasi, Čepon Janez v Polhovem Gradcu, Ponikvar Alojzij v Trniju, Požar na Dobravo, Kozjak Fr. na šestrazrednico v Toplicah-Zagorju, Erbežnik Avgusta k Devici M. v Polju, Marija Znanec v Dobruhi. V pokoj stopi gosp. Avgust Adamič nadučitelj pri Sv. Petru v Ljubljani.

+ Italijansko vseučiliško vprašanje. V četrtek je »Piccolo« poročal, da se je vlada začela pogajati z italijanskimi poslanci, kako »rediti italijansko vseučiliško vprašanje glede na priznanje izpitov avstrijskih laških vseučilišnikov na univerzah v italijanskem kraljestvu. Od nedelje pa poročajo z Dunaja laškimi listi, da so italijanski poslanci v petek vprašali ministrskega predsednika Becka, kdaj misli začeti z delom. Beck jim je odgovoril, da je naučno ministrstvo že izdelalo načrt naredbe, s katero se pripoznajo v Avstriji pod gotovimi pogoji izpiti na laških vseučiliščih v kraljestvu, da pa je vsled ogromnega parlamentarnega dela ni mogel še pregledati. V soboto so se pa začele konference laških poslancev z vlado, toda vprašanje se ni moglo rešiti, ne v celoti, ne v podrobnostih. Laški poslanci vzlic temu zahtevajo gotovih

garancij za svoje zahteve še predno se razide zbornica. Tudi italijanski vseučilišniki pripravljajo manifestacije.

+ Na progi Jesenice-Trbiž se opustita menda že s 1. februarjem vlaka 1718 in 1719 do 30. aprila. Tako je odredilo ravnanje državnih železnic v Trstu v sporazumu z občinskimi zastopi na Dovjem, v Kranjski gori, Ratech in Beli peči. Vlaka bodeta torej vozila iz Ljubljane samo do Jesenic, poleti pa ostanejo zopet vsi vlaki.

+ Občinske volitve v Kotredežu pri Zagorju. — Skandal pred sklepom volitev. Ko se je pričela volitev namestnikov v I. razredu, je zunaj nastal vrišč. Županovi otroci, ki so že poprej zbadali in zasramovali mirne neodvisne volivce, so jih sedaj dejansko napadli. Nadebudni sinček, ki je ravno izostal iz šole, je popolnoma brez povoda udaril nekega volivca. Dvajsetletna hči županova pa se je — istotako brez povoda — zaletela v gosp. kaplana iz Čemšenika, razbila mu očala in ga hotela podreti na tla. Enega je udarila, drugega je opraskala po nosu, tretjemu je odtrgala kravato. Volivci so bili zelo ogorčeni, vendar so samo branili, da se ni moglo zgoditi kaj posebnega hudega, in se obdržali v dostojnih mejah. Zahtevali so, naj župan otrokom svojim zapove, da dajo mir. A hišni oče župan je le gledal, storil pa ničesar. Ko je bilo že precej mirno, ja zagodrnjal: »Volitev se razvejlavi!« Volivci so ugovarjali, češ, da za to nikakor ni dovolj povoda, če je ženska huda, saj izmed volivcev ni nobeden nikomur hudega storil. Liberalen ud volivne komisije T. K. iz Zagorja pa je hitro vstal in odšel. Volivci so zahtevali, naj se volitev konča in sestavi zapisnik, a župan Franc Drnovšek ni hotel. Naposled so se volivci ogorčeni razšli. Pri odhodu so jih županove ženske polivale, otroci pa so še zunaj po cesti za njimi metali kamenje in polena. Vsi so se zgražali: »Torej takega župana smo imeli!« Užaljeni volilci I. in II. razreda in nekateri iz tretjega razreda so se potem zbrali v pošteni gostilni. Ni še bilo zlepa videti v našem kraju, da bi bili ljudje tako odkritosrčno edini, kakor so bili tukaj. Zadovoljni so bili, da so se vzdržali v dostojnih mejah. Spoznali so, kakor morda še nikdar poprej, da je res sveta dolžnost poštenega moža, da gre k volitvi. Vsi so si obljubili, da če bo še enkrat volitev, pridejo zopet in pripeljejo s seboj še tiste svoje sosedo, ki so sedaj ostali doma. Želijo vsi, da bi zopetne volitve ne bile več v županovi hiši. Če pa vendarle bodo tamkaj, bodo prišli vseno a bodo zahtevali primerno orožniško stražo. Še nekaj zanimivega. Maloštevilni županovi pristaši izmed volivcev, dasi poparjeni, so se vendar obnašali precej dostojno. Le tam v kotu so, kakor se pripoveduje našli klobuk, in ta jih je zapeljal. Mislili so, da je last enega izmed nasprotnikov. Zato jih je baie par precej krepko v njega — pljvalo. Toda nesreča je hotela, da je bil to klobuk njihovega so-mišljenika in častnega občana I. M., ki se je bil potrudil iz Zagorja reševati župana in njegove kandidate. — Tako je bil onečaščen klobuk edinega častnega člana kotredeške občine od tistih, ki so si ga za častnega občana izvolili. Bo vsaj drugič s tem večjim veseljem šel za nje voliti!

+ Dvanajsturni obstrukcijski govor je imel v hrvaškem saboru v petek dr. Josip Frank.

+ Nagla smrt. Nagle smrti sta v Trstu umrla 74 let stari Jožef Schabel v svojem stanovanju v ulici Scorzeria in 64letni postrešček Jožef Bagatto v ulici Giulia.

+ Umrla je v Trstu vdova rajnega goriškega župana, Adela Venuti. Truplo prepeljejo v Gorico.

+ Mornariška vest. Avstrijska eskadra odplave letos na vaje v levantske vode; vaje bodo trajale 8 tednov. Nova ladja »Erzh. Friedrich« se bo priklopila brodovju 31. t. m. Torpedno brodovje ostane v dalmatinskih vodah.

+ Ponesrečeni vlom. Neki Ernest Kristjančič je hotel v soboto zvečer vlomiti v jedilno trgovino Orzan. Skril se je zvečer na dvorišču pod voz in ponoči jel obdelavati vrata trgovine. Sum sta slišala krčmar Jožef Štrukelj, ki stanuje v isti hiši (ulica Alvarez št. 2) in gospod Birska, ki sta tika, ki se je medtem zopet skril pod voz, ujela in izročila policiji.

+ 150 orožniških mest je izpraznjenih v Trstu, Istri in na Goriškem. Kdor želi postati orožnik, naj se za pojasnila obrne na žandarmerijsko poveljstvo v Trstu.

+ Umrla je v Trebnjem gospa Terezija Rom, stara 79 let. — V Gradcu je umrla gospa. Ana Paener roj. Wutscher stara 57 let, rodem z Dolenjskega.

+ Veterinarska služba. Veterinarski inspektor gospod Ivan Munda je imenovan za veterinarskega referenta za Kranjsko.

+ Tovorni vlak je skočil s tira včeraj pod mostom pri Občini in je nekaj voz lahko poškodovanih.

+ Gradež blokiran od ledu. Porobrodna zveza z Gradežem je bila tri dni onemogočena, ker je bil Gradež blokiran od ledu.

+ Iz Bohinja. Živa potreba prebivalcem v občini Bohinjska Bistrica je, da bi poseben pismonoša, kakor po vasi Bistrici, tako tudi po stranskih vaseh donášal redno pisma strankam na dom. Sedaj ista poljubno in prostovoljno nosijo šolski otroci strankam; seveda, pripe-tijo se razni neredi, ker otroci pogostokrat listine in pisma poizgube. Ni ne reda, ne varnosti. Uvaževaje opisano potrebo za prebivalce cele občine, sklenil je občinski odbor na Bistrici v seji, dne 7. t. m., naročiti županstvu, naj naprosi slavno c. kr. pošto in brzojavno ravnanje v Trstu, da isto nastavi posebnega pismonoša, ki bo donášal pi-

sma strankam vsak dan, ali vsaj trikrat na teden redno strankam po stranskih vaseh: Brod, Savica, Kamnje, Laški Rovt, Zlan, Ravne in Nemški Rovt. Nadalje prosí županstvo, slavno ravnanje naj postavi poštno nabiralnike na Kamnjih, Poljih in Nemškem Rovtu. Tudi z ozirom na vedno bolj naraščujoč promet tujcev, zlasti v poletni sezoni, bo le poseben pismonoša mogel ustreči strankam. — Kaj živahne so letos naše gorske ceste. Vozniki domačini od ranega jutra do poznega večera vozijo dolge hode na bistrski kolodvor. Nekako tužno je človeku, opazujočemu — cele vlake voznikov; nehoti si misli, toliko desetletij so te temnokošate smreke kljubovale vetrovom in neomejeno gospodinjile ob pobočju gora in gorskih ravnin. In sedaj morajo sirote oropane svoje krasote po tej prozični poti dol na kolodvor — proti Trstu. Tudi v tem oziru bo treba previdnosti, da neusmiljena sekira ne spremeni divjeromantičnega Bohinja — v skalnati Kras.

+ Nova šola. Iz Begunj pri Cerknici se nam poroča: V soboto, dne 19. t. m. je bil za Meniceves vesel dan. Blagoslovila se je krasna, v modernem slogu zidana in z vsemi u-nimi pripomočki opremljena nova šola. Točno ob 8. uri zjutraj je korakala šolska mladina z učiteljstvom, g. okrajnim glavarjem, krajnim šolskim svetom in mnogimi stariši v bližnjo župno cerkev k sveti maši. Ko je bila ta končana, vrnili so se skupno v novo šolsko poslopje, kjer je bil sicer že dalj časa poprej šolski pouk, a radi nekaterih še ne dovršenih del se ni moglo vršiti to opravilo. V krasno olepšani sobi se je zbrala vsa šolska mladina in več starišev, ki so nestrno pričakovali začeljenega trenutka. Kmalu na to pride g. župnik Franc Dimnik v spremstvu g. okrajnega glavarja iz Logatca Ivana Kremenšeka, g. okr. nadzornika Ivana Thume in korporativno zastopana krajnega šolskega sveta ter domačih občinskih zastopnikov. Gospod župnik je imel lep govor na šolsko mladino in druge navzoče o pomenu blagoslovljenja in namenu šole. Po blagoslovljenju je držal gosp. okr. glavar pomemben govor o potrebi, koristi in gradbi nove, krasne šolske stavbe. Za njim je govoril g. nadzornik, ki je kratko in jedrnat opisal korist šolske odgoje ter to priporočal navzočemu učiteljstvu gojiti z vso verno. Za njim nastopi mala učenka Olga de Toni, ki je pogumno in tako z lepim nastopom imela svoj navzočim prišla solza v oči. Končni govor je imel gosp. nadučitelj M. Kabaj, ki je z lepimi besedami navduševal šolsko mladino za majhen in zahvalen govor, da je mnogim vstrajno pridnost, redno hojo v šolo in hvaležnost starišem za krasno novo stavbo. Zahvalivši se vsem, ki so se trudili pri zgradbi, končal je svoj govor s trikratnim slava na očeta našega šolstva — na presvitlega cesarja. S tem je bil oficijelni del slavnosti končan. Veselega srca in zadovoljna se je razšla šolska mladina naša v krasno izdelano in z zastavami olepšano novo stavbo. Pred poslopjem je čakal g. Makso Šeber, fotograf iz Postojne, ki je naslikal mnogobrojno množico s poslopjem vred v trajen sponi in tega slavnostnega dne. Za tem se je zbrala v novi šoli kolovdacijska komisija, ki je trajala preko pol-dneva. Splošno priznanje in pohvala se je izrekla zidar-skemu mojstru g. Ivanu Bonkotu za vestno, lepo in trpežno izvršeno delo. Nasprotno pa je padla marsikatera trpka beseda radi površnega mizarskega dela. Ko je komisija opravila svoj posel, sešli so se vsi udje komisije z učiteljstvom vred pri predsedniku krajnega šolskega sveta g. Ivanu Stergulecu na skupni obed (banket), kjer so bili postreženi izvrstno. Med pogovorom, zabavo in napitnicami se je spomnil g. nadučitelj tudi onih otrok ob mejah naše domovine, ki nimajo take sreče kot naši otroci — krasno šolsko stavbo in poduk v materinščini. Opozoril je navzoče na našo družbo sv. Cirila in Metoda. Gdč. učiteljica M. Zele je nabrala od navzočih za družbo 14 K 60 v. — Pri tej priliki naj omenimo ude novega krajnega šolskega sveta in sicer od občinskega odbora v Cerknici izvoljeni so gg.: Anton Bonač, Jakob Meden, Jurij Meden, Ivan Žitnik, Gregor Svigelj, krajni šolski nadzornik in novoizvoljeni predsednik Ivan Stergulec, zastopnik cerkve g. župnik Franc Dimnik, in zastopnik šole g. nadučitelj M. Kabaj. Prezreti ne smemo tudi predsednika stavbenega odbora in podžupana g. Andreja Debeveca, ki ima radi zamude časa in mnogo požrtvovalnosti velike zasluge pri zgradbi nove šolske stavbe. V lepi napitnici je g. okr. glavar vse te gospode predstavil kot vzgled složnega delovanja za dobro in plemenito stvar — za napredek šolstva in omike. Splošna navada je, da se nove šole pri slovesnem otvorjenju hvalijo, da ne rečem pretirano hvalijo. Videli smo več novih šol, še več pa starih, ki pa nikakor niso vredne pohvale, marveč graje, ker ne vstržajo povsem svojemu namenu. Največ je šol širom naše domovine premajhnih, z jako majhnimi šolskimi sobami, brez prave ventilacije; stanovanja za učitelje voditelje so, brez malo izjem, podobna kurnikom, majhna so in vlažna, borna, nezdrava in neprimerna. Kdaj bo prišlo naše ljudstvo do prepričanja, da so šolski otroci ljudje in ne živina? Šolski prostori morajo biti zračni, visoki, svetli, prostorni in zdravi; ravno taka morajo biti tudi stanovanja za učiteljstvo, — ker ti so menda tudi ljudje! Saj pri novih šolah naj bi se gledalo na to! Veliko varčevanje in stiskanje pri novih šolskih stavbah — čez nekaj let je pa vse premajhno in pretensno, je po našem mnenju bolezen, ki se mora odpraviti. Na ta način se ne varčuje, marveč zapravlja denar. Tega prepričanja je Jakš. Ko so Meniševci prišli v stiske radi premajhne stare šole, poklical je krajni šolski

svet imenovanega gospoda na posvetovanje. Ta jim je odločno povedal, da, če mislijo zidati šolo, naj zidajo tako, ki bo vstrezala šolskim potrebam za več rodov, ne pa samo za nekaj let. Meniševci so poslušali ta dober svet, napravil jim je načrte in stroškovnik. Delo se je pričelo in izvršilo pod njegovim vestnim nadzorstvom. Slučaj je nanesel, da je bila ravno med zgrabdo nove šole ustanovljena v Menišiji nova župnija. V Begunjah je bila prej mala, stara in slaba cerkevica kot prejšnja cerkniška podružnica. Že davno je bila občna želja po novi cerkvi. Ko je bila ustanovljena nova župnija, lotili so se Meniševci dela. Ker je napravil g. Jakše za šolo tako krasne načrte, poverjeni so mu bili načrti tudi za novo cerkev. Iz stare cerkvice napraviti novo, moderno cerkev, to ni šala. Vendar g. Jakše se je kakor za šolo, tudi tukaj skazal pravega mojstra — umetnika. Meniševcem na čast in ponos stoji danes krasna, nova šola v modernem zmislu, poleg nje pa tudi krasna, lepa in popolnoma prenovljena župna cerkev, ki še ni sicer popolnoma dokončana, a delo že kaže, da jo je stavil umetnik. Tudi cerkev je zidal pod nadzorstvom g. nadinženirja Jakšeta isti podjetnik kot šolo, g. Ivan Ronko. Vsi luže se nam misel, ki je po našem skromnem mnenju vendar važnega pomena. Vsako leto se zida mnogo šol in cerkva. Vsakdo pa ne zna napraviti primernih načrtov za šole in menda še manje za cerkve. Ko se kaj zida, je vendar bolje zidati kaj umetnega in dovršenega z istimi stroški ali kako malo diferenco več, kakor pa kako skazano in dovršeno delo. Naše mnenje je, da naša slavna vlada bi morala strogo gledati na to. Nastaviti bi morala moža strokovnjaka — umetnika, samo za napravo načrtov šol in cerkva, da bi ne bilo treba čakati celo večnost na take načrte, ko se danes zida vse vprek. Gosp. Jakše se je izkazal že pri drugih šolah pravega mojstra, on bi bil mož za to in na svojem mestu. Mož je še mlad, koristil bi še mnogo v tem oziru naši domovini — vemo pa že naprej, da govorimo gluhim ušesom.

V Gradu v Istri zidajo nov otroški azil, ki naj bi ovekovečil 60-letnico cesarjevega vladanja. Zidajo sploh pridno tudi razne vile.

Nemško šolstvo v Gorici. Odkar je otvorenja Karavanska železnica, je število otrok nemške ljudske šole poskočilo od 80 na 200.

Mačka povzročila požar. Iz Dola pri Ljubljani se nam piše: Danes zvečer, 25. jan., je silen požar uničil hišo in vse gospodarske poslopje spoštovanemu in vrlému posestniku Fr. Majdiču v Beričevem. Kakor se sliši, je požar nastal znotraj, baje je bila kriva strašna nesreča — mačka. — Naj Bog tolaži prizadeto rdobino! — Tukajšnja požarna bramba je storila, kar je bilo mogoče.

Vestí iz Amerike. V Lemont Furnace (Pa.) je ponesrečil v premgovem rovu Martin Barbič. — V Burdine (Pa.) je zgorel s svojo hišo vred Anton Kumer. Doma je bil iz Primorskega.

Zasledili so morilca, ki je zverinsko umoril stari zakonski par Pistolec v Lupoglavi. Piše se Mijo Herman in je sorodnik umorjene dvojice. Živi v divjem zakonu z neko žensko v Zagrebu. Ko je šel v Lupoglavo izvršit umor, je rekel svoji ljubimki, da gre po 900 kron dedščine.

Iz Žabnice. Za Božič je dobila naša cerkev prav lične jaslice. Napravila jih je tvrdka J. Rifesser na Tirolskem za ceno 120 kron. Vsakomur ugajajo. — V preteklem letu je bilo v naši župniji 23 porodov, 25 pogrebov in 6 porok. — Mraza smo imeli dne 23. t. m. — 20° C. Nekateri otroci so prijkali v šolo, dasi nimajo daleč. — Na sv. Matije dan prih. meseca pričnemo sv. misijon. Vodili ga bodo oo. jezuitie iz Ljubljane. Bog daj obilo sadu! — Naša dekliska Marijina družba si bo nabavila lepo zastavo. Še pred Veliko nočjo bo gotova in blagoslovljena.

Toplice na Dolenjskem. Rekontra. Zaječ dolgouh je vendarle prhnil iz grma. Ker nismo dali miru in odločno zahtevali, naj se javno pove, od katerih strank je naša »hranilnica in posojilnica« vzela večje zneske in obresti, kakor je določeno, smo izvedeli iz »Slovenskega Naroda« št. 9, komu se je učila gorostasna krivica. Ženica iz št. 9 je ona kruta žrtev. Tam št. 9, tu št. 9, čudno naključje. Trepetali smo od strahu, misleč, da nam bo srditi nasprotnik, kakor se je širokoustil, kar celo armado osleparjenih ljudi zabrusil pod nos, a strah je bil prazen. Slavni »Narodov« pisec jih ni mogel nati. Škoda, da se mu je veselje tako korenito skazilo; nesmrtno se je blamiral in osmešil. Iz »Knjige posojil« pri posojilnici se razvidi suha in gola resnica, da ona ženica nikdar ni prejela nobenega zneska. Vso knjigo smo preiskali, površ še »blagajniški dnevnik« in »Knjigo porokov«, ženske iz št. 9 ni notri. — Pač pa je ženica v dobi, ko »hranilnice in posojilnice« sploh ni bilo, pri župniku potrkala in prosila posojila. Župnik, dobra duša, se je ženske usmislil in iz privatne blagajne odštel dotično vsoto, ki jo je ženica pozneje pošteno vrnila. Za zahvalo se blagomno dobrotniku zdaj, čez tri leta, očita krivičnost. Veste kaj? Če je ženica oškodovana, naj tčži ali se k župniku potruži. Dobri župnik bo dobri ženci drage volje vse povrnil in krivico, ki jo je baje storil, do cela in čisto poravnal. Poznamo ga. Saj ni plah in bežen, kje stanuje, tudi veste. Radovedni smo, kako bodo župniku uro navili. Prejeli boste natančno poročilo.

Grad v Senožečah je naprodaj. — **Arhitekt Jurij Stibral,** ravnatelj šole za umetni obrt v Pragi, bo dne 30. januarja in 1. februarja t. l. ob osmih zvečer v dvorani c. kr. avstrijskega muzeja za umetnost in industrijo, Dunaj, I. Stubenring 5, predaval o

slovanski ornamentiki. Gospod Jakob Pukl, predsednik podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju, je bil naprošen, za slovenska društva na Dunaju prevzeti proste vstopnice za imenovano velezanimivo predavanje. Udje slovenskih dunajskih društev, ki žele dobiti prosto vstopnico, naj se oglašajo pri gospodu I. Puklu, v sredo od 6. do pol osme ure zvečer v čitalnici »Slovenske Besede«, Dunaj, I. Drachengasse 1—3, I. nadstropje.

Družbi sv. Cirila in Metoda sta te dni izročila gg. brata Perdana 1.200 kron — za vžigice 1.000 K; za kavo 200 K. Ko vam poročamo o tako znatih podporah, vabimo vas, da vsestransko podpirate to domoljubno firmo. Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Štajerske novice.

š Obrekovanja »Slovenskega Naroda« in »Narodnega Lista« proti g. celjskemu opatu. Celjski opat g. Ogradi nam piše: Leta 1891 kupil sem z višjim dovoljenjem za opatijsko celjsko posestvo na Babnem, ker je bilo dober kup in le meni tako po ceni — za 16.000 kron. Vse posestvo pa je razkosano v dveh občinah in precej oddaljeno od mesta, zato ni bilo nadarbin v korist. Večkrat sem pravil, tudi Slovenci celjski so vedeli, da bi se rad vsega znebil, ker opatijska ima itak dovolj, še preveč, drugega posestva, posebno, ker vinograd veliko dela in denarja vzame. Vincenc Janič, sosed na Babnem, ponudil je za vse lepo svoto 30.000 kron, ker le njemu se najbolj prilaga. Bilo je nekdanje združeno z njegovim posestvom. Vincenc Janič ne nasprotuje Slovincem, le zadnji čas je volil z Nemci v okrajni zastop. Bile so neke osebnosti, drugeče pa ne hodi volit in ne bo več volil. Zaradi prodaje ne izgubijo in ne pridobijo ne Nemci, ne Slovenci. Janič in opat imela sta dosihmal in imela bosta posihmal vsak svoj glas. Res nisem šel zadnjič volit v okrajni zastop, imel sem zato tehtne vzroke, drugače pa sem šel in še pojdem, če še ućakam. Postopanje o neki zadevi v občinskem zastopu ni »čudno«. Nisem nikakor hotel na »prebrisan« način pridobiti odbornike, da bi podpisali, temveč sem sam hitro preklical ustmeno, da nisem zato, da bi se odstopilo zemljišče mestni občini, kakor hitro sem izvedel, da mesto ne dá odškodnine za odstop, kakor je pred nekimi leti v enaki zadevi se zgodilo, ko so jim za odškodnino obljubili vsako leto 200 K. — Tako g. opat. Mi pa še nekaj pristavljamo: Celjski »Narodni List« naj radi volitev v veleposestvu prime tistega za nos, ki je prevzel nalogo reklamacije sestaviti, a je na to svojo dolžnost baje vsled svoje narodne delavnosti pozabil. Propada v veleposestvu so krivi tisti, ki so zamudili reklamirati volivno pravico za Sušnikovo veleposestvo, za delniško pivovarno in še za par drugih. »Narodnemu Listu« je ta gospod, ki je to zakrivil, dobro znan, zato naj pa taki ljudje ne govorijo preveč o drugih, da ne posvetimo na njihove glave in na njihovo »narodno poštenost«.

š Dr. Koroščevi interpelaciji. V sobotni seji državnega zbora je interpeliral dr. Korošec radi »delovanja« glavarja Vistarinja v Brežicah in v zadevi brezplačnih posojil vinaradnikom.

š Kaj je z rogaško okrajno hranilnico? Govori se, da manjka večja svota denarja. Ali je kdo poveril? Odkod se bode pokrili pomanjkljaj? Morda iz rezervnega sklada. Ali se hoče cela zadeva na tihem potlačiti, ker se gre za političnega somišljenika? Ljudstvo je že razburjeno. Kje pa je državno pravičništvo?

š Štajerski liberalci pri delu. S kakimi sredstvi delujejo pristaši »narodne stranke«, nam osvetljuje pismo »vzornega« liberalnega učitelja, s katerim je vabil kmetu na zakotni liberalni shod, ki je pa slučajno prišlo v naše »nepoklicane« roke. Najprej naznani program in govornike, potem pa sledi pojasnilo. »Pri točki, zakaj naš kmet propada, se bode slišalo marsikaj o naših poslancih.« (Torej naši poslanci so krivi, da kmet propada, to ve liberalni učitelj iz »Štajerca«, da je mnogo kriv kmetskega propada »liberalni zistem« naše postavodaje, tega seveda ne ve on, ki v »Štajercu« in v krčmah »rešuje« kmeta. »Pri točki o kmetijskem združništvu bomo slišali, da posojilnice niso prave prijateljice našega kmeta.« (Čujte!) (Zopet pristen nauk ptujskega »Štajerca«, ki spredaj udriha po slovenskih posojilnicah, v inseratih pa priporoča nemške šparkase. »Narodna stranka« bobna v svet, da hoče rešiti kmeta, njeni zaupniki pa proglašajo posojilnice za sovražnice kmeta. Sicer pa vemo, odkod ta jeza liberalnega učitelja. Moister je v »pumpanju« in lani je hotel »pumpati« pri neki večji posojilnici. Ker pa so tam ptička predobro poznali, mu niso nič dali, zato so pa sedaj posojilnice sovražne kmetu! In ker so pri tisti posojilnici tudi slovenski advokati, je liberalni veljak izlil sveto jezo tudi čez advokate; ob sklepu vabila namreč pravi: »Več ko nas bo, bolj jasno bodo... advokati videli, da jih nočemo več.« Seveda, kjer so advokati, ne smejo izostati duhovniki. »Protij veri in cerkvi mi nismo nikoli bili in ne bomo.« (To potrjuje dotični liberalni učitelj sam najbolj v dejanju.) »Gospodar« le zato kriči, da bi nas pri preprostem ljudstvu spravil ob kredit. Duhovniki bi namreč radi povsod zvonce nosili. (No, odslej bodeta koncipient Vekoslav in študent Vekoslav zvonce nosila. Kdor jima pove resnico, tega pa takoj razkričijo kot nevernika. Resnicoljubni liberalci so seveda boljši. Kdor se drzne dvomiti o nezmotljivosti liberalnih načel, dobi patent za nazadnjaštvo.) Res nove zvezde vzhajajo in Štajercem vremena se zjasnijo!

š Žena izdala moža. Radi požiga je bil pred celjskimi porotniki obsojen posestnik

Martin Cede iz Savčnika, občina Št. Andrej pri Vitanju, na šest let težke ječe. Zažgal je svojemu sosedu Martinu Arhu. Požigalca je izdala njegova žena, ki je prijateljici izklepetala, da je Cede požigalec.

š Vsed pretepa. V Ljubnem so bili obsojeni vsled pretepa naslednji delavci: Matija Mencinger na 18 mesecev, Ostvatič na dve in pol leti in Anton Mencinger na mesec dni zapora. Po prestanem zaporu izženo prva dva iz Avstrije.

š Tele z dvema glavama. Pri Soštanju v Prelogah je vrgla krava posestnika Lovrenca Serdonerja tele z dvema glavama.

š Celjski Sokol je imel v soboto, 26. t. m., svoj redni občni zbor. Udeležilo se ga je blizu 40 udov, kar pri celjskih društvih ni navada. S tem občnim zborom je bilo zagotovljeno, da se prične spomladi z zidanjem »Sokolskega doma« v Gaberjih. Posebna debata se sicer ni vnela, ker sta bila že itak pred kratkim dva izvanredna občna zbora samo zaradi »Sokolskega doma«. Odbor je bil povečini zopet stari izvoljen, in sicer: starosta dr. Karlovšek, dr. Gvidon Sernec, Josip Smrtnik, dr. Stiker, M. Meglič, M. Detiček, nova pa: dr. V. Kukovec in A. Furlan.

š Protestantska agitacija. V mariborski občini je od začetka gibanja »Proč od Rima« do danes izstopilo do 1000 oseb iz katoliške vere. Tako vsaj pišejo nemški listi.

š V Ptuj se ustanovi javna ljudska knjižnica po vzoru mariborske »Ljudske knjižnice«.

š Zahvala. Prejeli smo od slavne »Slovenske Matice« več slovenskih zemljevidov, ki nam bodo dobro služili pri našem pouku. Tudi smo prejeli od slavnega akademičnega društva »Danica« na Dunaju več zvezkov »Zore«. Za oba ta lepa darova se najiskreneje zahvalimo in kličemo: Bog povrni! — K. s. izobraževalno društvo v Studencu, 24. januarja 1907. Tomaž Bizjak, predsednik.

Koroške novice.

k Sestanki slovenskih duhovnikov. Iz Celovca se nam poroča: Pod predsedstvom g. gosposveškega dekana se je v četrtek, dne 24. januarja v Celovcu v prostorih »Krščansko socialnega delavskega društva« vršil prvi mesečni sestanek Sodal. ss. C. J. Dosedaj so se v smislu cerkvenega lista organizirali šele slovenski duhovniki. Udeležba pri prvem shodu je za prvi začetek nas zadovoljila, četudi bi z ozirom na vzvišeni idealni namen in pomen združevanja, v tem smislu nas bilo lahko več. Zelo stvarno in zanimivo je predaval g. stolni kaplan dr. Ehrlich o pomenu in ureditvi za naše razmere toli potrebnih ljudskih knjižnic. Razvila se je potem živahna in stvarna debata. Dal Bog, da se izvrši, kar se je sklenilo. Prihodnji mesečni sestanek se vrši dne 28. februarja v Velikovcu. Razpravljalo se bode o nadaljni organizaciji in o cerkvenih bratovščinah, ki so najbolj potrebne in času najbolj primerne na Koroškem. Bodita novo ustanovljena Sodalitas ss. C. J. in »Kathehetsko društvo« blagodejni kvas in torišče, ki naj navdušuje in zbira slovenske duhovnike k pravemu delovanju, da svoje ljudstvo časno in večno osrečijo.

k Obravnavni jezik na koroških sodiščih. Dr. Brejc je bil svoj čas zahteval pri neki sodni obravnavi na celovškem deželnem sodišču, naj se zapisnik piše slovensko in dopusti slovenske zagovore. Senat je celo zahtevo odklonil. Proti temu je dr. Brejc vložil priziv na deželno nadsodišče v Gradcu. Sedaj pa je deželno nadsodišče po naročilu najvišjega sodišča odločilo, da je za jezikovno vprašanje pri koroških sodiščih merodajna sedanja navada, ki dopušča slovenski zapisnik in dogovor le tedaj, ako vse osebe, ki so udeležene pri sodniški obravnavi, docela razumejo slovenščino. Vsled tega je nadsodišče dr. Brejčev priziv odklonilo.

k Nov slovenski odvetnik v Celovcu. Odvetniški izpit je položil v petek na tržaškem višem deželnem sodišču v Trstu gospod dr. Müller, bivši koncipijent dr. Krisperja v Ljubljani. Novi odvetnik odpre svojo pisarno v Celovcu.

Slovensko gledališče.

Minulo soboto večer so uprizorili prvič to sezono znani Finžgarjev narodni igrokaz s petim »Divji lovec«. Uprizoritev je splošno uspela, ampak petje, zlasti solopetje, je bilo nenavadno klavirno. Gdč. Noskova je bila kot Majda zelo simpatična. G. Nučič je kot divji lovec ugajal. G. Dragutinovič je podal zblaznelega župana Zavrtnika s krasno mimiko. Največ priznanja je žel in zaslužil g. Verovšek kot vaški revež Tonček. Prav dober je bil g. Boleška kot vaški skopuh Jož. G. Barjaktarovič je ugajal kot Gašper. Neprimerno je bilo tragikomično deklamiranje g. Kinskyja kot oštirja Grozdka. Kmečka dekleta so se vedla tuintam precej okorno. In tista stara pesem: govori se v nekakšni češki slovenščini in slovenski hrvaščini. Splošen vtis je bil pa dober. — Gledališče je bilo precej prazno.

Po svetu.

Žrtve mraza. Pri neki učiteljici v Orinu pri Milanu je po običaju v Italiji zaradi mraza postavila gospodinja v sobo posodo s premo-govo žrjavico, da ogreje sobo, v kateri so stanovale tri deklice. Zjutraj so dobili eno deklico mrtvo, dve pa omoteni, ker so vdihale žrtve ponoči premogovni oksidni plin.

Ponesrečena princezinja. Z voza je padla princezinja Tekla Schwarzburg - Rudolstadt. Kočijaž je padel s kozla in ostal na mestu mrtev. Princezinja je bila le lahko ranjena.

Aretrani vojvoda morilec. V Rimu so zaprili vojvodo Carcage, ki je umoril 17letno varijetnetno pevko Lujizo Bichou, s katero je imel otroka, a jo je zastrupil, da bi ne mogla nastopiti proti njemu. Vojvodov oče je milijonar.

Za žrtve vesuvske nesreče so nabrali in izročili svojemu namenu Nemci 600.000 lir.

Na progl Hannsdorf-Niedler-Lindewiese so zopet otvorili vse promet.

Smodnik je eksploziral v stanovanju srbskega prestolonaslednika. V bližini palače je bil smodnik, ki se je vnel. Posebne škode eksplozija ni napravila.

Obesil se je zmagovalec pri mnogih kolesarskih dirkah Pottier v Parizu. Obupni čin je storil, ker je bil bolan na živcih.

Čin blaznega. Iz Krakova poročajo: V Koblyanki je zblaznel 73letni kmet Soprun in v svoji blaznosti napadel lastno hčer. Ubil jo je s sekuro. Hči je obenem mati treh otrok.

Razbojniški list. V Parizu izdajajo pariški zločinci svoj list pod naslovom »Le Journal des Apaches«.

Natakarji bojkotirajo v Budimpešti nekega gosta, ki je nekega natakarka surovo ozmerjal. Dotičnika ne postrežajo v nobeni budimpeštanski kavarni ali restavraciji. Neki restavtrari ga je hotel sam streči, a natakarkji so izjavili, da potem vsi izstopijo iz službe.

Letošnja zima, dasi precej mrzla, se pa nikakor ne more primerjati zimam v naših krajih v starih časih. Zgodovinarji nam poročajo, da je zamrznilo leta 1860 Jadransko morje, leta 1132 pa reka Pad ob Cremono do izliva v morje in celo Rhone tako, da so lahko hodili po reki. V vseh in tudi najboljših kletih je zmrazilo vino v sodih. Pozimi leta 1246 so zmrazilo beneške lagune tako, da so prirejali na njih maskarade. Mraz je bil leta 1343 tako hud, da so zamrznila jezera v Zg. Italiji. Na Nizozemskem je snežilo leta 1433 neprestano štirideset dni in noči. O Božiču leta 1493 je zamrznilo pristanišče v Genovi, štiri leta pozneje pa v Marcellu. Tudi leta 1594, 1621 in 1638 je zamrznilo morje pri Trstu, Benetkah in drugih pristaniških mestih Jadranskega morja. Med najhujše zime pa spada ona leta 1739 do 1740. Zrak je mnogo-krat mraz tako zgostil, da se je komaj čulo zvonjenje in v mnogih krajih niso mogli pokopavati mrličev, ker je bila zemlja trda kakor železo. Reko Labo je pokrivala še meseca marca dva vatla debela ledena skorja. Pri Spandavi je bilo mogoče še sredi aprila voziti z vozom in konjem po ledu. Poleti v noči dne 10. junija sta zmrazili nekemu pijanemu kmetu roki in nogi. Žito so želi šele koncem avgusta, a pridelali so tako malo, da je nastala velika draginja.

Serum proti tuberkulozi. Profesor Charles Mannot je predaval v Parizu v »Academie de medicine« o zdravilnem serumu avstrijskega bakteriologa prof. Marmorske zoper tuberkulozo. Izjavil je, da so dosedanj poizkusi dokazali, da je Marmorekov serum popolnoma neškodljiv. Zavzema torej odlično mesto v borbi zoper tuberkulozo.

Največja lekarna na svetu je v Moskvi. Imenuje se »Stara nikolska lekarna«. Zgrajena je bila leta 1833. V njej je 700 uslužben-cev. Med temi en zdravnik, 13 izučenihi lekar-narjev, 95 moških in 11 ženskih pomočnikov, 18 elevov, 20 drožistov, 103 prodajalci in raz-znaševalci, 350 delavcev, 86 pomožnih delav-cev in 20 delavk. Nekateri dni reši lekarna nad 2.000 receptov. Uprava pa je uzorna.

Časnikar — ustanovitelj italijanskega kra-ljevstva. Iz Rima poročajo: Leta 1910 bo slavil grof Cavour svojo stoletnico na čisto poseben način v Turinu, namreč kot italijanski žurnalist. On je bil namreč tisti, ki je bodril savoj-sko kraljevsko hišo s časniškimi članki k boju za zedinjenje Italije. Da bo slavnost sijajnejša, so odbrali italijanski časnikarji poseben pri-pravljen komite.

Novi polarni narod. Iz angleške Kolum-bije poročajo, da so v deželi princa Alberta odkrili nov polarni narod, sličen Eskimom. Ta narod je odkril kapitan Klinkenberg, voditelj neke lovske ekspedicije na kite. Dežela princa Alberta je še nepreiskano ozemlje, ki leži se-verno od Kanade med 110 in 120 stopinj zapa-dne dolžine in 70 do 75 stopinj severne širine. Ko je bil lansko zimo kapitan Klinkenberg ob-kojen od leda, je napravil nekoliko izletov v notranje kraje dežele. Spremljalo ga je več Eskimov. Ko je prodril 250 milj proti severu, je prišel na ljudske sledove. Kmalu je naletel na 150 urojenecv. Potem, ko so se z znamenji razumeli, je kapitan Klinkenberg od neke star-ze žene, ki je bila iz dežele cesarja Viljema, zvedel, da niso ti urojeneci še nikdar videli bel-lih ljudi. Nato je Klinkenberg obiskal vas teh urojenecv, ter jih našel okolu 600, ki so vsi ži-velj od lova in ribarstva. Obkleo so imeli od tople in fino izdelane kože, šivane z žilami različnih živali. Hiše so bile iz velikih ploč in obložene od znotraj s kožami. Ti urojeneci so nomadi in se še sele.

Judje in trgovina z deklkami. »Novo Vreme« se peča obširno z razpravo dunajske kovarice Riehl. Nesramna trgovina s sužnji, ki izpodkopuje moralne temelje evropske druž-be, obstoji še vedno kljub vsem obrambnim sredstvom, kar dokazuje sodnijska razprava proti Riehlvi. Glavno vlogo igrajo tu judje. Na Ruskem in osobito v zahodnih gubernijah kupčujejo izključno judje z deklkami. Pred-stavljajo se kot gledališki ravnatelji, posredo-valci služb, zakonski posredovalci in kot že-nini. Leto za letom dovajajo prostituciji brez-številno žrtev. Na mednarodni konferenci dne 15. in 16. septembra 1904 v Genfu so sklenili sicer medsebojno pogodbo glede na trgovino z deklkami, a določila so ostala zgolj na pa-pirju. Bi li ne kazalo, da bi redno objavili imena teh poštenjakov, ki pripadajo većinoma judovskemu rodu? Prisiliti bi morali tudi ju-